

PROGRAM ROZVOJE MĚSTA MNICHOVO HRADIŠTĚ 2009 – 2013

Analytická část

Objednatel: Město Mnichovo Hradiště

Zpracovatel: Ing. Jiří Lauerman –

JL-PLAN

červen 2009

Objednatel:

Město Mníchovo Hradiště

Zpracovatel:

JL-plán

Ing. Jiří Lauerman

Svatoplukova 646/4

460 01 Liberec IV - Perštýn

IČ 74646265

tel.: 485 102 440, 731 547 809

e-mail: jl@jl-plan.cz

Spolupráce:

Bc. Iva Benešová

Ing. Hana Novotná

MB servis

Termín zpracování:

duben – červen 2009

OBSAH:

A. SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA	6
A.1 EKONOMIKA MĚSTA	6
A.1.1 Ekonomická struktura města, podnikání	6
A.1.2 Pracovní příležitosti, nezaměstnanost.....	9
A.2 LIDSKÉ ZDROJE	18
A.2.1 Demografická struktura, obyvatelstvo	18
A.2.2 Zdravotnictví	24
A.2.3 Vzdělávání	25
A.2.4 Sociální péče	31
A.2.5 Pozemky a bydlení	35
A.2.6 Sport, zázemí pro volnočasové aktivity	38
A.2.7 Kultura	39
A.2.8 Občanská vybavenost	40
A.2.9 Spolková a zájmová činnost.....	40
A.2.10 Bezpečnost.....	41
A.3 INFRASTRUKTURA	44
A.3.1 Dopravní infrastruktura	44
A.3.2 Technická infrastruktura	48
A.4 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	50
A.4.1 Odpady	50
A.4.2 Ovzduší.....	51
A.4.3 Voda a krajina.....	52
A.5 CESTOVNÍ RUCH	54
A.5.1 Atraktivita cestovního ruchu.....	54
A.5.2 Rekreační bydlení.....	57
A.5.3 Infrastruktura cestovního ruchu	58
A.5.4 Management a marketing cestovního ruchu	61
B. FINANČNÍ ANALÝZA	65
B.1 ANALÝZA PŘÍJMŮ MĚSTA	66
B.2 ANALÝZA VÝDAJŮ MĚSTA.....	71
B.3 UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	75
B.4 ODHAD OBJEMU ROZPOČTOVÝCH PROSTŘEDKŮ PRO SAMOSPRÁVNÉ ROZVOJOVÉ AKTIVITY MĚSTA	78
C. VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ ROZVOJOVÉ VZTAHY	80
C.1 MÍSTNÍ ČÁSTI	81
C.2 ČLENSTVÍ MĚSTA VE SDRUŽENÍ OBCÍ.....	85
C.2.1 DSO Drábské světničky	85
C.2.2 Sdružení obcí Český ráj.....	85
C.3 TRENDY KRÁTKODOBÉ MIGRACE	86
C.4 VÝZNAMNÉ VZTAHY V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU	87
D. ANALYTICKÝ SOUHRN	88

SEZNAM ZKRATEK

AGTC	síť mezinárodních železničních tratí pro nákladní dopravu
CR	cestovní ruch
ČD	české dráhy
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSAD	československá autobusová doprava
ČSÚ	Český statistický úřad
DD	domov důchodců
DPS	dům s pečovatelskou službou
EO	ekvivalentní obyvatel
GMH	gymnázium Mníchovo Hradiště
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
IC	informační centrum
IZS	integrovaný záchranný systém
JZ	jihozápad
KDM	klub dětí a mládeže
KP	komunitní plán
LDN	léčebna dlouhodobě nemocných
MěP	městská policie
MH	Mníchovo Hradiště
MIC	městské informační centrum
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Mnichovohradištský sportovní klub
MŠ	mateřská škola
MÚ	městský úřad
ORP	obec s rozšířenou působností
o.s.	občanské sdružení
PAD	pravidelná autobusová doprava
PL	praktický lékař
POU	pověřený obecní úřad
PR	public relations – styk s veřejností
PRM	program rozvoje města
RD	rodinné domy
RLP	rychlá lékařská pomoc
SDH	sbor dobrovolných hasičů
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SPC	speciálně pedagogické centrum
SRN	Spolková republika Německo
SŠ	střední škola
SVZ	sociální věci a zdravotnictví
SWOT	metoda, pomoci které je možno identifikovat silné (S trengths) a slabé (W eaknesses) stránky, příležitosti (O pportunities) a hrozby (T hreats), spojené s určitým projektem
TJ	tělovýchovná jednota
TS	technické služby
TUV	teplá užitková voda
UNESCO	Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu

ÚP	úřad práce
V	východ
VaK	vodovody a kanalizace
VN	vysoké napětí
VVN	velmi vysoké napětí
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

A. SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA

A.1 EKONOMIKA MĚSTA

A.1.1 Ekonomická struktura města, podnikání

K 31. 3. 2009 bylo podle Registru ekonomických subjektů v Mníchově Hradišti celkem **1.610 ekonomických subjektů**, které mají své sídlo na území města. To znamená výrazný pokles oproti konci roku 2007 – o 20 % , kdy bylo ve městě registrováno 2010 ekonomických subjektů. V současnosti je z celkového počtu 295 právnických osob a 1.315 fyzických. Z Registru ekonomických subjektů bohužel nelze vysledovat subjekty či provozovny, které mají v obci pobočku, ale nemají zde své sídlo.

Rozdělení dle právní subjektivity

Podle právní formy naprosto převažují **fyzické osoby** (82 % - tento počet je ale třeba korigovat o statisticky vysoké procento tzv. neaktivních podnikatelských subjektů (zřízený živnostenský list – živnost není provozována nebo je pozastavena). Nejvíce z nich působí v odvětví Velkoobchod, maloobchod, opravy (28 %), ve Zpracovatelském průmyslu (14 %) a v Profesní, vědecké a technické činnosti (13 %).

Pouze 17 z nich přitom zaměstnává více než 6 zaměstnanců:

- Karel Višnovský
- Petr Svárovský
- Pavel Šmíd
- Zdeněk Erbrt
- Stanislav Šrytr – STANDA
- Miloš Toman
- Mgr. Eliška Brojerová - Lékárna
ARKÁNUM
- Ing. Jiří Procházka
- Ing. Petr Prokůpek
- Miloslav Hojer
- Jitka Hofmanová
- Kamila Sedláková
- Josef Kočí
- Miroslav Šťastný – ELTRO
- František Šulc
- Jiří Brzobohatý – AUTOBADOS
- Pavel Dvořák - ŘEZNICTVÍ a
UZENÁŘSTVÍ

U **právnických osob** převažují podle právní formy společnosti s ručením omezeným (65 % z právnických osob), dále jsou více zastoupena sdružení (13 %) a organizační složky sdružení (6,5 %) a společenství vlastníků jednotek (8 %). Podíl dalších právních forem nepřevyšuje 3 %, objevují se zde např. příspěvkové organizace, akciové společnosti (celkem 3 - Truck Arena a.s., BLUNDSTONE a.s., MHMVE a.s.), obecně prospěšné společnosti, církevní organizace a obec.

Na vytváření pracovních příležitostí se podílí nejvíce:

- *v kategorii nad 50 zaměstnanců:*
 - STAVMEK, s.r.o.
 - HBPO Czech s.r.o.
 - JaP - Jacina, s.r.o.
 - Behr Czech s.r.o.
 - PROF SVAR s.r.o.
 - COOP Mníchovo Hradiště
 - Domov Modrý kámen
 - Základní škola Mníchovo Hradiště, Studentská 895
 - Domov Pod Skalami Kurovodic
 - Město Mníchovo Hradiště

- *v kategorii 25 – 49 zaměstnanců:*
 - LUPOTEX s.r.o.
 - O.K. Oriens Karton s.r.o.
 - MH POJIZERSKÁ s.r.o.
 - SATURN, spol. s r.o.
 - Dino Toys s.r.o.
 - KOLTEX COLOR, s.r.o.
 - Dřevopodnik, s.r.o.
 - Základní umělecká škola Mníchovo Hradiště
 - Základní škola Mníchovo Hradiště, Sokolovská 254
 - Mateřská škola města Mníchovo Hradiště
 - Základní škola se Speciálně pedagogickým centrem, Švermova 380
 - GYMNÁZIUM
 - Správa a údržba silnic Mníchovo Hradiště

- *v kategorii 20 – 24 zaměstnanců:*
 - NOHYNEK & NOHYNEK, s.r.o.
 - INCO, s.r.o.
 - TISKÁRNA MH, s.r.o.

17 ekonomických subjektů zaměstnává 10 – 19 osob, v 7 subjektech pracuje 6 – 9 zaměstnanců a 50 zaměstnává 1 – 5 pracovníků, 8 subjektů je bez pracovníků. U 187 právnických osob není počet zaměstnanců uveden.

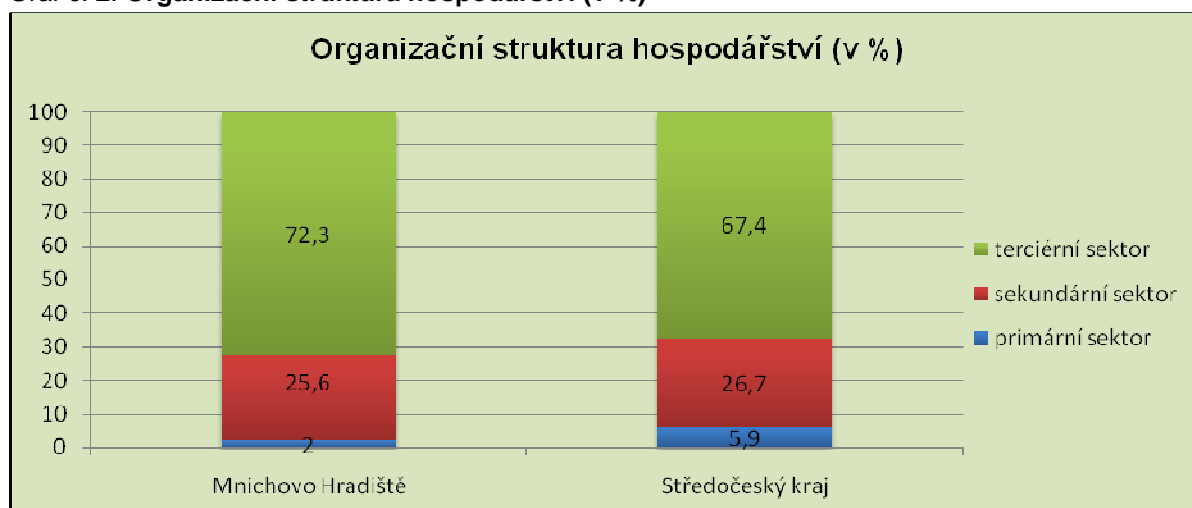
Odvětví národního hospodářství

V rozdělení ekonomických subjektů podle odvětví národního hospodářství¹ zauímají nejmenší podíl subjekty v oblasti zemědělství, lesnictví a rybolovu – 2 %. Na druhém místě je sekundární sektor (průmysl a stavebnictví) – celkem 25,6 %. Největší podíl tvoří služby – v úhrnu 72,3 %. První místo v oblasti služeb zauímají subjekty působící v oblasti Obchod, prodej a oprava motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství (34,7 % ek. subj.), dále ostatní obchodní služby (21,7 %). Za nimi s větším odstupem ostatní veřejné, sociální a osobní služby (8,9 %) a doprava a spoje (3,9 %). Podíl ostatních služeb nepřesahuje 3 %. V porovnání se Středočeským krajem² se struktura národního hospodářství částečně liší: v kraji zauímá větší podíl primární sektor - 5,9 % a sekundární sektor služeb – 26,7 %. Naopak podíl sektoru služeb je menší - 67,4 %. Vyšší podíl sekundárního sektoru je vyvolává zejména přítomnost silného automobilového průmyslu. Viz následující grafy.

Graf č. 1: Hospodářské subjekty se sídlem v Mnichově Hradišti podle odvětví k 31. 12. 2007

Graf č. 2: Organizační struktura hospodářství (v %)

¹ Zdroj: ČSÚ – hodnoty k 31. 12. 2007.

² Zdroj: ČSÚ – hodnoty k 31. 12. 2006.

Mníchovo Hradiště má tedy celkově příznivější strukturu – větší orientace na služby a menší závislost na jednom odvětví. Nicméně tato výpovědní hodnota je velmi omezena faktem, že v potaz jsou brány pouze subjekty se sídlem na území města, a tedy nikoliv všechny subjekty zde působící a vytvářející pracovní místa. Navíc, řada osob za prací dojíždí – právě např. do Mladé Boleslavi.

A.1.2 Pracovní příležitosti, nezaměstnanost

Vývoj míry nezaměstnanosti města Mníchovo Hradiště

Míra nezaměstnanosti³ se ve sledovaném období od července 2001 do března 2009 pohybovala v rozmezí od 2,1 % do 5,4 %. Za dané období se dají vysledovat dva cykly – od počátečních nízkých hodnot následoval nárůst do let 2003 až 2005, kdy opakovaně míra nezaměstnanosti překročila pětiprocentní hranici a dosáhla také své nejvyšší úrovně. Od polovinu roku 2005 přes celý rok 2006 postupně mírně klesala a klesající tendenci si zachovala až do poloviny roku 2008, kdy dosáhla nejnižší úrovně 2,1 %. Od druhé poloviny roku 2008 se pomalu začaly projevovat následky hospodářské krize a míra nezaměstnanosti stále roste. Viz následující tabulka a ilustrační graf (pozn.: pro zjednodušení udává graf kromě posledních dvou údajů data v půlročním odstupu).

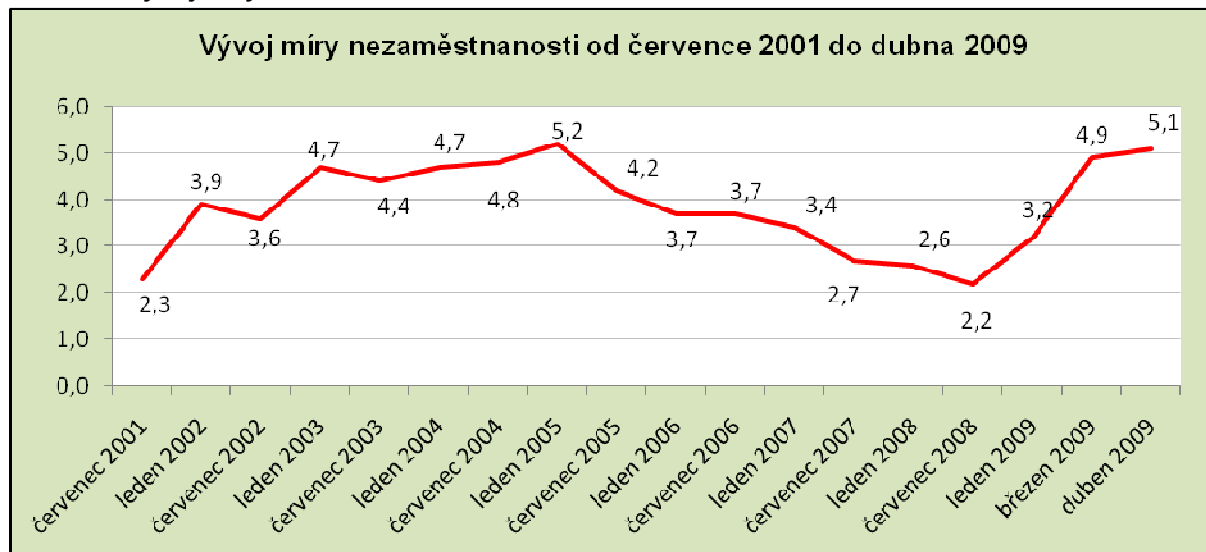
Tab. č. 1: Vývoj míry nezaměstnanosti v Mníchově Hradišti mezi lety 2001 a 2009

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
leden	-	3,9	4,7	4,7	5,2	3,7	3,4	2,6	3,2
únor	-	3,8	4,7	4,7	5,0	3,8	3,4	2,5	4,2
březen	-	3,6	5,1	4,6	4,6	4,1	3,3	2,3	4,9
duben	-	3,3	4,7	4,6	4,3	4,2	3,1	2,2	5,1
květen	-	3,2	4,6	4,3	3,9	3,9	2,7	2,2	
červen	2,3	3,3	4,4	4,3	3,8	3,5	2,9	2,1	
červenec	2,3	3,6	4,4	4,8	4,2	3,7	2,7	2,2	
srpen	3,4	3,8	4,5	5,4	4,3	3,7	2,7	2,4	
září	3,4	4,0	5,0	5,3	4,1	4,1	2,7	2,5	
říjen	3,3	4,5	4,6	4,9	3,7	3,6	2,5	2,5	
listopad	3,2	4,5	4,4	4,8	3,7	3,4	2,2	2,6	
prosinec	3,6	4,6	4,3	5,1	3,7	3,6	2,4	2,8	

³ Zdroj: MPSV. Metodická poznámka: Míra nezaměstnanosti v obcích, mikroregionech, ORP a POU se z důvodu nedostupnosti dat o zaměstnaných na úrovni těchto územních celků počítá na základě ekonomicky aktivního obyvatelstva.

Graf č. 3: Vývoj míry nezaměstnanosti od července 2001 do dubna 2009

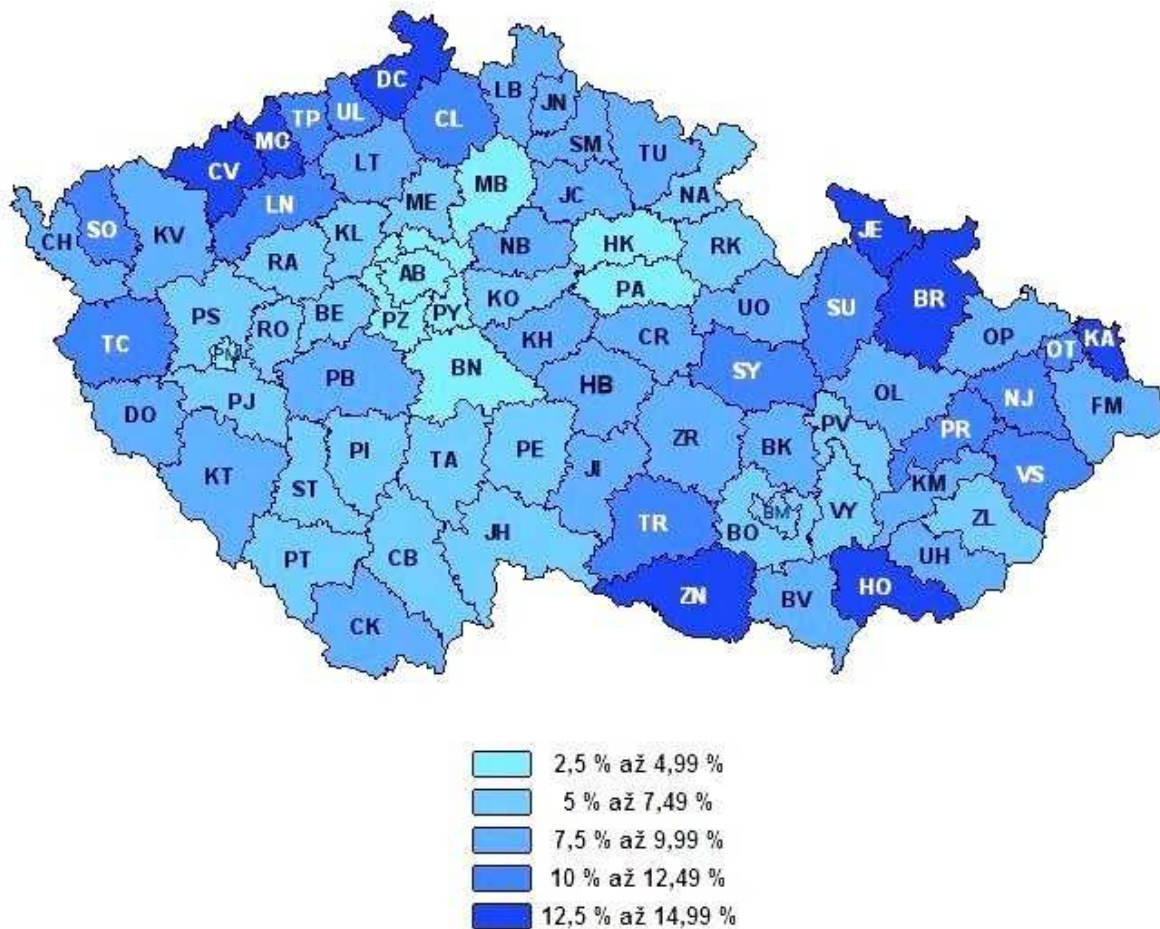

Ve srovnání s vývojem míry nezaměstnanosti ve Středočeském kraji a celé České republice dosahuje úroveň nezaměstnanosti v Mnichově Hradišti výrazně lepších hodnot, a to v průměru o 1 – 2 %, resp. o 3 – 5 %. V porovnání s okresem Mladá Boleslav jsou rozdíly sice minimální (vždy menší než 1 %), ale Mnichovo Hradiště má výsledky mírně horší. U všech sledovaných oblastí pak je zřejmý stejný trend vývoje – od počátku roku 2005 přes mírné výkyvy stálý pokles až do poloviny roku 2008, od té doby poměrně rychlý nárůst vyvolaný hospodářskou krizí. Znepokojivé je ale tempo růstu míry nezaměstnanosti v Mnichově Hradišti, které je oproti všem ostatním obdobím od ledna 2009 strmější a rychlejší.

Významným faktorem, který nižší míru nezaměstnanosti v porovnání s ostatním územím ovlivňuje, je přítomnost silných průmyslových podniků – zejména **automobilového průmyslu**, kde na prvním místě figuruje samozřejmě **ŠKODA AUTO a.s.** Dále dobré dopravní spojení, příznivá geografická poloha – těsná blízkost Mladé Boleslavi, relativní blízkost a dobrá dostupnost hlavního města Prahy a krajského města Liberec. Tyto faktory výraznou měrou přispívají k tvorbě pracovních míst a k možnostem uplatnění na trhu práce – viz ilustrační obrázky a graf. Ovšem výjimečné dominantní postavení automobilového průmyslu v regionu je zároveň potenciálním nebezpečím místní ekonomiky v případě krize v automobilovém průmyslu – nejen díky přímému ohrožení pracovních míst v samotné společnosti, ale i díky návaznosti velkého množství pozic v dodavatelských a obslužných firmách na výrobu. Díky zavedení šrotovného v okolních zemích, zejména v Německu a na Slovensku, zažívá sice ŠKODA AUTO momentálně (jaro 2009) výrazný nárůst poptávky a odbytu, ale tato opatření a jejich dopady jsou pouze dočasné. Další vývoj hospodářské krize ukáže, jaké budou následné dopady na tento průmysl a potažmo na celkovou ekonomiku a tím i vývoj nezaměstnanosti.

Obr. č. 1: Kartogram míry nezaměstnanosti k březnu 2009 dle okresů ČR

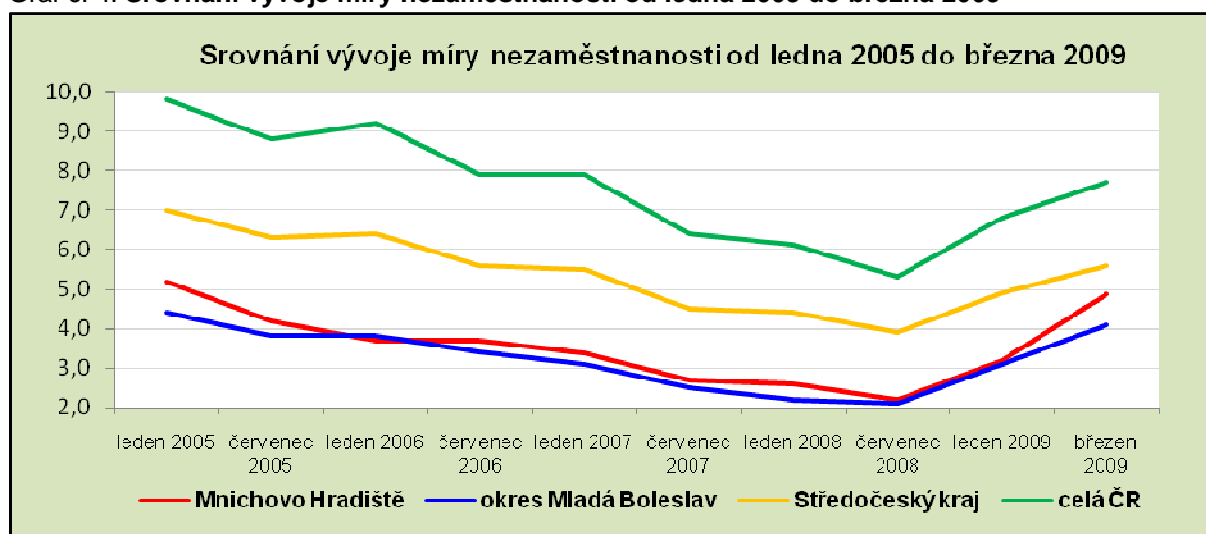

Obr. č. 2: Míra nezaměstnanosti v mikroregionech regionu Mladá Boleslav k 31.12.2008

Graf č. 4: Srovnání vývoje míry nezaměstnanosti od ledna 2005 do března 2009

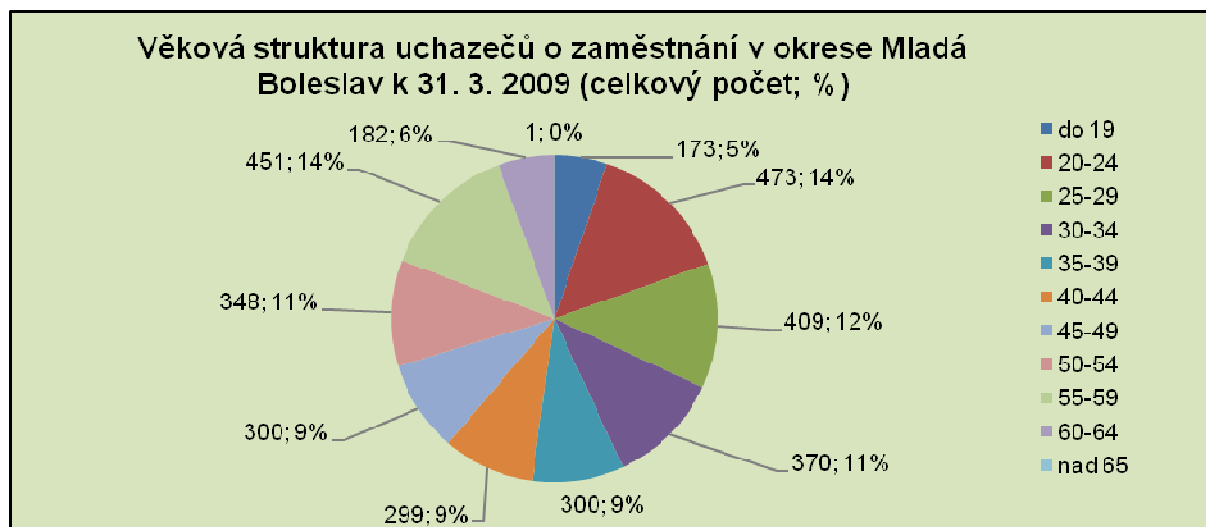
K březnu 2009 bylo v evidenci MPSV za Mnichovo Hradiště evidováno **217 dosažitelných uchazečů** o zaměstnání⁴ (za okres Mladá Boleslav celkem 3.225) a nabídka pracovních míst činila **26 pozic** (resp. 456 za okres - od 185 firem evidovaných v monitoringu úřadu práce). K 31.3.2009 tak na jedno volné pracovní místo připadá 7,25 uchazečů z celkového počtu evidovaných nezaměstnaných, v roce 2009 připadalo na 1 volné pracovní místo v průměru 6,06 uchazečů. V březnu ÚP nabízel 21 pracovních míst pro osoby se ZP a 59 pracovních míst vhodných pro absolventy a mladistvé. K 31. 3. 2009 bylo v okrese Mladá Boleslav vydaných 774 platných povolení k zaměstnávání cizinců – pokles o 281 povolení oproti únoru 2009.

Pozn.: data o struktuře uchazečů o zaměstnání jsou dostupná pouze za okresy a vyšší územní jednotky (zdroj: MPSV).

Věková struktura uchazečů o zaměstnání

Nejvíce nezaměstnaných je v kategoriích 20 – 24 let, 55 – 59, 25 – 29 a 30 – 34 let. Vysoký podíl prvních kategorií do třiceti let (26,7 %) není příznivý. Jedná se často o absolventy či osoby s malou profesní zkušeností, ženy ve věku, kdy se očekává jejich odchod na mateřskou dovolenou, nebo osoby, které nemohou najít uplatnění ve svých oborech. Tato skupina je pro zaměstnavatele často nelukrativní vzhledem k malým profesním zkušenostem. Největší problém při umísťování absolventů představuje vedle nedostatku praxe i nabídka vhodných pracovních míst nebo nedostatečná či úplně absentující snaha najít např. krátkodobé zaměstnání, tato zahálka pak dále prohlubuje daný stav a potenciální nezaměstnatelnost. Nemalý je i podíl další kategorie 30 – 34 let, problematický může být zvláště návrat žen do zaměstnání po mateřské dovolené. Další problémovou skupinou jsou kategorie od 50 do 59 let. Jedná se o skupiny obyvatel blížící se jednak důchodovému věku, často se hůře přizpůsobující současným podmínkám trhu práce a novým znalostem (rekvalifikace). Viz následující graf.

Graf č. 5: Věková struktura uchazečů o zaměstnání v okrese Mladá Boleslav k 31. 3. 2009

⁴ Dosažitelní uchazeči - evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Za dosažitelné se nepovažují uchazeči o zaměstnání ve vazbě, ve výkonu trestu, v pracovní neschopnosti, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikační kurzy, uchazeči, kteří vykonávají krátkodobé zaměstnání, uchazeči, kteří pobírají peněžitou pomoc v mateřství nebo kterým je poskytována podpora v nezaměstnanosti po dobu mateřské dovolené.

Ve srovnání se Středočeským krajem a republikovým průměrem nejsou rozdíly nijak dramatické – přesto se v některých kategoriích trochu liší. Vyšší je zejména podíl kategorií 20 – 29 let a 55 – 64 let, nižší naopak 34 – 40 a 45 – 54 let. Nepatrně vyšší je i průměrný věk uchazečů. Viz následující tabulka.

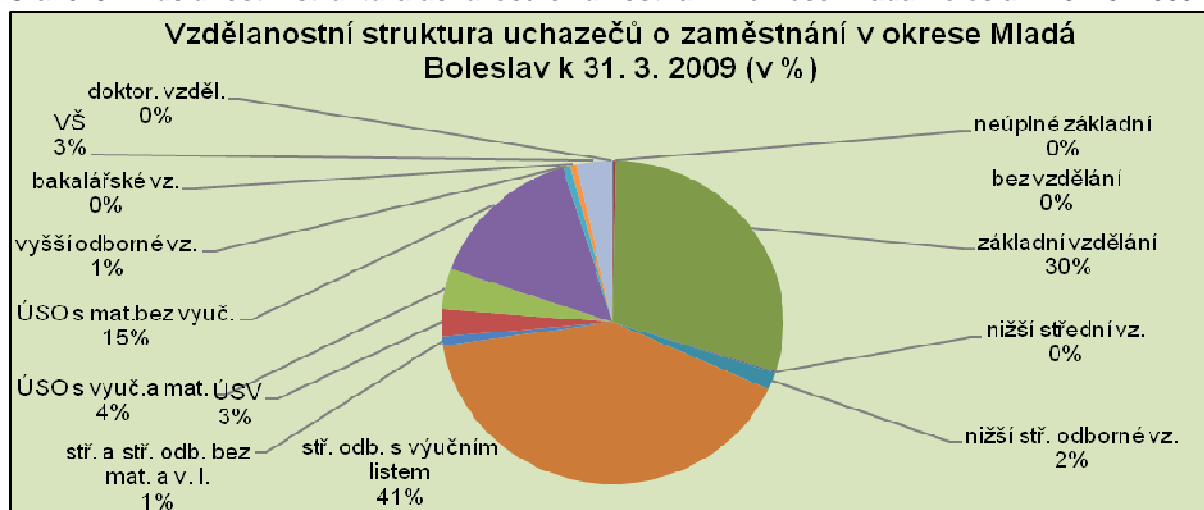
Tab. č. 2: Věková struktura uchazečů o zaměstnání v březnu 2009

	do 19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	nad 65	celkem	průměrný věk
okres MB	5,2	14,3	12,4	11,2	9,1	9,0	9,1	10,5	13,6	5,5	0,0	3.306	39,5
Středočeský kraj	5,0	13,7	11,3	12,4	10,9	9,4	9,3	12,3	12,5	3,1	0,0	39.204	39,2
Celkem ČR	4,5	13,2	11,3	12,2	10,8	10,2	10,2	13,2	11,9	2,5	0,0	448.912	39,4

Struktura uchazečů o zaměstnání podle vzdělání a pohlaví

Nejvíce jsou zastoupeny kategorie střední odborné vzdělání s výučním listem (41 %) a základní vzdělání (30 %). S velkým odstupem za nimi je kategorie úplné střední odborné vzdělání s maturitou bez výučního listu (15 %). Ostatní kategorie se pohybují do max. 4 %. Celkově lze tedy říci, že zhruba třetina uchazečů dosáhla nejvýše základního vzdělání, ca 45 % dosáhlo neúplného středního vzdělání a ca čtvrtina úplného středního vzdělání. Ani tato struktura není pro uchazeče o zaměstnání příznivá, jedná se o málo kvalifikovanou pracovní sílu – viz následující graf. V porovnání se Středočeským krajem a celorepublikovým průměrem jsou tyto hodnoty velmi podobné a liší se jen drobně.

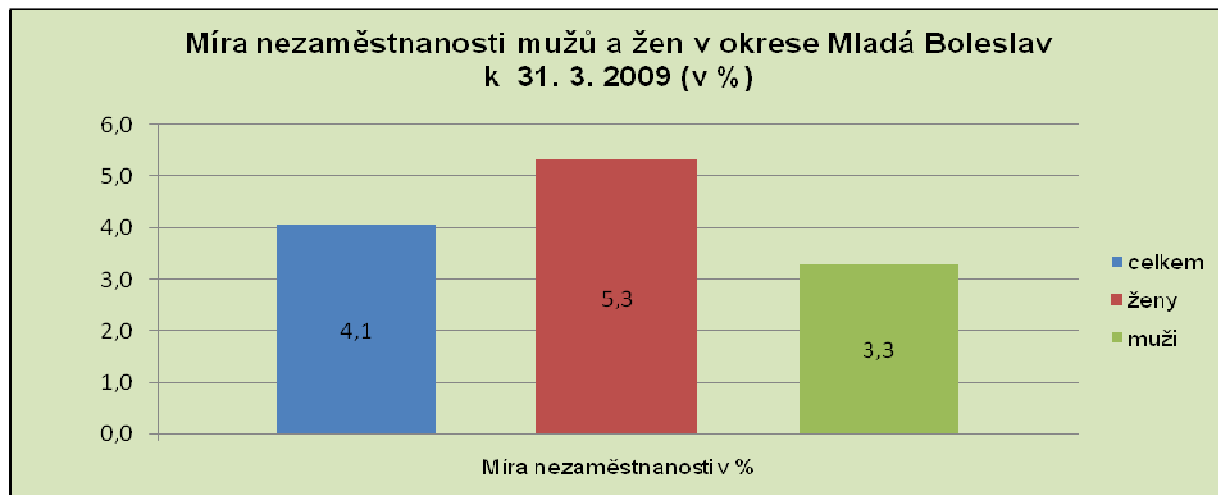
Graf č. 6: Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání v okrese Mladá Boleslav k 31. 3. 2009

Míra nezaměstnanosti u žen je vyšší než u mužů – rozdíl činí 2 %. Dominantním faktorem, který tuto skutečnost ovlivňuje, je problémovost návratu žen do zaměstnání po mateřské dovolené. Tato skupina patří mezi rizikové kategorie.

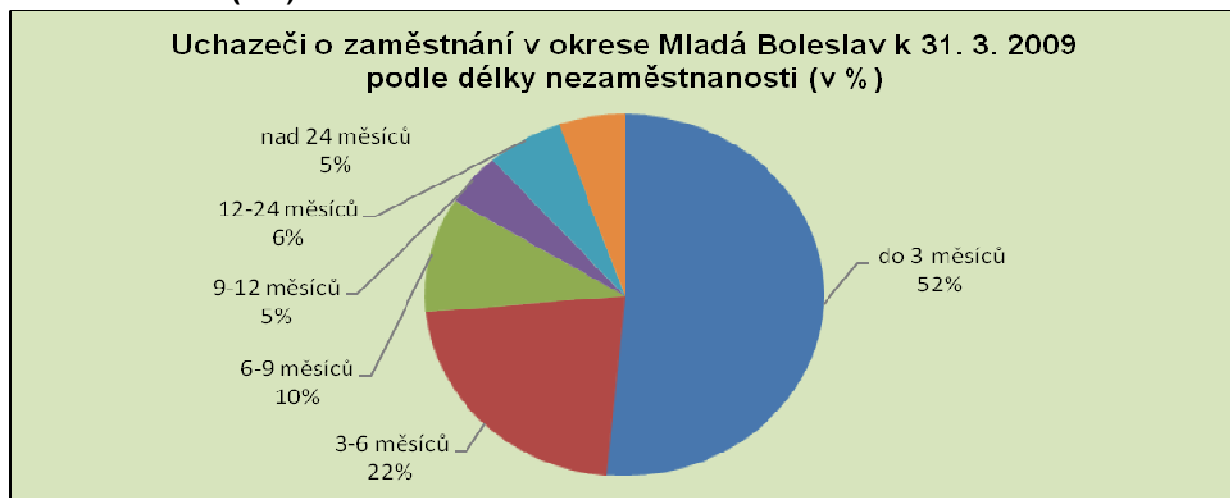
Graf č. 7: Míra nezaměstnanosti mužů a žen v okrese Mladá Boleslav k 31. 3. 2009

Strukturu uchazečů o zaměstnání podle délky nezaměstnanosti

Jak ukazuje následující graf, většinu – 52 % – tvoří uchazeči s krátkou dobou nezaměstnanosti do 3 měsíců, resp. 72 % do 6 měsíců. Skupina do 9 měsíců tvoří 10 %, podíl dalších skupin je 5 nebo 6 %. Tato skutečnost je velmi pozitivní zejména proto, že u osob dlouhodobě nezaměstnaných se zvyšuje riziko nezaměstnatelnosti – přestávají být atraktivní pro zaměstnavatele, klesají jejich schopnosti, chuť učit se novým znalostem a dovednostem a přizpůsobovat se novým podmínkám a často postupem doby sami ztrácí chuť do práce. Podíl osob s krátkou dobou nezaměstnanosti (do 3 a 6 měsíců) je lepší, tedy vyšší než podíl dlouhodobě nezaměstnaných, oproti údajům za celý Středočeský kraj a Českou republiku, a to o 5 a 10 %. Vzhledem k pokračující hospodářské krizi je ale možné očekávat, že se toto složení bude měnit – pokud dále poroste nezaměstnanost, pak k horšímu.

Graf č. 8: Uchazeči o zaměstnání v okrese Mladá Boleslav k 31. 3. 2009 podle délky nezaměstnanosti (v %)

Vyjíždka za prací

Pozn.: data jsou k dispozici pouze ze SLDB 2001. ČSÚ uvádí celkem 2.077 osob vyjíždějících za zaměstnáním z města (49,3 % zaměstnaných), z toho 1.848 denně (43,8 % zaměstnaných). Dojíždějících do města je celkem 1.212 (28,7 % zaměstnaných), z toho 1.097 denně (26 % zaměstnaných). Úřad práce uvádí podle SLDB 2001 pro okres Mladá Boleslav: za prací dojíždělo celkem mimo obec 31.714 osob, z toho 21.669 v rámci regionu, 7.608 z jiných regionů středoečeského kraje a 1.437 z ostatních regionů. Denně dojíždělo 27.680 lidí, z toho 20.224 v rámci regionu, 2.061 z regionů Středočeského kraje a 5.395 z jiných regionů. Uvedená data potvrzují silnou pozici průmyslových center - intenzita vyjíždky za prací mimo region je poměrně malá (zejména díky zmíněnému automobilovému průmyslu v Mladé Boleslavi), ale i relativně silnou pozici Mnichova Hradiště jako **spádového centra**. Severní část Mladoboleslavska je významná strojírenským, potravinářským a spotřebním průmyslem, jako nejvýznamnější zaměstnavatele mikroregionu Mnichovohradištska identifikoval Úřad práce Behr Czech s.r.o. - (klimatizace, topení a chladiče pro automobilový průmysl) a Hella Behr s.r.o., které vznikly v roce 2000 a které každoročně zvyšovaly svoji zaměstnanost.

Dílčí SWOT analýza**Silné stránky**

- příznivější odvětvová struktura ekonomických subjektů se sídlem na území města než ve Středočeském kraji
- nižší míra nezaměstnanosti než ve Středočeském kraji a ČR
- diverzifikovaná struktura ekonomických subjektů
- dobrá dopravní dostupnost
- blízkost Mladé Boleslavi a případně i hlavního města
- příznivá struktura uchazečů o zaměstnání podle délky nezaměstnanosti (i ve srovnání se Středočeským krajem a ČR)

- orientace na služby s vyšší přidanou hodnotou
- podpora drobného podnikání (vytváření podmínek pro podnikání)
- využití nabídky rozvojových ploch pro výrobu a skladování
- podpora průmyslu cestovního ruchu
- pozice Mníchova Hradiště jako spádového centra

Příležitosti**Slabé stránky**

- klesající počet ekonomických subjektů
- rostoucí míra nezaměstnanosti
- zvyšující se rychlost tempa růstu nezaměstnanosti
- nepříznivá věková struktura uchazečů o zaměstnání (i v porovnání se Středočeským krajem a ČR) - vysoký podíl generace absolventů a osob nad 50 let
- nepříznivá struktura uchazečů o zaměstnání podle dosaženého vzdělání – vysoký podíl málo kvalifikované pracovní síly
- vyšší míra nezaměstnanosti žen

- pokračující hospodářská krize
- další pokles počtu ekonomických subjektů
- riziko přílišné závislosti na automobilovém průmyslu a na jednom dominantním zaměstnavateli
- pokračující růst míry nezaměstnanosti a riziko prodlužování doby nezaměstnanosti
- nemožnost využití potenciálních ploch určených pro rozšíření průmyslových zón

Hrozby

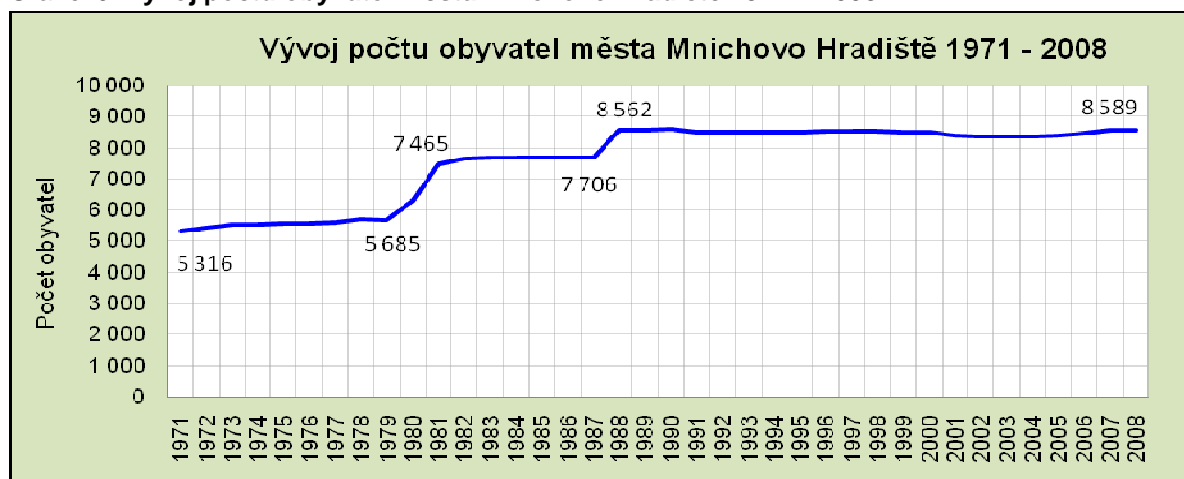
A.2 LIDSKÉ ZDROJE

A.2.1 Demografická struktura, obyvatelstvo

Vývoj počtu obyvatel

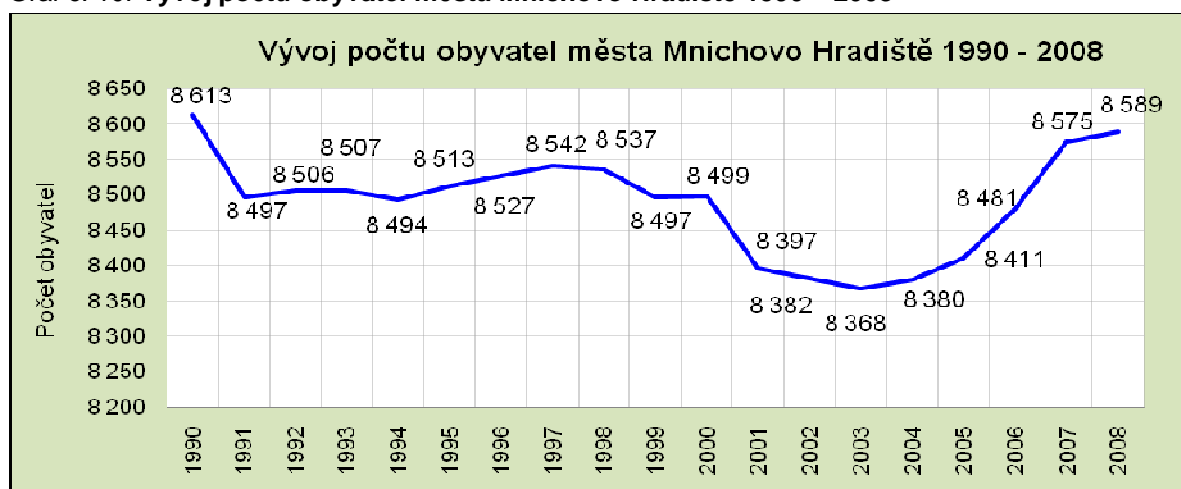
Vývoj počtu obyvatelstva v Mnichově Hradišti můžeme sledovat v časovém úseku let 1971 – 2007. Jak je z grafu vidět, nárůst obyvatelstva se odehrál ve dvou výrazných skocích. První byl mezi lety 1979 a 1981, kdy obyvatelstvo narostlo z 5.685 o téměř 1.800 osob, což bylo vyvoláno připojením místních částí a dokončením výstavby sídliště za sokolovnou. Druhý strmý nárůst byl v letech 1987-8, obyvatelstvo narostlo o ca 850. Tento růst byl opět způsoben připojením dalších částí – k 1. 1. 1988 byly připojeny místní části Březina (ta je nyní už opět samostatnou obcí), Dobrá Voda a Lhotice.

Graf č. 9: Vývoj počtu obyvatel města Mnichovo Hradiště 1971 – 2008

Od počátku 90. let se počet obyvatel pohybuje v rozmezí zhruba 8.400 až 8.600. V letech 1991 – 2000 osciloval okolo hladiny 8.500, poté až do roku 2003 klesal na nejnižší hodnotu ve sledovaném období 8.368 a od roku 2003 zaznamenává pozitivně rostoucí trend. Poslední údaj (ČSÚ) udával k 1. 1. 2009 8.589 obyvatel.

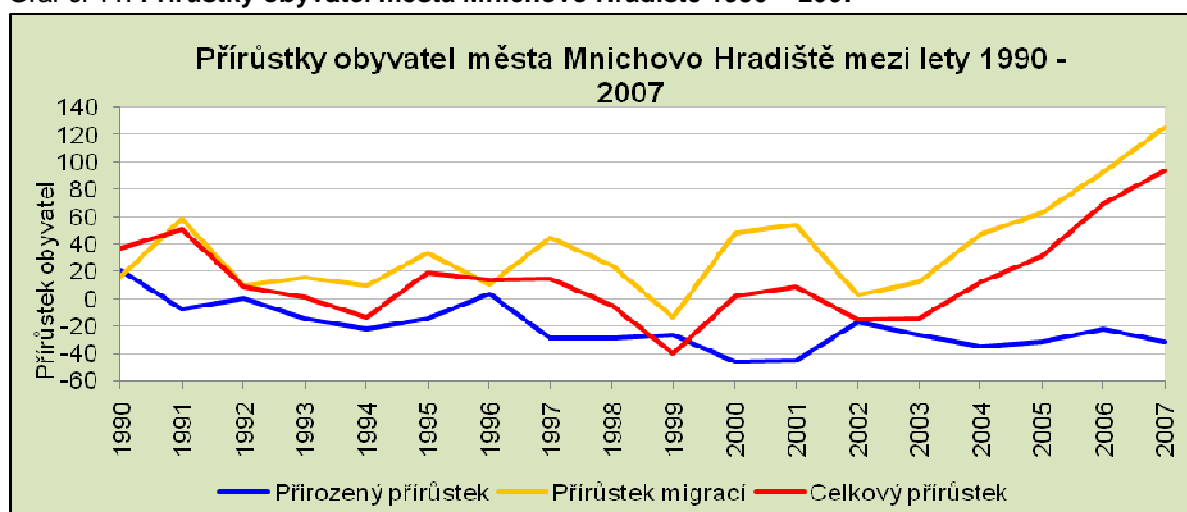
Graf č. 10: Vývoj počtu obyvatel města Mnichovo Hradiště 1990 – 2008

Za období 1990 – 2007 byly také sledovány **přírůstky** – přirozený, migrací a celkový. **Přirozený** přírůstek byl přítom až na tři výjimky záporný – pohyboval se od -45 do -7 (s výjimkami let 1990: +21, 1992: 0 a 1996: 4). Tato charakteristika je pro město negativní a vypovídá a neschopnosti přirozené reprodukce populace. Překvapující také je, že ani v posledních ca čtyřech letech babyboomu nevykazuje město pozitivní přirozené přírůstky. Naopak **migrační** přírůstek byl až na rok 1999 (-14) pozitivní a pohyboval se v hodnotách 2 (resp. +14) až po rekordních 125 v roce 2007. Kladná migrace je zcela jistě pozitivní trend, obzvláště za situace, kdy nové obyvatele tvoří mladá generace rodin s dětmi, tedy v předproduktivním a produktivním věku. Ve fázi růstu obyvatelstva tak byl **celkový** přírůstek tažený pozitivním migračním⁵, ve fázi poklesu negativním přirozeným. Od roku 2004 zaznamenává Mnichovo Hradiště celkový kladný přírůstek – v úhrnu ca o 220 osob. **Negativní je však trend vývoje přirozeného přírůstku obyvatel (dlouhodobě převažující úmrtnost nad porodností) a minimální přírůstek vlivem trvalé vnitrostátní migrace.**

Graf č. 11: Přírůstky obyvatel města Mnichovo Hradiště 1990 – 2007

Pro ilustraci uvádíme srovnání **přírůstku na 1000 obyvatel**⁶ s územím Středočeského kraje, okresu Mladá Boleslav a ORP Mnichovo Hradiště mezi lety 1995 – 2006 – viz následující graf. Mnichovo Hradiště dosahovalo ve sledovaném období ve většině případů nejnižších hodnot, ve čtyřech případech z šesti záporných. Od roku 2003, stejně jako u celkového počtu obyvatel, zaznamenává i přírůstek na 1000 obyvatel rostoucí trend, který přibližně kopíruje celkový vývoj ve Středočeském kraji.

Tab. č. 3: Přírůstek na 1 000 obyvatel

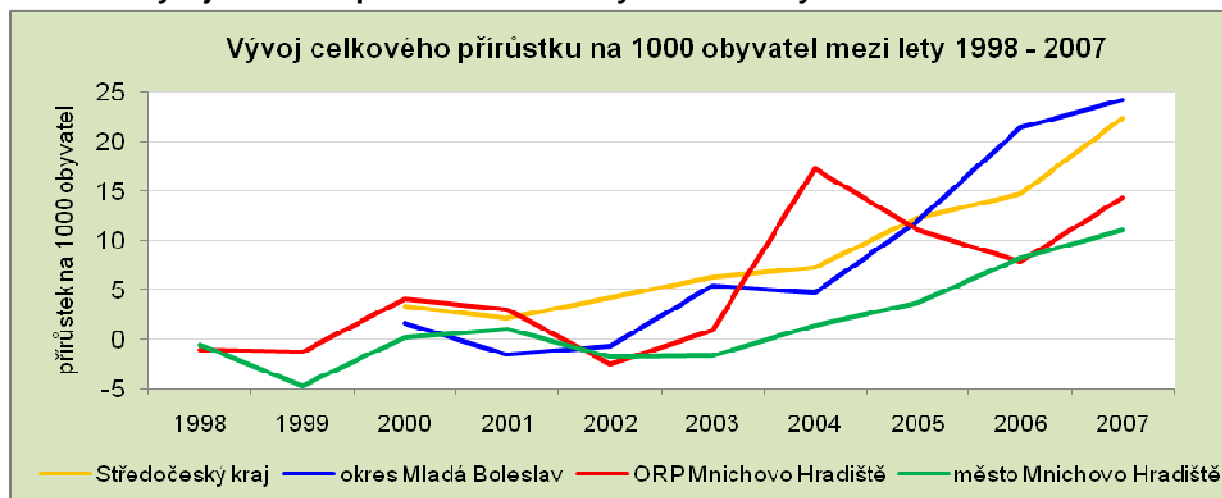
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Středočeský kraj			3,3	2,1	4,2	6,3	7,3	12,2	14,7	22,4
okres Mladá Boleslav			1,6	-1,6	-0,7	5,4	4,7	11,9	21,5	24,3
ORP Mnichovo Hradiště	-1,0	-1,3	4,1	3,0	-2,5	0,9	17,3	11,0	7,9	14,3
město Mnichovo Hradiště	-0,6	-4,7	0,2	1,1	-1,8	-1,7	1,4	3,7	8,3	11,0

⁵ Analýza byla provedena s využitím dat Českého statistického úřadu, metodicky se statistické sledování počtu / resp. pohybu obyvatelstva změnilo u příležitosti SLDB 2001, kdyby začal být započítáván do migračního přírůstku i pohyb cizinců (dlouhodobý pobyt, přechodný pobyt) neevidovaný v matriční evidenci. Migrační nárůst od r. 2001 je tedy způsoben úpravou metodiky sledování pohybu obyvatelstva Českým statistickým úřadem, resp. zahájením sledování dosud neevidovaných migračních pohybů.

⁶ Přírůstek na 1000 obyvatel = celkový přírůstek / počet ob. * 1000.

Graf č. 12: Vývoj celkového přírůstku na 1000 obyvatel mezi lety 1998 - 2007

Věková struktura obyvatelstva

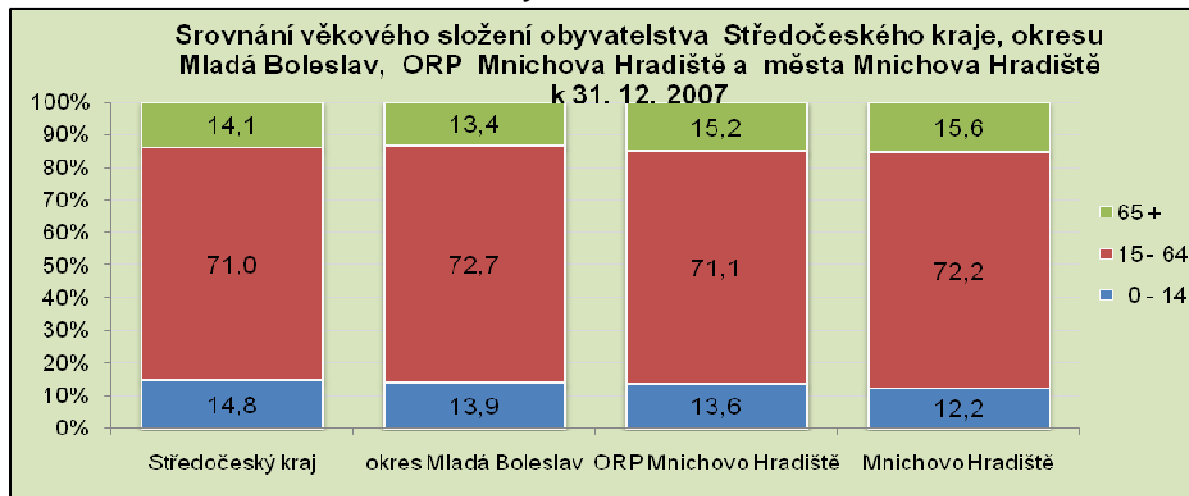
Věková struktura obyvatel města Mníchovo Hradiště (data k 31. 12. 2007) není příznivá. Převyšuje podíl poproduktivní generace (o 3,4 %) nad předproduktivní – a jak je z tabulky vidět, tento trend je dlouhodobý a stále se zhoršuje. Vyšší podíl generace nad 65 let nad mladou populací je problematický hlavně z důvodů zvýšených nároků zejména v oblasti sociální péče, zdravotní péče a dalších oblastí a výdajů. Vzhledem také k prodlužujícímu se věku populace se tyto problémy budou projevovat stále intenzivněji. Vysoký je také podíl produktivní generace, která se postupně bude přelévat do poproduktivní. Pokud navíc zůstane zachován trend záporného přirozeného přírůstku, bude se situace pravděpodobně ještě zhoršovat. Horší výsledky ve složení věkových skupin vykazuje Mníchovo Hradiště i s průměry ORP, okresu Mladá Boleslav a celého Středočeského kraje, i když tyto rozdíly nejsou dramatické.

Tab. č. 4: Vývoj věkového složení populace města Mníchovo Hradiště mezi lety 1998 a 2007

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
0-14 let	15,8	15,4	14,4	14,0	13,8	13,5	13,2	12,9	12,5	12,2
15-64 let	70,2	70,3	70,3	70,9	71,0	71,1	71,6	71,7	72,0	72,2
64 +	14,0	14,3	15,3	15,1	15,2	15,4	15,2	15,4	15,6	15,6

Graf č. 13: Srovnání věkového složení obyvatelstva

Větší rozdíly ale můžeme pozorovat při srovnání průměrného věku obyvatel (Mnichovo Hradiště dosahuje opět nejvyšší hodnoty – 41,7 let) a především pak srovnání indexu stáří (65+ / 0 -14 v %) – zde činí rozdíly i více než 30 bodů.

Graf č. 14: Srovnání průměrného věku obyvatelstva

Graf č. 15: Srovnání indexu stáří obyvatelstva

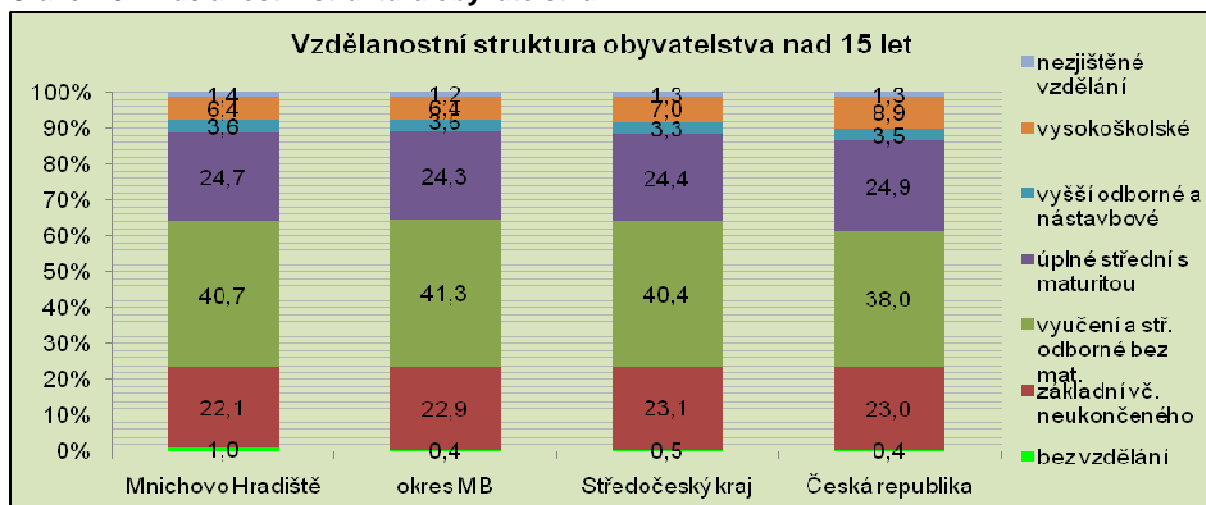

Vzdělanostní struktura obyvatel

Pozn.: data k dispozici pouze za SLDB 2001.

Vzdělanostní struktura obyvatel byla analyzována u skupiny nad 15 let. Podíl obyvatelstva bez vzdělání je sice vyšší než v kraji či okrese, nicméně je stále zanedbatelný. Naopak lehce nižší je procento obyvatel s nízkou kvalifikací - se základním vzděláním či středním vzděláním bez maturity (dohromady 62,8 % oproti okresním 64,2 či krajským 63,5 %). To je pozitivní především z hlediska kvalifikace pracovní síly a jejího potenciálu při uplatnění na trhu práce. Podíl obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou je téměř stejný (v Mníchově Hradišti 24,7 %) a stejně tak i podíl osob s vyšším odborným a nástavbovým vzděláním (3,6 %). Mírně nižší ve srovnání se Středočeským krajem je podíl vysokoškolsky vzdělané populace (6,4 % oproti 7 %). Celorepublikový průměr vykazuje nižší podíl populace s neúplným středním vzděláním a naopak vyšší podíl lidí s vysokoškolským vzděláním. Celkově lze vzdělanostní strukturu obyvatelstva Mníchova Hradiště hodnotit jako odpovídající regionálnímu průměru.

Graf č. 16: Vzdělanostní struktura obyvatelstva

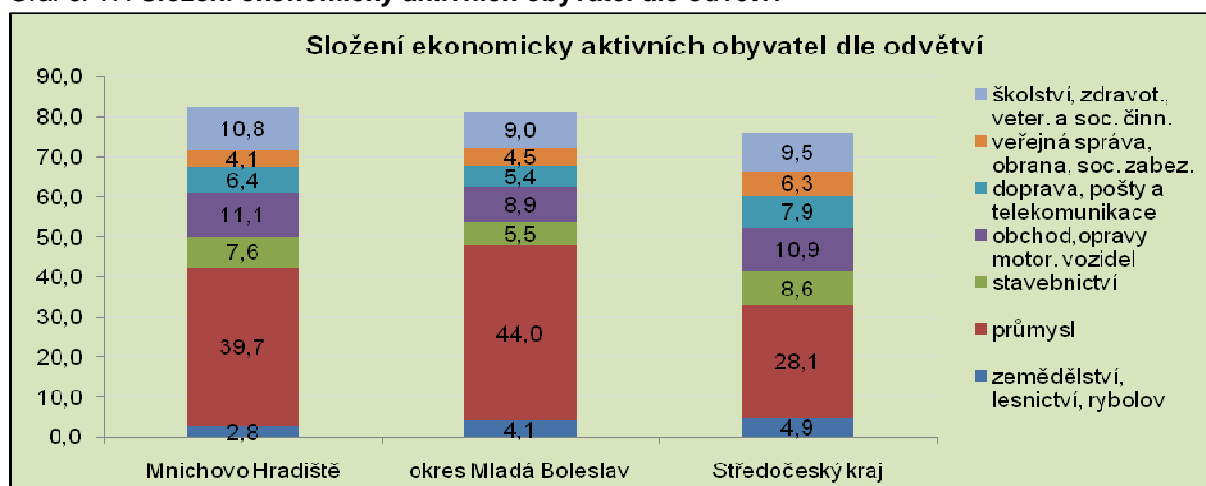

Složení obyvatel podle ekonomické aktivity

Pozn.: data k dispozici pouze za SLDB 2001⁷.

V roce 2001 působilo 2,8 % ekonomicky aktivních obyvatel Mnichova Hradiště v primárním sektoru, 47,2 % v sekundárním a 32,5 % v terciárním. Podíl osob pracujících v zemědělství, lesnictví a rybolovu je ve srovnání s okresem i krajem téměř o 1 až 2 procentní body nižší. Sekundární sektor je jak ve městě, tak v okrese Mladá Boleslav naopak vyšší, a to výrazně – o více než 10 %. Příčinou této skutečnosti je především silný automobilový průmysl, který tvoří velkou část pracovních pozic v regionu, což potvrzuje i vysoké zastoupení samotného průmyslu v sekundárním sektoru (39,7 %, resp. 44 % v okrese). Podíl osob zaměstnaných ve službách (32,5 %) je skoro o 5 % vyšší než v okrese, ale naopak o ca 2 % nižší než v kraji. Dominují kategorie obchod a opravy motorových vozidel a školství, zdravotnická, veterinární a sociální činnost. Mnichovo Hradiště tedy svou strukturou ekonomicky aktivních obyvatel dle odvětví víceméně odpovídá regionálním poměrům.

Graf č. 17: Složení ekonomicky aktivních obyvatel dle odvětví

⁷ Z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel bylo přitom zmapováno složení obyvatelstva podle odvětví v Mnichově Hradišti pouze u 83 %, v okrese Mladá Boleslav u 81 % a ve Středočeském kraji jen u 76 %.

A.2.2 Zdravotnictví

V Mnichově Hradišti je v současnosti registrováno celkem 35 zdravotnických zařízení⁸:

- 5 x Samostatné ordinace praktického lékaře pro dospělé
- 2 x Samostatné ordinace praktického lékaře pro děti a dorost
- 6 x Samostatná ordinace PL – stomatologa
- 1 x Samostatná ordinace PL – gynekologa
- 8 x Samostatná ordinace lékaře specialisty (ambulance tuberkulózy a respiračních nemocí, urologická ambulance, chirurgická ambulance, ORL, interní ambulance, oční ambulance)
- 1 x Samostatné zařízení SŠ odb. prac. - rehabilitace
- 2 x Sdružené ambulantní zařízení – malé (rehabilitační a ošetrovací služby)
- 1 x Léčebna pro dlouhodobě nemocné (LDN)
- 4 x Samostatná stomatologická laboratoř (4 samostatné laborantky – každá s vlastním IČ, působí na jedné adrese)
- 1 x Samostatná odborná laboratoř
- 3 x Lékárna

Lékaři sídlí v poliklinice a v dětském zdravotním středisku, které jsou v majetku města a město je lékařům pronajímá. Technický stav budovy je dobrý.

Na stránkách města je dále uvedena psychiatrická ambulance a logopedie. Ostatní odborné specializace a další lékařská péče je dostupná v nedaleké Mladé Boleslavi – především nemocnice, další specialisté a specializovaná zařízení, hospic. V Kosmonosích je Psychiatrická léčebna.

Léčebna dlouhodobě nemocných má v současnosti kapacitu 65 lůžek pro spádovou oblast. Je zde poskytována nepřetržitá lékařská péče – v LDN pracují 4 lékaři, 20 zdravotních sester, 4 rehabilitační pracovníci, ergoterapeut, logoped a 2 nutriční terapeuti. Budova byla opravena a je moderně vybavena.

Pohotovost v Mnichově Hradišti byla zrušena. Středočeský kraj v současné době nemá zájem o zřízení rychlé lékařské pomoci ani rychlé zdravotnické pomoci a město uvádí nedostatek finančních prostředků pro její zřízení. Pokrytí službou RLP je tak řešeno z nemocnice v Mladé Boleslavi. Otázkou je ovšem požadovaná 15minutová dostupnost odlehlých místních částí a spádových oblastí města. Rychlá lékařská pomoc je poslední složkou integrovaného záchranného systému, kterou město postrádá.

Ve městě působí 2 veterinární lékaři, další jsou v Boleslavi.

Závěr: Stav poskytované zdravotní péče v Mnichově Hradišti je až na zmíněný problém s rychlou lékařskou pomocí vnímán jako dobrý a nevykazuje žádné větší problémy. Město neplánuje v současné době do zdravotnictví žádné investice.

⁸ Zdroj: Registr zdravotnických zařízení Ústavu zdravotnických informací a statistiky.

A.2.3 Vzdělávání

Ve městě Mníchovo Hradiště se nacházejí školy a školská zařízení zřizovaná městem a Středočeským krajem. Zastoupena jsou zařízení předškolní, základní i střední školy, další školská zařízení. Jejich přehled a stručná charakteristika v členění podle zřizovatelů jsou uvedeny níže.

Předškolní zařízení

Město Mníchovo Hradiště je zřizovatelem jediného předškolního zařízení, a tím je Mateřská škola Mníchovo Hradiště⁹. MŠ byla zřízena v roce 2003 jako příspěvková organizace sloučením tří mateřských škola a školních jídelen – v Mírové a Jaselské ulici a ve Veselé. Ředitelství celého subjektu se nachází v Mírové ulici.

MŠ v Mírové ul. je pětiletá s počtem 124 dětí. Na škole pracuje 10 kvalifikovaných pedagogických pracovníků. MŠ má platný školní vzdělávací program (na školní rok 2010/2011) s názvem "Kreslením a malováním poznáváme svět i sebe". Zařízení disponuje vlastní jídelnou.

MŠ v Jaselské ul. je čtyřtřídní s počtem 104 dětí. Na škole pracuje 8 pedagogických pracovníků. MŠ má platný školní vzdělávací program vycházející z „Kurikula podpory zdraví v mateřské škole“. Zařízení disponuje vlastní jídelnou.

MŠ Veselé je jednotřídní s počtem 25 dětí. Na škole pracují 2 pedagogické pracovníce. MŠ má platný školní vzdělávací program s názvem "Radost, tvořivost a důvěra". Zařízení disponuje vlastní jídelnou. Od 1. 1. 2003 je odloučeným pracovištěm MŠ města Mníchovo Hradiště.

MŠ obsluhuje nejen území města, ale i přilehlých obcí. Na základě informací získaných na Finančním a školském odboru města bylo zjištěno, že dosavadní kapacita předškolního zařízení je dostačující, i když začíná docházet k situacím, že jsou odmítány děti z okolních obcí, které by zařízení navštěvovaly pouze na omezenou část roku. Přednost dostávají děti, které potřebují umístit celoročně. Sledováním odboru byl zjištěn mírně se zvyšující trend v počtu narozených, které bude pravděpodobně v budoucnu třeba umístit do předškolního zařízení. V následujícím roce lze očekávat mírný převis poptávky nad nabídkou. Prozatím nebyla zpracována žádná podrobnější analýza, která by dokázala odpověď na otázku, zda stávající kapacita předškolního zařízení města bude dostačující a ani se neuvažuje o zřízení dalšího předškolního zařízení.

Základní školy

Město Mníchovo Hradiště je zřizovatelem 2 základních škol. První z nich je Základní škola Mníchovo Hradiště, Sokolovská 254¹⁰. Škola sídlí v objektu ve vlastnictví města. Součástí školy je 1. a 2. stupeň a školní družina. K červnu 2008 byla kapacita základní školy 640 žáků a školní družiny 90 dětí. Na 1. stupni je 10 tříd se 186 žáky, na 2. stupni 8 tříd se 165 žáky. Z toho vyplývá, že k červnu 2008 navštěvovalo školu celkem 351 žáků, což je cca 55% celkové kapacity školy. Školní družina má celkem 3 třídy, které navštěvuje 81 dětí, což představuje 90% vytíženost celkové kapacity družiny. Škola disponuje celkem 12 učebnami a 2 hernami. V dalších 14 místnostech jsou umístěny odborné pracovny, multimediální učebny a knihovna. Škola je také dobře vybavena zázemím pro volnočasové a sportovní aktivity a praktickou výuku (dílny a pozemky). Vybavení žakovským nábytkem je výborné,

⁹ www.ms-mnhradiste.cz

¹⁰ <http://1zsmh.dragon.cz/>

je průběžně obnovován, další materiálně technické vybavení učeben a pracoven je v souladu s podmínkami školního vzdělávacího programu „Učíme se pro život“.

Na škole pracuje celkem 34 pracovníků, z toho 25 pedagogů (s plným i částečným úvazkem), 3 vychovatelky a 5 správních zaměstnanců. Odborná kvalifikace i aprobovanost pedagogů má velmi vysoké procento. Stravování žáků probíhá ve školní jídelně v Mírové ulici, kam jsou obědy dováženy ze školní kuchyně ve Studentské ulici.

Druhou základní školou, zřizovanou městem, je Základní škola Mníchovo Hradiště, Studentská 895¹¹. Škola má tři odloučená pracoviště:

1. Masarykovo náměstí 244, Mníchovo Hradiště (1. – 3. stupeň – celkem 6 tříd)
2. Školní 70, Mníchovo Hradiště - Veselá (malotřídka se 4 třídami sloučenými do dvou, sídlí v objektu MŠ)
3. Mírová 94, Mníchovo Hradiště (výdejna obědů)

Vzhledem k tomu, že ve výroční zprávě nebyly nalezeny další údaje, text byl pořízen na základě informací, které vyplynuly z rozhovoru s ředitelem školy. Jedná se o školu s maximální kapacitou 700 žáků. Ve školním roce 2008/09 školu navštěvuje 408 žáků, což představuje 58 % vytíženost. Ve škole je zaměstnáno celkem 66 zaměstnanců, z toho 38 pedagogických a 28 nepedagogických. U pedagogických pracovníků není problém s pedagogickou způsobilostí ani s aprobovaností. V několika posledních letech byl zaznamenán převis poptávky ze strany učitelů pro 1. stupeň školy. Při škole funguje školní družina se 3 odděleními v budově na Masarykově náměstí a 1 oddělením ve Veselé s celkovou kapacitou 117 dětí. Ta je však v současné době nedostačující a žáci 4. tříd musí být odmítnuti, aby mohla být zajištěna služba pro žáky 1. – 3. tříd. Stravování je zajišťováno v budově ve Studentské ulici v moderně vybavené kuchyni s jídelnou. Škola je dostatečně vybavena pro výuku všech předmětů. V několika učebnách jsou umístěny interaktivní tabule, dobře vybavená je také počítačová učebna.

Za problém bylo označeno fungování základní školy a gymnázia v jedné budově, a to především z důvodu odlivu poměrně velkého množství žáků 5. tříd, kteří plynule přestupují na studium do osmiletého gymnázia. Pokud by gymnázium nebylo se školou v jedné budově, odliv žáků by nebyl dle vyjádření ředitele tak velký a vedení školy by nebylo nuceno provádět slučování tříd. Tato skutečnost může mít v budoucnu negativní dopad i do řad pedagogických pracovníků.

Technický stav školy odpovídá stáří objektu a investicím, které byly do současné doby provedeny. Jako hlavní téma je v současné době vnímáno zateplení budovy a výměna oken v budově odloučeného pracoviště na Masarykově náměstí. Další potřeba vzniká v oblasti sportovního zázemí. Vzhledem k tomu, že současné tělocvičny využívají žáci ZŠ i gymnázia, jsou již nedostačující.

Dopravní dostupnost školy je dobrá pro děti ze všech spádových oblastí. Mírné problémy vznikají v pozdějších odpoledních hodinách, což se řeší vstřícným přístupem pedagogů.

Dalším zařízením primárního vzdělávání je Základní škola Mníchovo Hradiště, Švermova 380¹². Jejím zřizovatelem je Středočeský kraj. Součástí školy je Speciálně pedagogické centrum. Hlavní činností školy je rozvoj a kultivace osobnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytování vědomostí, dovedností a návyků, potřebných k uplatnění žáků v praktickém životě. Škola je umístěna ve 2 samostatných budovách – v ulici Švermova a Obránců míru. V budově ve Švermově ulici je ředitelství školy, speciálně pedagogické centrum, 6 tříd, 2 oddělení školní družiny, sál, sborovna,

¹¹ <http://www.2zsmh.okinfo.cz/>

¹² www.3zsmh.cz

školní dílna a počítačová učebna. Součástí hlavní budovy je oplocený travnatý pozemek, který slouží k výuce tělesné výchovy a školní družině. V budově v ulici Obránců míru jsou umístěny 2 třídy, 1 oddělení školní družiny, cvičná kuchyň s jídelnou, cvičná prádelna a školní pozemek. Škola nemá vlastní tělocvičnu a školní hřiště. Tělesná výchova se vyučuje v budově školy na sále a v sokolovně. Žáci a učitelé se stravují ve školní jídelně 2. základní školy v Mníchově Hradišti Studentská 895.

Základní škola má kromě speciálně pedagogického centra několik dalších součástí. Dle výroční zprávy uveřejněné na webových stránkách školy byla k 30. 9. 2007 využívána ZŠ praktická. Její max. kapacita je 98 žáků, školu navštěvuje 65 žáků rozdělených do 8 tříd, což je 66 % vytíženost. Ze školských zařízení funguje při základní škole školní družina a školní klub. Obě zařízení mají max. kapacitu 30 žáků a obě jsou využita na 100 %. Žáci jsou rozděleni do 3 oddělení. Školu navštěvují žáci s různými druhy postižení (mentální, zrakové, souběžné postižení více vadami, autismus). Pro školní rok 2008/09 bylo přijato celkem 13 žáků. Na škole pracuje celkem 18 pracovníků, z toho 14 pedagogických a 4 nepedagogičtí. Ze 14 pedagogických pracovníků 11 splňuje pedagogickou způsobilost, což je 78,5 %. Ještě na škole pracuje 5 pracovníků starajících se o úklid a technický stav školy.

Speciálně pedagogické centrum (SPC) mělo ve školním roce 2007 – 08 ve své péči 157 klientů, a to nejen z Mníchova Hradiště, ale i ze vzdálenějších míst (Český Dub, Dobruška, Turnov...). Ve SPC pracuje 6 plně kvalifikovaných pracovníků. Zařízení se specializuje na děti s vadami řeči, kterých neustále přibývá, a proto začíná docházet k převisu poptávky po službách SPC. Zařízení vykonává speciálně vzdělávací činnosti, činnosti reedukační (využití metod speciální pedagogiky při úpravě narušených funkcí - sluchu, zraku, řeči, pohybových a rozumových schopností), kompenzační a stimulační, a to především pro jiné základní školy, které tuto činnost nerealizují.

Ve škole je věnována pozornost i informační a počítačové gramotnosti. Škola je vybavena 6 žákovskými a jedním učitelským počítačem. Škola sídlí v objektu pronajatém od Města Mníchovo Hradiště.

Střední školy

Jedinou střední školou ve městě je státní všeobecné čtyřleté a osmileté Gymnázium Mníchovo Hradiště, Studentská 896¹³. Jeho zřizovatelem je Středočeský kraj. Škola sídlí ve stejné budově jako základní škola, tzn., je v pronajatých prostorách města. Ve školním roce 2008/2009 navštěvuje GMH 345 studentů ve 12 třídách. Nejvyšší povolený počet studentů je 360, což znamená, že vytíženost je 95,8 %. Zhruba dvě třetiny studentů jsou místních, ostatní dojíždějí z okolních obcí. Na škole pracuje celkem 39 pracovníků, z toho 6 nepedagogických a 33 pedagogických. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují pedagogickou i odbornou způsobilost. Škola má navázanou spolupráci se zahraničním partnerem v bavorském Bambergu.

Studenti mohou pracovat ve specializovaných učebnách pro výuku informatiky a výpočetní techniky s připojením na internet, v chemicko-biologické laboratoři a pracovně fyziky. Svě sportovní aktivity mohou realizovat ve dvou tělocvičnách, které však ne zcela naplňují reálné potřeby, a na sportovním hřišti. Gymnaziální studovna (vznikla v prostorách chody) je vybavena odbornou literaturou a 3 PC s výukovými programy a volným připojením na internet, žákovská knihovna obsahuje hodnotné tituly z beletrie. Volné hodiny mohou studenti trávit v klubovně.

¹³ www.gmh.cz

Z výše uvedených informací vyplývá, že v městské budově sídlí 2 vzdělávací subjekty a každý má jiného zřizovatele. Tento stav může mít své přínosy, a to především v tom smyslu, že žáci základní školy přecházející na studium na gymnázium jsou již zvyklí na školní prostředí, nemusí příliš měnit zaběhlé mechanismy. Může mít však i své negativní dopady – ty z hlediska základní školy byly popsány již výše. Lze je také pozorovat především v otázce vnitřního dělení a uspořádání učeben pro jednotlivé školy. Gymnázium se potýká s nedostatkem prostor pro běžnou výuku a studenti jsou tím pádem v učebnách, které neodpovídají hygienickým normám. Tento stav také vede k tomu, že učební rozvrh je v některých dnech nastaven až do pozdějších odpoledních hodin, což některým studentům, především ze vzdálenějších míst (Bělá pod Bezdězem, Svijanský Újezd, Bezno...), komplikuje dojížděku domů. Pro takové studenty není ve městě ani vhodné ubytování. To vedlo ředitele gymnázia opakovaně k tomu, že se na město obrátil s žádostí o rozšíření výukových prostor, a to buď formu přístavby nebo nástavby na stávající objekt školy. Tato žádost prozatím nebyla uspokojena. Náklady za energie, využívání a údržbu společných prostor jsou upraveny smlouvou mezi gymnáziem a městem, přičemž jsou vypočítány procentním podílem z využívaných ploch.

Stravování studentů i zaměstnanců gymnázia probíhá v moderní školní jídelně při základní škole, která před nedávnou dobou prošla rozsáhlou rekonstrukcí a modernizací.

Další školská zařízení a nabídka volnočasových aktivit

Ve městě sídlí Základní umělecká škola¹⁴, Palackého 38, Mníchovo Hradiště. Jejím zřizovatelem je od 1. 7. 2001 Krajský úřad Středočeského kraje. Zařízení má své pobočky v Bakově nad Jizerou a Kněžmostu. Zařízení, včetně poboček, navštěvuje v současnosti 500 žáků, kterým se věnuje 20 učitelů. Umělecké vzdělávání probíhá ve 4 samostatných oborech – hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. Na škole fungují 3 sbory – přípravný sbor Kořata, přípravný dětský pěvecký sbor Zvonečky a dětský pěvecký sbor Zvonky. Ten vystupuje nejen v rámci různých festivalů, ale pořádá i samostatné koncerty. Pravidelně se účastní soutěží dětských pěveckých sborů. Sbor má navázanou spolupráci se zahraničním partnerem. Dále na škole působí smyčcový orchestr.

Dne 1. prosince 2008 byla zahájena stavba "Rekonstrukce hospodářského objektu čp. 38 v Mníchově Hradišti". Projekt se týká stávajícího objektu bývalé konírny, který je zapsán v seznamu nemovitých kulturních památek. Základním cílem navrhované rekonstrukce je záchrana původního objektu včetně dochovaných architektonických detailů a jeho využití pro aktivity Základní umělecké školy. Škola sídlí v objektu pronajatém od Města Mníchovo Hradiště.

Nabídku mimoškolní zájmové činnosti je možné ve městě najít díky Domu dětí a mládeže Mladá Boleslav, který má své detašované pracoviště Klub dětí a mládeže v Mníchově Hradišti¹⁵ (KDM). Zřizovatelem zařízení je Krajský úřad Středočeského kraje. Toto zařízení se nachází na Mírové ulici a všem zájemcům předkládá širokou nabídku ve všech oborech zájmové činnosti. KDM spolupracuje se školami v celé své spádové oblasti. Sídlí v objektu, který je majetkem města. Na pronájem prostor je od ledna 2008 uzavřena nájemní smlouva na dobu neurčitou.

Další volnočasové aktivity poskytují pro své žáky ZŠ (kroužky s výtvarným, hudebním, sportovním zaměřením atd.). Z dostupných zdrojů však nelze získat podrobnější informace.

¹⁴ <http://www.zusmh.cz/>

¹⁵ http://www.ddm-mb.cz/pracoviste.php?p_place=4

Celoživotní vzdělávání

Systém celoživotního vzdělávání ve městě není. Žádná ze škol nespolupracuje s úřadem práce ani zaměstnavateli takovým způsobem, aby se dalo hovořit o procesu celoživotního vzdělávání.

Technický stav infrastruktury

Popis technického stavu infrastruktury školství byl mapován na základě informací získaných z výročních zpráv jednotlivých škol a na základě rozhovoru s řediteli a je uveden u charakteristiky jednotlivých subjektů. Samostatnou částí je seznam významných investičních projektů, které byly zmapovány v rámci zpracování Implementační analýzy zpracované v prosinci 2008 společností e-Rozvoj.cz, s.r.o. Oblasti školství se týkají následující rozvojové záměry:

1. Přístavba a rekonstrukce ZŠ Studentská - město je nuceno navrhnout a provést řešení, které v rámci finančních možností města bude směřovat k cílovému stavu pro získání nových učebních ploch, přístavby tělocvičny a rekonstrukce venkovního hřiště. Z finančních důvodů je k celé záležitosti přistoupeno jako k etapovému řešení. Přístavba nového bloku, rekonstrukce stávajících výukových prostor bloku F, E, C, D. Stará tělocvična bude celkově renovována a bude provedena přístavba nové tělocvičny. Venkovní sportoviště budou v plném rozsahu modernizována. Současně s modernizací budovy budou zrekonstruovány přípojky elektro, kanalizace a bude provedena obnova venkovních komunikací. Celkové rozpočtové náklady jsou 224 mil. Kč.
2. Adaptace konírny u č. p. 38 na ateliér ZUŠ - přestavba rozpadlého objektu pro potřeby ZUŠ, ateliér výtvarné výchovy a výstavní síň.
3. Přestavba objektu školy na Masarykově nám. na Městské muzeum - celková rekonstrukce objektu pro účely muzea, reprezentativní prostor, galerie, síň.

Závěr

Informace uvedené v této kapitole analytické části byly čerpány především z veřejně dostupných zdrojů (webové stránky škol a školských zařízení) a z výročních zpráv. Oba dva informační zdroje byly poměrně nekompatibilní, a proto bylo třeba je doplnit rozhovory s vedením některých zařízení a také rozhovorem s vedoucí Finančního a školského odboru.

Závěrem lze konstatovat, že ve městě se nacházejí zařízení všech stupňů školství a jejich kapacita jako celku je dostačující pro přicházející generace dětí. Pozornost je však třeba věnovat využití jednotlivých zařízení, a to ve vazbě na demografický vývoj v jednotlivých věkových kategoriích. Dobrý stav je v oblasti pedagogické způsobilosti a aprobovanosti pedagogických pracovníků škol. Problém nebyl zaznamenán ani v oblasti nepedagogické části zaměstnanců škol. Poměrně nepřehledná situace je však na straně infrastruktury, její „roztříštěnosti“ do mnoha objektů, jejich naplněnosti a především společného fungování dvou rozdílných subjektů v jednom objektu. Roztříštěnost je zde identifikována jako reálně zjištěný fakt. Nejsou však dostatečné podklady k hodnocení toho, zda je tato situace z dlouhodobého pohledu vhodná či ne. Z obecného pohledu se toto může jevit jako důsledek nedostatečné organizace stávajících kapacit školské infrastruktury a nedostatečné komunikace zainteresovaných subjektů mezi sebou, na druhou stranu to může být situace naprosto vyhovující. K tomu, aby mohl být vysloven validní závěr, by bylo nutné hlouběji analyzovat tuto problematiku. Výsledky takové analýzy by posloužily i k zodpovědnému rozhodování v otázce investic do školských objektů (rekonstrukce, přístavba, nástavba apod.) a do vybavenosti učeben odborných předmětů a dalšího zázemí.

Dopravní dostupnost škol byla shledána jako dobrá. Nabídku volnočasových aktivit nebylo možné na základě dostupných a využitých zdrojů hlouběji analyzovat, přesto lze vyslovit závěr, že podmínky pro organizování volného času dětí jsou v rámci školské infrastruktury vytvořeny (využití tělocvičen i nad rámec výuky, vybavení pro kroužky různého zaměření apod.).

Spolupráce mezi školami ve městě je na poměrně nízké úrovni, mezi základními školami se jedná spíše o rivalitu způsobenou klesajícím počtem žáků v prvních třídách. Spolupráce škol a jejich zřizovatelů lze označit jako formální. Pro oblast školství nebyl na úrovni města nalezen žádný analytický ani koncepční materiál, kde by byla výše uvedené témata cíleně pojednána a kde by byla definována dlouhodobější vize dalšího rozvoje této oblasti. Z pohledu zpracovatele je toto považováno za slabé místo a vzhledem k všeobecnému zájmu udržet a stabilizovat ve městě mladou generaci by měla být tímto směrem namířena větší pozornost.

A.2.4 Sociální péče

Popis sociálních služeb ve městě bude rozdělen do dvou oblastí – výkon přenesené působnosti státní správy a samosprávy. Samostatně bude věnována pozornost poskytovatelům sociálních služeb ve městě a oblastem označeným jako problémové.

Výkon přenesené působnosti státní správy

V této oblasti je činnost odboru rozdělena mezi pracovníky dvou oddělení – Oddělení sociálně právní ochrany dětí, Oddělení dávek hmotné nouze a péče o staré a zdravotně postižené občany. Výkon činnosti je zajištěn osmi zaměstnanci (3 příspěvek na péči, 1 dávky hmotné nouze, 1 zdravotně postižení, 3 sociálně právní ochrana dětí). Tyto činnosti jsou vykonávány nejen pro město, ale pro celou spádovou oblast obce s rozšířenou působností (ORP). Na základě údajů z evidence o vyplacených příspěvcích za ORP lze konstatovat nárůst žadatelů o všechny druhy sociálních příspěvků. Díky tomu se zvyšuje tlak na zaměstnance vykonávající tuto agendu. Při zjišťování informací prostřednictvím osobního rozhovoru s pracovníky odboru bylo konstatováno, že se nerealizují odborné supervize, které by měly jednak upozornit na chybné odborné postupy, pokud by k nim ve výkonu činnosti docházelo, ale především pomohou předcházet tzv. syndromu vyhoření, který je při této práci považován za jedno z největších ohrožení (dlouhodobá práce s klienty a sdílení jejich problémů často vede k psychickému vyčerpání pracovníka, což může negativně ovlivnit jeho další výkon).

Samospráva

Hlavním výstupem samosprávné činnosti je Komunitní plán sociálních služeb (KP). Zastupitelstvem města Mnichovo Hradiště byl schválen 3. 3. 2008. Dokument je zpracován pouze pro území města, neobsahuje celou spádovou oblast ORP s horizontem do roku 2013. Důvodem je složitý proces spojený se zajištěním finančních prostředků na zpracování a vytvoření pracovní struktury zajišťující vlastní zpracování. V KP je možné zaznamenat přesahy mimo sociální služby, tzn. do oblasti zdravotnictví, školství apod. Posláním KP je poskytovat kvalitní, efektivní a potřebné sociální služby všem potřebným a prostřednictvím širokého spektra nástrojů a kroků přispět k pozitivní změně postoje k cílovým skupinám.

Dokument obsahuje analýzu výchozí situace – sociodemografickou, analýzu příjemců a poskytovatelů a SWOT analýzu. V návaznosti na závěry analýzy vymezuje prioritní oblasti rozdělené do jednotlivých opatření, která budou naplňována prostřednictvím navržených a popsanych konkrétních aktivit.

- Prioritní oblast 1. Děti, mládež a rodina je rozdělena do pěti opatření: Volný čas, Poradenství, Infrastruktura, Sociální prevence, Asistence.
- Prioritní oblast 2 Senioři a zdravotní problematika obsahuje osm opatření, a to: Zaměstnání, Chráněné bydlení, Vzdělávání, Volný čas, Integrace, Registrované služby, Rozvoj lidských zdrojů a Infrastruktura.
- Třetí prioritní oblast Osoby ohrožené sociálním vyloučením zahrnuje šest opatření: Sociální prevence, Infrastruktura, Rozvoj lidských zdrojů, Volný čas, Začlenění do společnosti (resocializace) a Poradenství a sociální intervence.

Vize KPSS je stanovena do roku 2014, přičemž v průběhu realizace je plánována kontrola, monitorování a hodnocení průběhu uskutečňování dohodnutých plánů.

KP není podroben řízenému monitoringu a není nastaven proces jeho aktualizace. Jeho dopracováním byly ukončeny řízené a organizované práce s ním, což může způsobit nesystémový postup v poskytování sociálních služeb v budoucím období. Odbor sociálních věcí a zdravotnictví je sice nadále v kontaktu s některými aktéry procesu zpracování KP, ale komunikace probíhá neřízeně a nekoordinovaně. Pokud by se KP měl stát platným nástrojem pro řízení oblasti poskytování sociálních služeb, bylo by třeba nastavit systém další práce s ním (aktualizace aktivit, úkolů, časového plnění na základě realizovaného monitoringu). Se znalostí pravidel a požadavků střednědobého plánování na krajské úrovni lze také zodpovědně říci, že KP města může pomoci vytvořit dobrou argumentační základnu pro vyjednání s krajem o budoucím fungování sociálních služeb včetně jejich financování, ale zároveň pro obhajobu městských záměrů v této oblasti. Z tohoto důvodu zpracovatel doporučuje aktualizovat KP nejen v souladu s metodikami pro sociální oblast, podle kterých bylo postupováno při jeho zpracování, ale také se znalostí pravidel strategického plánování, které dají předpoklad snadnější práci s dokumentem v budoucnu.

Poskytovatelé sociálních služeb

Pro klienty města poskytují své služby následující poskytovatelé sociálních služeb (i když nemají ve městě své sídlo):

Dům s pečovatelskou službou – zřizovatelem zařízení je město Mníchovo Hradiště. Zařízení s kapacitou 47 bytových jednotek (z toho 7 bezberiérových) poskytuje kvalitní ubytování v malobytech pro seniory a tělesně postižené občany města, včetně služeb. V DPS bydlí osoby nad 65 let nebo invalidní, které potřebují pomoc pečovatelské služby pro svůj věk a zdravotní potíže. Zřizovatel zaznamenává neustálý převis poptávky ze strany klientů.

Dále je v majetku města jeden sociální byt a jedno sociální přístřeší.

Domov důchodců Modrý kámen p. o. – zřizovatelem je Středočeský kraj. Jeho kapacita je 87 klientů a je plně obsazena. Pro klienty, kteří nemohou být z důvodu kapacity v DD umístěni, jsou organizovány a poskytovány terénní služby. Domov zajišťuje zdravotní a ošetřovatelské služby, racionální i dietní stravování, praní prádla, úklid pokojů, sociální poradenství a informace.

Semiramis o. s. – registrováno na Ministerstvu vnitra ČR 21. 6. 2000 pod registračním číslem VS/1-1/44 042/00-R. Posláním o.s. je pomáhat lidem na území Středočeského kraje při řešení jejich problému s drogami a zároveň tomuto problému svými aktivitami předcházet. Je naplňování v rámci následujících center:

- *Centrum primární prevence* - školám a školským zařízením poskytuje profesionální intervenci a odborné poradenství v oblasti primární prevence rizikového chování.
- *Kontaktní centrum Nymburk* - nízkoprahové zařízení pro osoby, které užívají drogy, a osoby jim blízké.
- *Kontaktní centrum Mladá Boleslav* - nízkoprahové zařízení pro osoby starší 15 let, které užívají drogy, a osoby jim blízké.
- *Centrum terénních programů* - poskytuje služby uživatelům návykových látek přímo v jejich přirozeném prostředí, tedy na ulicích, v parcích apod. Zaměřuje se především na práci s nitrožilně užívajícími klienty, pro které je často obtížná dostupnost podobných služeb v regionu.
- *Centrum drogových služeb ve vězení* - pomáhá uživatelům drog ve výkonu trestu odnětí svobody a po propuštění s řešením problémů souvisejících s jejich aktuální drogovou a

sociálně-právní situací, současně je motivuje ke změně životního stylu směrem k abstinenci a tím předchází jejich dalším konfliktům se zákonem.

Domov pod Skalami Kurovodice p. o. – zřizovatelem zařízení je Středočeský kraj. Celoroční (případně i denní) pobyt je poskytován mládeži od 16 let věku, dospělým mužům a ženám postiženým mentální retardací, kteří potřebují ústavní péči. Vedle mentálně postižených občanů mohou být přijati též mentálně postižení občané s přidruženou tělesnou nebo smyslovou vadou. Organizace má zaregistrované tři sociální služby - Domov pro osoby se zdravotním postižením (8 domácností se 6 – 12 uživateli), do roku 2007 Chráněné bydlení (5 chráněných bytů) a v letošním roce byla zaregistrována sociální služba Denní stacionář s předpokládanou kapacitou 5 osob. Pro uživatele je zajištěna celodenní strava odpovídající jejich potřebám a další požadované služby.

Občanské sdružení Spokojený domov - cílem sdružení je vyvíjet aktivity v oblasti sociálních služeb pro seniory a ostatní vážně nemocné, pro handicapované osoby všech věkových kategorií, pro pečující rodiny nebo jednotlivce ve spolupráci s obecními úřady. Organizace má zaregistrované 4 služby - Pečovatelské služby, Konzultační a poradenské služby, Osobní asistenci, Sociální poradenství. Klienti mají také možnost vypůjčení nejrůznějších zdravotních pomůcek (vozík, chodítka, bazén na mytí hlavy apod.)

REP o. s. - cílem organizace je poskytovat psychosociální poradenství dětem a mladistvým ve věku do 18 let, kteří se nacházejí v zátěžové situaci související s narušením sociálních vztahů, kteří vykazují návyky a způsob života vedoucí ke konfliktům se společenskými normami. Společně s rodinou pomáhá dětem a mladistvým změnit tyto návyky a způsob života.

Diecézní charita Litoměřice - je samostatnou právnickou osobou zaregistrovanou na Ministerstvu kultury, zřizovatelem je Biskupství litoměřické. Organizace má zaregistrované dvě sociální služby: Charitní pečovatelskou službu, kapacita 80 uživatelů a Osobní asistenční službu, kapacita 12 uživatelů. Organizace poskytuje terénní soc. služby seniorům a osobám se zdravotním postižením z Mníchova Hradiště a okolních obcí. Cílem služeb je umožnit osobám se sníženou soběstačností plnohodnotný život v domácím prostředí, předcházet jejich sociálnímu vyloučení a předčasnému umístění do pobytových zařízení.

Z rozhovoru s vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví vyplynulo, že by bylo žádoucí, aby ve městě byl zahájen provoz detašovaného pracoviště Poradny pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy se sídlem v Mladé Boleslavi. Důvodem jsou četnější problémy v rodinách s dětmi, zvyšující se rozvodovost, problémy v rodinných a i mezilidských vztazích, výchovné problémy dětí. V současnosti je vybrán vhodný prostor pro fungování detašovaného pracoviště, není však dořešena otázka finančního podílu města. Díky nárůstu počtu problémových dětí by své opodstatnění mělo nízkoprahového zařízení, které poskytuje specializované služby a programy pro problémovou mládež a děti. Tyto služby nejsou běžně dostupné v rámci zařízení nabízejících volnočasové aktivity. V jednání je zahájení činnosti detašovaného pracoviště Intervenčního centra Rakovník. Intervenční centra poskytují na základě příslušných zákonů povinně pomoc všem osobám ohroženým domácím násilím, tzn. nejen těm, o kterých se dozví od PČR na základě vykazání/zákazu vstupu, ale také těm, kteří se na IC obrátí tzv. přímo z ulice nebo na doporučení OSVZ. Skutečné využití těchto zařízení nelze v tuto chvíli odůvodnit, protože neexistují podklady, které by to umožnily. Zmapování těchto cílových skupin nebylo provedeno ani v rámci zpracování KP.

Problémové skupiny

Za nejproblémovější byla označena skupina děti s problémovým chováním. Do této skupiny zařazujeme děti a mladistvé, u kterých je prokazatelný výskyt sociálně patologických jevů, mezi které patří záškoláctví, šikana, trestná činnost, páchání přestupků, zneužívání návykových látek. Této skupině je třeba věnovat stále větší pozornost, protože počet těchto dětí a mladistvých narůstá. Vzhledem k omezeným finančním prostředkům však nelze sjednat další poskytovatele sociálních služeb, kteří by pomohli tuto problematiku řešit. V současnosti zástupci města problém řeší ve spolupráci s Občanským sdružením REP (viz poskytovatelé sociálních služeb), které však neobsahuje děti předškolního věku. Tato organizace má omezenou kapacitu, a proto by bylo vhodné sjednat další spolupracující subjekt.

Dle informací pracovnice odboru sociálních věcí lze konstatovat, že ve městě není žádná romská lokalita, zařazená do seznamu sledovaných sociálně vyloučených lokalit ani není tímto vyloučením ohrožena. Jediným místem, kde žije pohromadě vícečetná skupina romských spoluobčanů, je sousední obec Klášter.

Financování

Ve financování sociálních služeb ve městě není nastaven systém. Není mapována spokojenost klientů s jednotlivými poskytovateli, jejich výkon, skutečnost, zda poskytovatel sociální služby má zpracovaný rozvojový plán apod. Vedoucí odboru je připravován návrh na financování sociálních služeb na základě odborné znalosti prostředí a cílových skupin a rada města o tomto návrhu rozhoduje při svém jednání. Rozhodnutí často neodpovídá skutečným potřebám terénu. Jediný subjekt, kterému je finanční příspěvek na zajišťování sociálních služeb poskytován na základě smlouvy, je Diecézní charita Litoměřice.

Závěr

Ve městě jsou zajištěny základní sociální služby pro všechny cílové skupiny klientů, i když pobytová zařízení vykazují převis poptávky. Převis poptávky po pobytových zařízeních je řešen alternativními terénními službami. Přestože má město zpracovaný komunitní plán, v poskytování sociálních služeb není dostatečná koordinace a systematičnost. Komunitní plán neplní roli nástroje pro řízení poskytování sociálních služeb ve městě. Nedostatečný systém je také v oblasti financování sociálních služeb. Analýzy cílových skupin a poskytovatelů sociálních služeb zpracované v souvislosti s Komunitním plánem nevykazují relevantní závěry o potřebách jednotlivých cílových skupin a skutečné potřebnosti nabízených sociálních služeb. Vzhledem k termínu jejich zpracování zpracovatel doporučuje jejich aktualizaci. Není sledována efektivita využívání finančních prostředků plynoucích jednotlivým poskytovatelům sociálních služeb. Kapacita pobytových zařízení, ale i kapacita dalších poskytovatelů sociálních služeb není řešena s ohledem na výhled do budoucna. Nelze nyní odpovědně konstatovat, zda stávající kapacity jsou dostačující i pro budoucí období. Technický stav pobytových zařízení je ve stavu odpovídajícím potřebám klientů.

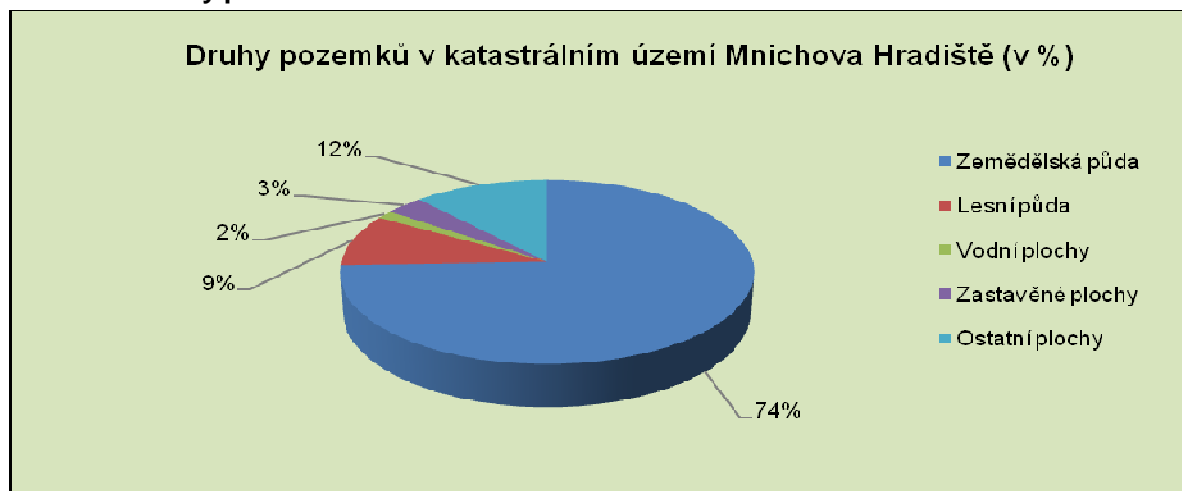
A.2.5 Pozemky a bydlení

Mnichovo Hradiště má celkem 8 katastrů a 12 místních částí:

1. Dneboh
2. Dobrá Voda
3. Hněvousice
4. Hoškovice
5. Hradec
6. Kruhy
7. Lhotice
8. Mnichovo Hradiště
9. Olšina
10. Podolí
11. Sychrov
12. Veselá.

Z celkové katastrální plochy 3.432 ha¹⁶ zaujímá největší podíl zemědělská plocha (74 % - 2.554 ha). Větší podíl mají ještě ostatní plochy a lesní půda. Zastavěné plochy tvoří 3 %. Viz následující graf.

Graf č. 18: Druhy pozemků v katastrálním území Mnichova Hradiště

Pozn.: následující data jsou k dispozici pouze ze SLDB 2001.

Domovní fond

V Mnichově Hradišti bylo v roce 2001 1.862 domů, z toho 1.593 (85,6 %) obydlených. Rodinné domy tvořily 76,2 % (1.418), bytové 8,2 % (153). Z celkového počtu bylo 74,7 % ve vlastnictví soukromých osob, 3 % bytových družstev a 2 % (37) obce nebo státu. Podle stáří bylo 10,9 % postaveno do roku 1919, 15,3 % mezi lety 1920 a 1945, 37 % mezi 1946 a 1980 a 21,4 % mezi lety 1981 a 2001.

¹⁶ Údaj k 31. 12. 2007, zdroj: ČSÚ.

Bytový fond

Bytů bylo v roce 2001 celkem 3.447, z toho 3.027 (87,7 %) obydlených. Z obydlených bylo 53,2 % v rodinných domech a 46,2 v bytových domech. 3,5 % neobydlených bytů bylo vedeno jako sloužící k rekreaci. Z obydlených bytů bylo 45,3 % ve vlastním domě, 7,6 % v osobním vlastnictví, 20 % nájemních a 18,7 % v užívání člena bytového družstva.

10 % bytů bylo s jednou místností, 28,8 % se dvěma místnostmi, 35,3 % se třemi místnostmi, 14,3 % se čtyřmi místnostmi a 10,9 % s pěti a více místnostmi.

Následující tabulka uvádí srovnání některých vybraných průměrných hodnot v Mníchově Hradišti, okrese Mladá Boleslav a Středočeském kraji:

Tab. č. 5: Srovnání vybraných hodnot bytové problematiky

	Mníchovo Hradiště	okres Mladá Boleslav	Středočeský kraj
průměrný počet osob na byt	2,71	2,68	2,68
průměrný počet obytné plochy na byt	53,43	53,2	54,1
průměrný počet obytné plochy na osobu	19,59	19,7	19,9

Obecní bytový fond čítá v současné době 134 bytů, což je (pokud bychom vycházeli z celkového počtu bytů spočítaného při SLDB 2001 - celkem 3.447) ca 3,9 % bytového fondu. K tomu náleží ještě 1 sociální byt a 1 přístřeší. 46 bytových jednotek je v Domě s pečovatelskou službou, 7 z nich je uzpůsobeno pro invalidní občany (bezbariérově). Zbytek tvoří standardní byty bez dalšího určení (např. na služební nebo startovací). Byty jsou plně obsazeny a spravuje je firma DOMOS. Technický stav obecního bytového fondu se stále zlepšuje, město investuje do jejich obnovy a údržby. Město Mníchovo Hradiště v současné době neplánuje změnu bytového fondu – ani odprodej obecních bytů, ani další vlastní výstavbu. Město má připravenou urbanistickou studii na plochy pro výstavbu bytových domů, ale její realizace je podmíněna obnovou kanalizační stoky B. Město nemá v plánu realizovat výstavbu vlastní investicí.

Územní plán města Mníchovo Hradiště

Územní plán z roku 2004 zapracoval rostoucí poptávku po individuální výstavbě – jak v Mníchově Hradišti, tak v jeho místních částech. Ve všech místních částech je vhodná funkce obytná. V Dnebohu, Dobré vodě, Hoškovicích, Hradci, Olšíně, Podolí, Sychrovu je žádoucí též funkce rekreační. Dobré rozvojové předpoklady a předpokládaná nebo silná poptávka po plochách pro individuální výstavbu byly identifikovány v částech: Mníchovo Hradiště (ca 100 nových parcel v lokalitách „Za Orlí branou“, „Nad Dolci“, „U Cihelny“, „Obránců míru“), Veselá (ca 50 RD), Dneboh (kvalitní bytový fond), Hoškovice (ca 22 RD + developerská příprava dalších 116 RD), Lhotice (až 35 RD, zlepšující se stav bytového fondu), Olšina (nová výstavba možná pouze za hranicí CHKO, udržovaný bytový fond). Naopak horší rozvojové podmínky byly určeny v Podolí, Kruzích, Sychrově, Zásadce a Hněvousicích (v části u Jizery). Dobrá Voda nebyla charakterizována jako rozvojové sídlo.

K územnímu plánu z roku 2004 byla přijata I. a II. změna (v roce 2006, resp. 2007). I. změna reflektovala hlavně rozšíření nabídky lokalit pro novou bytovou zástavbu a rozvoj podnikání a zařadila pozemky, které nebyly určeny k výstavbě. II. změna reagovala na situaci, kdy téměř všechny plochy navržené pro výstavbu jsou již obsazeny. Ve změně se konstatuje, že město Mníchovo Hradiště nemá v současné době dostatek pozemků pro individuální výstavbu RD – tato charakteristika je již

překonána zejména díky rozsáhlé lokalitě pro individuální rodinnou výstavbu v „nových“ Hněvousicích v lokalitě u zadní brány zámku.

A.2.6 Sport, zázemí pro volnočasové aktivity

Ve městě působí řada sportovních klubů a organizací:

- Aerobik
- Dívčí fotbalový klub Mnichovo Hradiště
- florbalový tým Dr.ACI Veselá
- mužský futsalový klub Futsal Club Mnichovo Hradiště
- Horolezecký oddíl Mnichovo Hradiště
- Karate klub
- mužský fotbalový klub MSK Mníchovohradištský sportovní klub
- Sportovní klub Veselá, o. s.
- Tenisový klub Mnichovo Hradiště
- TJ Sokol Mnichovo Hradiště – oddíly sokolské všestrannosti (cvičení pro rodiče s dětmi, kondiční cvičení, zdravotní cvičení atd.) a sportovní oddíly (nohejbal, stolní tenis, volejbal, hokejbal, florbal, futsal, tenis atd.).
- Volejbalový klub

Některé kluby či spolky také nabízí možnost pronájmu sportovních prostor či zařízení pro veřejnost – např. Sokol nebo Tenisový klub. Kromě uvedených organizací a oddílů je zájemcům k dispozici ještě sportovní hala, posilovna a spinning. Další sportovní infrastruktura se nachází v blízkém okolí – především v Mladé Boleslavi, ale také v Českém ráji (např. koupaliště).

Sportovní kroužky nebo kurzy pro děti a mládež jsou také organizovány školami v rámci mimoškolních aktivit.

Město plánuje výstavbu víceúčelového venkovního koupaliště v lokalitě mezi Jizerou a fotbalovým stadionem MSK. Areál by měl zahrnovat plavecký, dětský a víceúčelový bazén. Dále město plánuje Dostavbu sportovního areálu u Jizery (výstavba kryté haly, plochy a objekty pro sportovní aktivity a ubytování) a Úpravu prostranství pro sportovní činnosti a veřejné akce v prostoru bývalého letního kina (zřízení asfaltových cest, veřejného osvětlení, vodovodu pro potřeby atrakcí a zejména pro sportovní vyžití občanů). Projekty byly schváleny zastupitelstvem města v říjnu 2007. V případě obou projektů se dá zatím ale hovořit spíše o záměrech, nejsou např. vypracovány dokumentace ani jinak není započata jejich realizace. Navíc oba závisí na vybudování protipovodňové hráze. Je to škoda, protože oba záměry jsou dobré a kvalitní a jejich realizace by jistě byla přínosem jak pro obyvatele města, tak pro rozvoj cestovního ruchu.

Město postrádá prostory pro nové formy volnočasových aktivit – např. skate park (ve městě se sice nachází v místě bývalého letního kina, ale je nevyhovující svým technickým stavem a také svou dostupností), in-line dráhu nebo horolezeckou stěnu. Tyto aktivity jsou stále populárnější a více vyhledávané a vytvoření takovýchto prostor by bylo zajímavé. Bohužel např. pro in-line dráhu nejsou ve městě vhodné prostory, což se momentálně velice negativně projevuje tím, že lidé vyjíždí na kolečkové brusle na opravené silnice II. tříd. Tento fakt představuje velké bezpečnostní riziko pro všechny účastníky silničního provozu a měl by se urychleně řešit.

Celkově je nabídka sportovního vyžití a zázemí pro volnočasové aktivity (z hlediska obytné funkce), až na zmíněné nové formy, dostačující. Její role je významná a důležitá, a to zejména z hlediska prevence sociálně patologických jevů.

A.2.7 Kultura

Dle údajů regionálního informačního servisu byla k r. 2006 v Mnichově Hradišti evidována následující kulturní zařízení:

- Státní zámek Mnichovo Hradiště (pořadatel významných tradičních i jednorázových kulturních akcí)
- 1 veřejná **knihovna** (s pobočkou v místní části Dneboh, knihovna kromě tradičních knihovnických služeb poskytuje občanům veřejný internet),
- 1 stálé kino: **kino Saturn** (filmová představení, možnost pronájmu pro např. sportovní akce jako finále MS v hokeji, přednášky, firemní akce, atp., kulečnick)
- 1 divadlo: **Městské divadlo v Mnichově Hradišti** (divadelní představení, koncerty, zájezdy)
- 1 muzeum: **Muzeum města Mnichovo Hradiště** (stálá expozice obsahuje lékárnu, archeologii, modely Drábských světniček, národopis, galerie obrazů a další, pořádají se sezónní výstavy děl malířů, výtvarníků, fotografů, výstavy připomínající významné historické události na Mnichovohradištsku, adventní a vánoční výstavy betlémů, adventních postav, ukázky selských Vánoc atd.)
- 1 kulturní zařízení – Klub Mnichovo Hradiště s.r.o.
- 1 středisko pro volný čas dětí a mládeže
- 2 sakrální stavby: **kostel sv. Jakuba** a **kostel sv. Tří králů**

Ve městě dále působí dva music cluby Velkej Cajk a Music Club Posilovna a letní scéna Open air club Vostrov.

V majetku města je v současnosti Muzeum a knihovna. Město plánuje rekonstrukce objektu školy na Masarykově náměstí pro účely muzea a jeho přesun. Zvažuje také zřízení reprezentativních prostor, galerie nebo síně. Knihovnu město plánuje upravit.

Další objekty kultury jsou spravovány přes organizace. Tou první je **Klub Mnichovo Hradiště s.r.o.**, který je ze 70 % vlastněn městem a z 30 % p. Flanderkou. Klub se stará o Divadlo (představení, pořady pro děti, zájezdy do pražských divadel, výchovné koncerty), pořádá taneční a jazykové kurzy, pronajímá své prostory pro tržní a předváděcí akce a má při sobě i Informační centrum. Jeho prostory čítají městské divadlo (kapacita 250 míst), taneční sál (kapacita 200 míst) a učebnu, salonek, vinárnu (kapacita 120 míst se stoly a možností občerstvení – jedná se o kapacitu zbývajících prostor).

Kino Saturn provozuje společnost **Saturn s.r.o.** rovněž vlastněná městem. Firma byla založena v roce 1993 transformací TS M. Hradiště, bytového podniku, stavební provozovny Města a tepelného hospodářství bytového podniku. Její hlavní náplní je stavební činnost a doprava. Firma byla investorem a realizátorem celé rekonstrukce bývalého kina na nové moderní. Součástí komplexu je také Internet Bar s přístupem na internet.

Vzhledem k velikosti města je nabídka kulturní infrastruktury dostačující a vyhovuje potřebám obyvatel Mnichova Hradiště a jeho částí.

A.2.8 Občanská vybavenost

Občanská vybavenost ve městě je dostačující a odpovídá velikosti města – pokud hovoříme o samotném Mníchově Hradišti, jiná situace je v jednotlivých odlehlých místních částech, viz dále. Z kvalitativního hlediska můžeme hovořit o standardu služeb, který odpovídá obvyklé úrovni i jinde v Česku. Město tuto oblast nepocituje jako problematickou.

A.2.9 Spolková a zájmová činnost

Ve městě působí řada zájmových organizací a spolků:

- Baráčnická obec
- Český červený kříž
- Český rybářský svaz
- Český svaz včelařů
- Dětský pěvecký sbor Zvonky
- Esperantský klub
- Klub dětí a mládeže
- Kynologická organizace
- Liga lesní moudrosti
- Model klub
- Modelářský klub SMČR Veselá
- Ochotnický divadelní soubor Tyl
- Sbor dobrovolných hasičů (SDH)
- Sdružení zdravotně postižených
- Spolek rodáků a přátel MH a okolí

Činnost nejrůznějších spolků a více či méně organizovaných skupin lidí je pro život města velmi důležitá a žádoucí z nejrůznějších hledisek, např. díky aktivnímu využití volného času, především dětí a mládeže, dochází k posilování soudržnosti obyvatel, prevenci sociálně patologických jevů apod. Aktivity uvedených neziskových organizací jsou poměrně rozsáhlé, ve většině případů je intenzivně realizována práce s dětmi a mládeží. Podpora města odpovídá rozsahu činnosti jednotlivých organizací a kvalitě vytvářeného zázemí pro volnočasové aktivity dětí a mládeže.

A.2.10 Bezpečnost

Město má na svém území dvě ze tří složek Integrovaného záchranného systému: policii a hasiče, a to jak profesionální Hasičský záchranný sbor, tak Sbor dobrovolných hasičů. Jediné, co zatím postrádá, je služba rychlé záchranné pomoci.

V Mnichově Hradišti je obvodní oddělení Policie ČR, která zajišťuje nepřetržitě svou činnost. Ve městě u městské policie slouží 10 strážníků, vytipované lokality jsou monitorovány kamerovým systémem. Následující tabulka uvádí srovnání případů řešených MěP Mnichovo Hradiště v posledních letech:

Tab. č. 6.: Srovnání případů řešených Městskou policií MH

	2006	2007	2008
Počet přestupků vyřešených v dopravě	1 285	1.253	1 410
Počet ostatních přestupků	117	105	81
Počet zadržených řidičů MV pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky	*	*	5
Celkem přestupků	1 402	1.358	1 491
Celkem blokové pokuty	118 850,- Kč	171.200,- Kč	323 500,- Kč
Počet důvodných podezření o spáchání trestného činu oznámených PČR	*	*	6
Počet útoků na strážníky	*	*	2
Zadrženo hledaných osob / pachatelů trestné činnosti	9 (z toho 1 pachatel vraždy)	5	1
Nalezeno vozidel v pátrání	*	*	1

Mnichovo Hradiště se potýká s narůstající drobnou kriminalitou. V tomto bodě je možné spatřovat souvislost i se současným ekonomickým vývojem, kdy globální krize vede k mnohačetnému propouštění a ztrátám zaměstnání, které pak mohou být její příčinou. Vážnější bezpečnostní problémy, které by přesahovaly standardní situaci, ve městě registrovány nejsou. Negativním jevem je samozřejmě pak také drogová problematika, která je ve městě přítomna v rozsahu srovnatelném s obdobně velkými městy. Může však představovat potenciál problému do budoucna, kterému by mohla zabránit účinná prevence. **I přes to, že v Mnichově Hradišti není registrován žádný zásadní bezpečnostní problém či riziko ve srovnání s obdobně velkými městy, lze z provedených zjištění identifikovat 4 základní okruhy k řešení v oblasti bezpečnosti (okruhy nejsou řazené podle závažnosti problému):**

- vandalismus, výtržnosti a drobná pouliční kriminalita v době koncertů pro mládež či diskoték;
- drogy – snadná dostupnost nejužívanějších drog – marihuana, pervitin, ohrožení stále mladších lidí – zvýšené riziko u školních dětí a studentů;
- drobná, zejména majetková kriminalita a výtržnictví u socioekonomicky ohrožených skupin obyvatel, resp. dočasných obyvatel – výrazně spojené s problematikou propouštěných cizích zejména agenturních pracovníků;
- dopravní problém – průjezd nákladních vozidel, resp. nákladních souprav středem města (ohrožení chodců, zvýšené riziko dopravní nehody, blokování provozu).

Dílčí SWOT analýza

Silné stránky

- rostoucí trend v počtu obyvatel
- kladný migrační přírůstek
- příznivá demografická struktura nově přistěhovalých obyvatel – v předproduktivním a produktivním věku
- srovnatelná vzdělanostní struktura jako v regionu
- dostatečná (dobře dostupná) základní zdravotní péče
- stabilizovaný kádr pracovníků škol s pedagogickou způsobilostí a odpovídající aprobovaností
- dostatečná kapacita školní infrastruktury
- zastoupení všech stupňů škol (MŠ, ZŠ, SŠ)
- dostupnost základních sociálních služeb pro všechny cílové skupiny
- kvalifikovaný kádr odboru sociálních věcí a zdravotnictví města Mnichovo Hradiště
- zahájený proces komunitního plánování
- rozrůstající se nová výstavba – nové parcely a rodinné domy
- zázemí pro volnočasové aktivity
- nabídka sportovního vyžití
- široká nabídka kulturního vyžití
- veřejný internet
- pozitivní působení spolků a zájmových organizací
- pořádání významných kulturních akcí
- standardní úroveň bezpečnosti, žádné výrazné problémy

- nárůst podílu populace v předproduktivním věku díky migraci a v souvislosti s migrací nových obyvatel
- motivace mladé populace, aby neopouštěla město a zakládala zde rodiny – podpora mladých rodin
- dobrá dostupnost vysokého školství
- vyšší využitelnost kapacitních možností jednotlivých objektů školské infrastruktury
- optimalizace finančních toků investovaných do rozvoje škol na základě zmapování reálné situace
- zkvalitnění komunikace a koordinace činnosti škol a jejich zřizovatelů
- zavedení koncepčního řízení rozvoje sociálních služeb pro město a jeho spádovou

Slabé stránky

- záporný přirozený přírůstek
- nepříznivé věkové složení populace města (horší hodnoty i než průměr ORP, okresu a krajský)
- neexistence stanoviště rychlé lékařské pomoci
- nízká naplněnost kapacit ZŠ a z toho plynoucí rivalita
- nekoncepční přístup k plánování rozvoje oblasti školství a z toho plynoucí problémy mezi ZŠ a gymnázium
- absence celoživotního vzdělávání
- převis poptávky po bytových zařízeních sociálních služeb
- nezajištění organizační struktury a financování plánování rozvoje sociálních služeb pro město i jeho spádovou oblast
- neexistuje systém ochrany pracovníků odboru SVZ proti stresu a syndromu vyhoření
- existence a činnost skupin dětí s problémovým chováním
- neexistence služebních a startovacích bytů
- neexistence zázemí a prostor pro nové formy volnočasových aktivit
- nezapočatá realizace projektů sportovní infrastruktury schválených zastupitelstvem
- narůstající drobná kriminalita

- pokračující stárnutí obyvatel – nárůst podíl populace nad 65 let
- silná odvětvová závislost na automobilovém průmyslu
- nedostatečná kapacita MŠ v důsledku zvýšené poptávky
- zvýšené požadavky na rozpočet města v důsledku nedostatečného využívání a neznalosti budoucí potřeby kapacit objektů školství
- realizace investičních akcí ve školství bez předchozího zmapování skutečné potřeby a dlouhodobé efektivity
- pokračující nesystémové financování sociálních služeb a malá ochota města podpořit nové potřebné služby

<p>oblast</p> <ul style="list-style-type: none">- zahájení činnosti poskytovatelů sociálních služeb, které ve městě chybí a jsou potřebné – např. detašovaného pracoviště Poradny pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy, nízkoprahového zařízení pro problematiku dětí a mládež- zavedení koncepce do řízení rozvoje sociálních služeb- připravenost na další rozšíření možností individuální bytové výstavby (rostoucí zájem)- rozšíření nebo rozčlenění obecního bytového fondu u startovacích nebo služebních bytů- realizace plánovaných projektů- prevence a potírání drobné kriminality a drogové problematiky	<ul style="list-style-type: none">- nedostatečné množství nástrojů a malá investice města při řešení stavu skupiny problémových dětí- neuskutečnění projektů sportovní infrastruktury schválených zastupitelstvem- neuskutečnění projektů sportovní infrastruktury schválených zastupitelstvem
--	--

Příležitosti **Hrozby**

A.3 INFRASTRUKTURA

A.3.1 Dopravní infrastruktura

Dopravní dostupnost

Město Mníchovo Hradiště je poměrně dobře dostupné jak po silnici, tak po železnici.

Dominantní a pro město **nejdůležitější** je kapacitní silniční spojení s Mladou Boleslaví, Prahou a Libercem silnicí **R10**, která je vedena obchvatem v těsné blízkosti města.

Městem ve směru sever-jih prochází průtah **silnice druhé třídy** II/610, tedy původní trasa silnice I/10. Tato komunikace prochází přímo centrem města a v současné době slouží zejména jako spojení centra města s jeho okrajovými částmi a napojení na R10 pro dopravu osob i nákladů. Základní dopravní kostru města dále tvoří silnice II/277 Mníchovo Hradiště – Český Dub odbočující z II/610 přímo v centru města a silnice II/268 Ralsko – Jičín, která zmíněný průtah kříží nedaleko centra v blízkosti bývalého cukrovaru. Vzhledem k stálému trendu zvyšování intenzity individuální automobilové dopravy dochází v čase dopravních špiček k přetížení komunikací v centru města, problémům s parkováním a ke zvýšení rizika vzniku kolizních situací. Dalším potenciálním rizikem je zvýšení průjezdu těžké nákladní dopravy v souvislosti se zpoplatněním jízdy na R10 a případně na dalších silnicích.

Především **průjezd městem** (jeho dolní částí) směrem na Český Dub je dopravně problematický, je hodnocen jako nejpálčivější dopravní problém města, zejména z hlediska vlivu na životní prostředí (hluk, prašnost, emise) a velkého rizika vzniku dopravních komplikací. Proto je dlouhodobě hledána možnosti odlehčení v podobě tzv. severního obchvatu města. V poslední době realizované úpravy průjezdního úseku II/277 sice zlepšily situaci, ale nejsou řešením s delší časovou perspektivou. Úplný odklon průjezdní dopravy není ale v dohledné budoucnosti reálný z územních ani ekonomických důvodů, nehledě na obavu ze sekundárních dopadů (další snížení počtu návštěvníků města, dopad na životní prostředí v nové trase). Novým impulsem pro koncepční řešení by mohlo být rozhodnutí o tzv. jižní variantě vedení silnice R35, která by v blízkosti města vytvořila nový komunikační uzel a v návaznosti na něj by bylo nutné upravit rovněž trasování doplňkové silniční sítě II. a III. třídy.

Silniční infrastrukturu dále doplňují **komunikace III. třídy** (stejně jako silnice II. třídy je v majetku a správě Středočeského kraje) a síť místních komunikací ve správě města. Jejich společným problémem je pomalu odstraňovaná dlouhodobá zanedbanost a některé lokální dopravní závady, jejichž eliminace vyžaduje velké investiční náklady.

Z místních částí je z hlediska dostupnosti nejhorší situace v **severozápadní části** města, tj. oblast kolem Jizery pod vrchem Káčov.

Městem prochází **železniční trať 070 Praha - Turnov**, nejbližší železniční uzly s napojením na další tratě jsou v Bakově nad Jizerou a Turnově. Trať není v příliš dobrém technickém stavu, v posledních letech byla realizována pouze drobná údržba (trať je součástí mezinárodní sítě AGTC pro nákladní dopravu, technické parametry však zcela nespĺňuje). Výhledově se uvažuje s napřímením směrového vedení tratě a tím zvýšení traťové rychlosti. Železniční stanice Mníchovo Hradiště se nachází jižně od centra města v dostupné pěší vzdálenosti z náměstí i z největšího sídliště. Jedná se o stanici s průjezdným kolejištěm a smíšenou funkcí pro osobní i nákladní dopravu. Ze stanice odbočuje nevyužívaná (byť aktivně použitelná) železniční vlečka, patřící společnosti LITRA.

Význam železniční dopravy pro město je v současné době poměrně zanedbatelný. V osobní dopravě je nekonkurenceschopná vůči dopravě autobusové, a to jak v regionální přepravě (pouze jedna trať s omezenou návazností, nevyhovující frekvence spojů, doba jízdy, kultura cestování), tak i v dálkové přepravě (doba jízdy do větších center, nutnost přestupů). Také nákladní přeprava po železnici je poměrně málo využívána, i když ve městě je několik průmyslových areálů s velmi dobrým napojením na železniční stanici. Hlavním problémem je menší pružnost (zejména pokud jde o velikost a zabezpečení nákladu) a časová spolehlivost ve srovnání s automobilovou (kamionovou) přepravou.

Údaje o **nákladní dopravě v železniční stanici Mnichovo Hradiště** (zdroj: ČD CARGO): v roce 2008 bylo naloženo celkem 36 vozů (1.929 tun) a vyloženo 73 vozů (804 tun). V 1. čtvrtletí 2009 naloženo 13 vozů (318 tun - Lesy ČR, s. p., Chládek a Tintěra, a.s., Diakonie), vykládka pro zákazníky zajišťující výluky - celkem 10 vozů (284 tun). V 1. Q to znamenalo 18 vlaků výchozích, 18 vlaků končících a 40 přivěšených vozů. Tranzitních nákladních vlaků projíždí stanicí cca 80-90 za měsíc.

Do budoucna by mohl vzrůst (žádoucím způsobem) význam žst a železniční dopravy, a to v souvislosti s plánovaným přemístěním autobusového nádraží do blízkosti žst (možnost vzniku terminálu integrované dopravy) a také s dobrou možností využití pro přepravu nákladů do a z průmyslových areálů, které jsou v dostupné vzdálenosti.

Dopravní obslužnost

Veřejnou dopravou je zajišťována zejména dojíždka do zaměstnání a škol, hlavním a nejvíce frekventovaným směrem je spojení s Mladou Boleslaví. Hlavním prvkem jsou **autobusové linky**, zajišťované dopravcem Transcentrum bus s.r.o. Mladá Boleslav (celkem 19 linek PAD), dalšími dopravci v regionální autobusové dopravě jsou Dopravní podnik Kněžmost (2 linky, 34 spoje v pracovních dnech) a ČSAD Semily (2 linky, 26 spojů). Ve městě mají zastávku rovněž 3 linky dálkové dopravy, provozované ČSAD Střední Čechy. Samostatně organizovaná městská hromadná doprava v Mnichově Hradišti není, veškeré spojení v rámci města i jeho odlehlejších místních částí je provozováno v rámci základní dopravní obslužnosti.

Nejvíce využívané jsou linky mezi Mnichovým Hradištěm a Mladou Boleslaví (40 spojů v pracovní den), dalšími směry s poměrně hustou frekvencí spojů jsou Bakov nad Jizerou, Kněžmost a Příšovice – Turnov a centrální autobusové zastávky na náměstí T. G. Masaryka. Počet spojů i pokrytí území zastávkami je velmi dobré a odpovídá potřebám obyvatel zejména v dojíždce za prací a do škol. Jako slabší (ale srovnatelnou s podobnými městy v kraji) lze hodnotit nabídku víkendového spojení v autobusové dopravě. Specifickým problémem je také zajištění dopravní obslužnosti v okrajových místních částech.

Pokud jde o **železniční dopravu**, její podíl na zajištění základní dopravní obslužnosti pro Mnichovo Hradiště je poměrně nízký a ani do budoucna nelze předpokládat jeho navýšení. Počet spojů zastavujících v žst je sice relativně vysoký (20 osobních vlaků a 14 rychlíků), ale skutečný nástup a výstup cestujících je nízký. Význam vlakových spojů mírně stoupá ve víkendových dnech, kdy je omezena autobusová doprava. V regionu není zaveden integrovaný dopravní systém, i proto je malá návaznost mezi autobusovou a železniční dopravou. Uvažované přemístění autobusového nádraží do blízkosti nádraží ČD by mohlo přispět i k vzájemné návaznosti obou druhů dopravy, k tomu je ovšem nutná koordinace investičních i provozních kroků všech zainteresovaných subjektů, nevyjímaje příslušné orgány kraje.

Místní komunikace a údržba komunikací

Ve správě města je cca 42 km místních komunikací, 6 mostů a 25 km chodníků a ostatních komunikací (dle údajů MÚ). Stav místních komunikací není zcela systematicky sledován a vyhodnocován, neexistuje koncepční plán oprav, je vedena digitální pasportizace. Město má uzavřenou pětiletou smlouvu na zajištění běžné (letní) údržby, drobných oprav, zimní údržby a čištění komunikací a veřejných prostor se společností COMPAG Mladá Boleslav (2007-2011), dílčí práce jsou realizovány na základě konkrétních objednávek města. Údržba je vyhovujícím způsobem koordinována i se Správou a údržbou silnic Mladá Boleslav, která je správcem krajských silnic II. a III. třídy. Větší opravy a investiční akce jsou zadávány specializovaným firmám jednotlivě dle schváleného ročního rozpočtu. Koordinace oprav a větších investic se správci inženýrských sítí probíhá pouze v úrovni jednotlivých akcí, dlouhodobější systematická spolupráce není zavedena.

Roční náklady na údržbu místních komunikací činily v posledních 3 letech cca 4-6 mil Kč. ročně, další prostředky z městského rozpočtu byly věnovány na investice a větší opravy chodníků, místních komunikací a dopravního značení. V roce 2006 to byla částka 1,26 mil. Kč, v r. 2007 4,95 mil. Kč a v r. 2008 18 mil. Kč (tuto částku je nutné brát jako anomálii, která byla uvolněna po neúspěšné žádosti o dotaci od Středočeského kraje).

Celkově lze konstatovat, že uvedené finanční prostředky se vzhledem k zanedbanosti jeví jako podhodnocené a vedou k dalšímu zhoršování stavu.

Parkování ve městě je regulováno dopravním značením a ve třech vyznačených lokalitách je zpoplatněno s využitím parkovacích automatů (v centru města). Městu chybí celkový provázaný systém dopravy v klidu, řešící odstavování vozidel rezidentů i návštěvníků města, časové i prostorové vymezení, návaznost na pěší trasy, atd. Problémy s kapacitou parkovacích míst nastávají ve špičkovém období zejména v prostoru náměstí a jeho bezprostředním okolí. Tento problém je vnímán rovněž jako jedna z bariér v oblasti cestovního ruchu. Odstavování většího počtu vozidel není dořešeno ani v lokalitách s vyšší koncentrací velkých bytových domů (sídliště Jaselská, Poříčská, Lidická – Družba). Dalším lokálním problémem, který by měl být koncepčně vyřešen po schválení 3. změny územního plánu města, je zásobování areálu Kofoly a odstavování vozidel v jeho okolí.

Nesprávné parkování, odstavování vozidel a nerespektování zákazu vjezdu jsou také nejčastějšími dopravními přestupky, řešenými na území města. Jinak pokud jde o dopravní nehodovost je situace ve městě poměrně dobrá, v současné době nejsou identifikována žádná výrazně problémová místa na komunikační síti.

Poměrně překvapujícím zjištěním vzhledem k poloze města a profilu terénu je fakt, že ve městě není větší pozornost věnována **cyklistické dopravě** a její infrastruktuře – a to jak každodenním cestám do škol, zaměstnání a obchodů, tak rekreační cyklistice.

Letiště

V místní části **Hoškovice** se nachází bývalé vojenské letiště, nyní letiště se statutem: **veřejné mezinárodní letiště** které je v současné době převážně využíváno pro sportovní, vyhlídkové a manažerské lety. Dráhový systém s cementobetonovým povrchem o celkové délce 2500 m svými parametry vyhovuje požadavkům leteckého provozu letadel střední třídy. Vzletové dráhy jsou v současné době v poměrně dobrém technickém stavu, bez potřebného zázemí však nelze tyto plochy využít jinak než ke sportovním aktivitám. Dlouhodobě je připravován záměr využít lokalitu jako mezinárodní letiště pro letadla střední třídy a využít nejen výhodnou geografickou polohou v blízkosti turisticky atraktivních lokalit Českého ráje, Jizerských hor, Máchova kraje a bývalého vojenského prostoru Ralsko, ale i relativní blízkosti a dobrého dopravního spojení s hospodářsky významnými středisky Prahou, aglomerací Liberec-Jablonec n. Nisou, Hradcem Králové, Mladou Boleslaví, Turnovem, Českou Lípou, Jičínem, Kolínem a dalšími. Poloha letiště mimo současně zastavěné území města a jeho místních částí umožňuje jeho budoucí rozvoj bez nadměrného zatěžování obyvatelstva hlukem, prachem a exhalacemi. Letiště a jeho okolí je **jednou z největších rozvojových možností** města.

A.3.2 Technická infrastruktura

Energetika

Elektrická energie je do města dodávána venkovními linkami ze soustavy VN 22 kV, napájené z hlavního vedení VVN, procházejícího západně od města. Místní rozvodnou síť zajišťuje celkem 71 trafostanic. Situace v dodávce elektřiny není zcela dobrá a stabilní, proto je připravena výstavba nové rozvodny a trafostanice (v lokalitě navazující na stávající energetická zařízení, v blízkosti průmyslových areálů v jižní části města).

Obnovitelné zdroje jsou využívány v podobě 3 malých vodních elektráren na řece Jizeře a také v záměru výstavby fotovoltaických panelů (solární elektrárna).

Plynofikována je centrální část města a Veselá (s výjimkou okrajových a odlehých částí). Zásobování plynem je zajišťováno bez výraznějších poruch a výpadků. Zásobování zemním plynem se předpokládá i v rozvojových plochách (zejména pro bydlení, dle zpracovaného generelu). Plynofikace ostatních místních částí není plánována.

Z hlediska zásobování teplem a TUV v centrální části města jsou rozhodujícími prvky domovní (blokové) kotelny a rozvody provozované společností Komterm Praha, která zásobuje teplem a TUV zejména sídliště bytových domů, centrum města a veřejné budovy. Velký centrální zdroj tepla ve městě není.

Provoz a údržba veřejného osvětlení ve městě je na základě smluvního vztahu zajišťována společností ELTRO Šťastný. V roce 2008 bylo provozováno 1030 světelných bodů, roční náklady na údržbu činily 1.680 tis. Kč, investice 170 tis. Kč a platby za energii 1.570 tis. Kč. Technický stav zařízení odpovídá jeho stáří, nutná je průběžná obnova a modernizace světelných bodů i rozvodů.

Vodovod a kanalizace

Zásobování pitnou vodou je pro většinu obyvatel Mnichova Hradiště zajištěno z veřejného vodovodu, situace se však liší v jednotlivých částech města. Celkově lze konstatovat uspokojivý stav zásobování pitnou vodou, řešení je s drobnými úpravami dlouhodobě stabilní. Technický stav vodovodní sítě odpovídá jejímu stáří. Sít je v omezené míře průběžně modernizována.

Vlastní město Mnichovo Hradiště je zásobováno pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu, jehož vlastníkem a provozovatelem je VaK Mladá Boleslav, a.s. Vodovodem pro veřejnou potřebu je v současnosti zásobeno všech 100 % stálých i přechodných obyvatel. Na tento skupinový vodovod jsou napojeny také místní části Sychrov, Dneboh, Hoškovice a Veselá.

Zdroje vodovodu Mnichovo Hradiště se nacházejí na levém břehu řeky Jizery pod obcí Sychrov. Další zdrojem je prameniště Dolce na východním okraji Mnichova Hradiště. Používá se pouze jako náhradní zdroj v případě havárie výtlačného řadu ze Sychrova.

Mezi plánovanými investičními akcemi má prioritu vybudování vodovodů v místních částech Olšina a Lhotice a také výstavba úpravní vody Sychrov, zejména pro odstranění železa a manganu, jejichž koncentrace jsou poměrně vysoké.

Na veřejnou kanalizační síť je napojeno pouze vlastní město Mníchovo Hradiště (jeho 100% obyvatel), připravuje se připojení místní části Veselá. Ostatní místní části nemají kanalizační síť a s její výstavbou se ani neuvažuje. Stoková síť ve městě je průběžně rozšiřována a modernizována. Celková délka stokové sítě činí cca 22,1 km. Zásadním problémem je nutnost zvýšení kapacity páteřní stoky A vzhledem k opakujícímu se přetékání v lokalitě u nádraží a rovněž jako podmínku pro možnost napojení dalších lokalit. Příprava této akce je koordinována (městem ve spolupráci s VaK) také s výstavbou přivaděče na ČOV a s napojením místní části Veselá. Je rovněž podmiňující investicí pro další uvažované záměry (přemístění autobusového nádraží apod.).

Kanalizační stoková síť je napojena na centrální městskou čistírnu odpadních vod (ČOV), která byla modernizována v roce 1992 a kterou provozuje společnost VaK Mladá Boleslav. ČOV má dostatečnou hydraulickou kapacitu pro likvidaci odpadních vod, a to 13.550 EO (ekvivalentních obyvatel), z níž město využívá cca kapacitu 10.000 EO. Technologicky je v současné době na vyhovující úrovni, do budoucna se připravuje další intenzifikace biologického čištění.

Dílčí SWOT analýza

Silné stránky

- dobrá silniční dostupnost (R10)
- dopravní obslužnost v pracovních dnech, zejména spojení s Mladou Boleslaví
- stabilní situace v zásobování zemním plynem a pitnou vodou (v připojených částech města)

- výstavba severního silničního obchvatu města
- větší využití železniční dopravy a její integrace v souvislosti s přemístěním autobusového nádraží
- využití železniční stanice a vlečky pro nákladní dopravu do průmyslové zóny
- systematické řešení parkování, pěší a cyklistické dopravy
- rozvoj letiště Hoškovice
- perspektivně rozvíjená síť veřejného vodovodu a kanalizace
- posílení stability a kapacity zásobování el. energií

Slabé stránky

- trasa průjezdního úseku silnice II/277 (průjezd dolní částí města)
- malé využití železniční dopravy (osobní i nákladní)
- stav místních komunikací
- nedostatek parkovacích ploch
- kapacita páteřní kanalizační stoky A
- chybějící odkanalizování místních částí
- kapacitně nedostatečné zásobování elektrickou energií
- zásobování pitnou vodou v místních částech, které nejsou napojeny na skupinový vodovod
- malá podpora cyklistické dopravy

- rostoucí intenzita automobilové dopravy v centru města (zejména na průjezdních úsecích silnic II.třídy)
- zvyšující se zanedbanost stavu místních komunikací a veřejných prostor
- omezování veřejné osobní dopravy
- nevyužití potenciálu letiště
- potenciální zvýšení dopravní a hlukové zátěže spojené s rozvojem letiště v Hoškovicích
- derealizace výstavby a zkapacitnění kanalizačních stok A a B

Příležitosti

Hrozby

A.4 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

A.4.1 Odpady

Problematika odpadového hospodářství je ve městě celkem spolehlivě zabezpečena a není v ní spatřováno zásadní riziko. Je realizován **Plán odpadového hospodářství**, zpracovaný firmou EKORA s.r.o. na období 2006 – 2010.

Svoz a likvidaci komunálního odpadu včetně jeho separace provádí společnost COMPAG, Mladá Boleslav. Součástí smluvních povinností je rovněž provoz **sběrného dvora** v Hrnčířské ulici. Od roku 2002 je ukládání odpadu do sběrného dvora pro obyvatele města bez přímého zpoplatnění, občané platí pouze roční paušální poplatky. Ve městě není zaveden ambulantní svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu, vše je řešeno pouze přes sběrný dvůr. Problémem dosud koncepčně neřešeným je sběr, separace a využití tzv. **zeleného** (biologicky rozložitelného) odpadu.

Na území města se nenachází řízená **skládka** odpadu ani jiné zařízení na jeho konečnou likvidaci, většina druhů odpadu je vyvážena na skládku v Michalovicích, specifické druhy jsou likvidovány prostřednictvím odborných firem. Černé skládky na území města jsou průběžně monitorovány a likvidovány.

Celková **produkce odpadů** na území města činí cca 2.000 tun za rok, což znamená měrnou produkci cca 300 kg na obyvatele města. Podstatnou část této produkce tvoří komunální odpad (cca 90%). Tyto hodnoty jsou v posledních letech ustálené a nepředpokládá se jejich podstatné navýšování s výjimkou nebezpečných odpadů, jejichž produkce stále stoupá. Separace složek komunálního odpadu probíhá z hlediska systému i množství srovnatelně s podobnými městy v ČR.

Celkově lze konstatovat, že svoz a likvidace odpadů jsou na území města uspokojivě zajištěny, z hlediska čistoty města je největším problémem větší množství neuklizených a neupravených soukromých pozemků, viditelných nebo i volně přístupných. Žádoucím trendem do budoucna je zvýšení podílu separovaných složek odpadu (samozřejmě při zajištění jejich skutečného využití).

A.4.2 Ovzduší

Město Mníchovo Hradiště dosáhlo v posledních dvou desetiletích významného **zlepšení čistoty ovzduší**. Vlivem zásadních změn v průmyslové výrobě došlo k odstavení nebo ekologizaci velkých zdrojů znečištění, a to jak ve městě samém, tak v jeho okolí. Velký vliv na další zlepšení kvality ovzduší měla také provedená plynofikace exponovaných lokalit, zejména odstavení množství malých topenišť na tuhá paliva v centrální části města.

Město Mníchovo Hradiště a obec Veselá jsou zásobovány zemním plynem, nově navrhované rozvojové plochy v obou sídlech budou rovněž plynofikovány. Největší zastoupení mají ve městě střední zdroje znečišťování ovzduší – plynové kotelny, čerpací stanice. Dle studie znečištění ovzduší – Mníchovo Hradiště byly zjištěné výsledky průměrné koncentrace škodlivin hluboko pod hygienickou normou.

Provozovatelem jediného velkého **zdroje znečišťování** ovzduší je společnost BEHR CZECH s.r.o., z hlediska pachového znečištění je při špatných klimatických podmínkách problémem areál živočišné výroby společnosti PROMA.

Dle informačního systému životního prostředí Středočeského kraje nevykazuje lokalita žádný výraznější problém v kvalitě ovzduší.

V současné době jsou realizovány nebo připravovány některé investiční akce na úsporu energie, zejména ve školních budovách a městských bytových domech. Ucelený program úsporných opatření ve městě neexistuje.

V současné době nejvýznamnějším negativním jevem (ve vztahu k čistotě ovzduší, ale i k dalším složkám životního prostředí – zejména hluku) je **vliv dopravy**, zejména provoz na průjezdných úsecích silnic II. třídy a na blízké rychlostní komunikaci R35. K hlukové zátěži v některých lokalitách přispívá také provoz na železniční trati (zejména nákladní vlaky na úsecích ve špatném technickém stavu) a provoz na letišti Hořkovice.

A.4.3 Voda a krajina

Celé zájmové území spadá do Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (**CHOPAV**) Severočeská křída. Velmi vydatné **zdroje pitné vody** z křídových pískovců se nacházejí na SV a Z okraji města. Významné vodní zdroje jsou dále na JZ a V okraji města.

Mnichovo Hradiště leží v povodí řeky Jizery, která protéká územím města, protéká ve směru sever – jih. Z dalších menších **vodotečí** (recipientů) protékají územím města říčky (potoky) Nedbalka a Veselka, místní část Lhotice leží částečně v povodí Kněžmostky a místní část Olšina v povodí Žehrovky.

Čistota vod ve vodotečích je poměrně dobrá, ve spádovém území města (zejména v okrajových místních částech) přispívají ke znečištění vody infiltrace a splachy z hnojených zemědělských pozemků. Dešťové vody jsou z města odváděny dílčími úseky dešťové kanalizace do melioračních příkopů a následně do recipientů, součástí sítí jsou vodní nádrže s retenční funkcí. Neexistují nebo nefunkční dešťová kanalizace ve většině místních částí je hodnocena jako jeden z problémů, který by měl být v dohledné době řešen.

Zátopové území Jizery a jejích přítoků je vymezeno a je respektováno platnou územně plánovací dokumentací i připravovanými projekty. **Protipovodňová opatření** jsou realizována především v severozápadní části města, zejména jako ochrana dolních částí města (pod zámekem). V letech 2010 – 2011 by měla proběhnout výstavba protipovodňové hráze.

Město Mnichovo Hradiště a všechny jeho místní části leží na levém břehu řeky Jizery. Celé údolí Jizery je zařazeno jako nadregionální **biokoridor s vloženými lokálními biocentry** a tvoří základní osu územního systému ekologické stability. Specifickou polohu v rámci území mají sídla Dneboh a Olšina, na které se vztahuje ochranný režim CHKO Český ráj. Přehled územních systémů ekologické stability obsahuje územní plán města, mezi významné krajinné celky a prvky patří kromě údolí Jizery a vrchu Káčova také lokality Na Horách, Velká a Malá Horka, Příhrazské skály a Kavčina (část u doboha a Olšiny), zámecký park, Na Bahnech, Dolce, louky u Dneboha, atd.

Okolní krajina byla v minulosti poměrně intenzivně využívána, v současné době se až na výjimky jedná spíše o zbytky zemědělské výroby a extenzivní formy hospodaření. Část dříve obdělávaných ploch není ošetřována a může být do budoucna problémem. Ukončení intenzivní zemědělské výroby se naopak pozitivně projevilo na výrazném snížení množství škodlivých látek v půdě i ve vodách. Krajina skýtá dobrý potenciál pro agroturistiku a další šetrné formy rekreačního využití.

Z **nerostných surovin** nacházejících se na území města stojí za zmínku pouze ložisko kvalitních štěrkopísků v lokalitě Ptýrov – Veselá.

V majetku města je evidováno cca 275 tis. m² **zeleně** (travnaté plochy, záhony, aleje) a 55 tis. m² lesoparku. Údržbu a ošetřování těchto ploch provádí na základě smlouvy (2007-2011) místní odborná firma Dvořáček, roční náklady na údržbu jsou cca 3-4 mil. Kč. Na potřebné větší investice (obnovu parků) nebyly zatím uvolněny finanční prostředky, částečná obnova je řešena mj. využitím nařízené náhradní výsadby.

Město vlastní rovněž cca 994 tis. m² lesů, jejich správu vykonává na základě mandátní smlouvy Ing. M. Balák. Roční náklady se v posledních letech pohybují cca od 100 do 400 tis.Kč, výnosy od 12 do 471 tis.Kč v závislosti na těžbě a dalších prováděných prací.

Celkově lze hodnotit stav životního prostředí ve městě jako uspokojivý.

Dílčí SWOT analýza

Silné stránky

<ul style="list-style-type: none">- stabilně zajištěný systém svozu a likvidace odpadů- provoz sběrného dvora- čistota ovzduší (odstranění větších zdrojů znečištění ovzduší v minulosti)
<ul style="list-style-type: none">- krajinné okolí města- využití okolní krajiny pro extenzivní zemědělskou činnost a rekreační účely- zvýšení podílu separovaného a využitého odpadu- podpora vzniku a realizace koncepčního programu opatření na úsporu energie- realizace plánovaných protipovodňových opatření

Příležitosti

Slabé stránky

<ul style="list-style-type: none">- emisní situace v okolí průjezdných úseků silnic I. a II. třídy- hluková zátěž ze silniční dopravy- nezajištěná separace a využití biologicky rozložitelného odpadu- chybějící prostředky na obnovu parků a veřejné zeleně- chybějící koncepce revitalizace zeleně ve městě
<ul style="list-style-type: none">- zhoršení čistoty vody v Jizeře a jejích přítocích- riziko povodňových škod v případě nerealizace výstavby hráze na řece Jizeře- neexistující nebo nefunkční dešťová kanalizace v místních částech- opakovaně zakládání černé skládky- neudržované pozemky- hluková zátěž z letiště Hoškovice (při nekoordinovaném nárůstu provozu)

Hrozby

A.5 CESTOVNÍ RUCH

A.5.1 Atraktivita cestovního ruchu

Výhodná geografická poloha města, bohatá historie a jedinečný socioekonomický charakter města vytváří podmínky pro rozvoj cestovního ruchu. Z hlediska atraktivit lze v Mníchově Hradišti a okolí nalézt kulturně historické památky, přírodní a krajinné jedinečnosti, příznivé podmínky pro turistiku poznávací, pěší, cyklistickou i vodáckou. Charakter turistických atraktivit umožňuje při kvalitním marketingu a managementu cestovního ruchu omezovat negativní vliv sezónnosti a realizovat aktivity cestovního ruchu ekonomicky efektivním způsobem.

Památky

- Státní zámek Mníchovo Hradiště
Zámek, jako unikátní národní kulturní památka, je jednoznačně nejnavštěvovanějším objektem města. V současné době je ve správě Národního památkového ústavu středních Čech. Návštěvníkům nabízí 4 prohlídkové okruhy a je přístupný od dubna do října, v lednu až březnu po dohodě. Jsou zde pořádány také nejrůznější kulturní a společenské akce, soutěže, přehlídky, slavnosti atp.
- Kapucínský klášter a kostel sv. Tří králů
- Kaple sv. Anny (v současnosti je v kapli lapidárium)
- Kostel sv. Jakuba
- Radnice
Radnice Mníchova Hradiště je umístěna netradičně ve středu náměstí. Dnes je její součástí Městský úřad, divadlo, obřadní síň a informační centrum.
- Památné stromy
- Další: řada dalších zajímavých objektů – např. barokní sousoší sv. Jana Nepomuckého, sv. Barbory a sv. Floriána, barokní dům č. p. 154 (původně venkovská šlechtická vila Františky z Ehrenbergu, později lékárna), patrový roubený dům čp. 7, secesní vila Novotný, secesní budova bývalé spořitelny (dnes pošty), empírová budova hotelu U Hroznu, barokní mariánský sloup a měšťanské domy s barokními štíty na náměstí nebo domek č. p. 153 původně postavený pro zámeckého malíře Jiřího Hislera a další.
- Městská památková zóna

Přírodní atraktivita

Na katastrálním území Mníchova Hradiště a v jeho blízkém okolí se nachází řada zajímavých míst i objektů, mezi nimiž ale zcela jednoznačně zaujímá prim CHKO Český ráj.

- Český ráj
Chráněná krajinná oblast Český ráj byla vyhlášena v roce 1955, později se Český ráj stal také prvním vyhlášeným geoparkem UNESCO v rámci České republiky. Z místních částí Mníchova Hradiště do něj zasahují nebo spadají: Dneboh a Olšina.
Na své si zde přijdou v první řadě milovníci **přírody a krajiny** (nachází se zde spousta skalních měst a útvarů, rozhledny a vyhlídky, přírodní zajímavosti, jeskyně, četné vodní plochy a toky, chráněná území a rezervace, naučné stezky a další přírodní památky), nejrůznějších forem **aktivní dovolené a relaxace** (pěší turistika, cykloturistika, jezdectví a agroturistika, horolezectví, letecké sporty, golf, koupání a vodní sporty, rybaření nebo i zimní sporty), anebo

obdivovatelé **historických a kulturních památek** (zajímavá lidová architektura, muzea a galerie, církevní a technické památky a další historické památky).

Z uvedeného přehledu je zřejmé, že Český ráj skýtá nepřehledné množství turistických atraktivit téměř pro všechny druhy zájemců a jeho blízká poloha znamená pro Mnichovo Hradiště **velké pozitivum** z hlediska potenciálu a rozvoje cestovního ruchu. Mezi návštěvníky patří jak jednodenní výletníci, tak lidé trávící zde vícedenní dovolenou. Mnichovo Hradiště pak může sehrávat jak roli výchozího bodu pro nejrůznější výletní cíle v Českém ráji, tak naopak jako samotný cíl.

- Další chráněná území a zajímavá místa

Mezi další zvláště chráněná území v územním obvodu s pověřeným obecním úřadem Mnichovo Hradiště patří nepochybně:

- přírodní rezervace Bažantnice u Loukova,
- přírodní památka Skalní sruby Jizery,
- přírodní památka Velký Radechov a
- přírodní památka Vrch Káčov.

- Další – např.:

- vrch Mužský
- Klokočka
- Zásadka

Turistika

V okolí Mnichova Hradiště se nachází velké množství turistických tras – jak pěších, tak cyklistických. Přes město samotné pak vede např. cyklotrasa č. 223 nebo zelená, modrá a červená trasa. Největší nabídku skýtá ale právě již zmíněný Český ráj.

Za **pěší stezky** uvedme např.:

- Zlatá stezka Českého ráje z Mnichova Hradiště
- Palackého stezka
- Maloskalskem
- Od hradu Kost na zřícenině skalního hradu Valečov
- Poznávací okruh Trávníky
- Rumcajsova stezka z Mladějova do Jičina atd.

Za **cyklostezky** jmenujme např.:

- Okruh Horním Pojizeřím
- Okolo Rovenska pod Troskami
- Okruh Hruboskalskem
- Turnovský cyklookruh atd.

Pro **vodáckou turistiku** je zajímavá řeka Jizera, která je na Mnichovohradištsku kompletně splavná. Plánovaná výstavba sportovního a odpočinkového areálu její atraktivitu ještě zvýší. Po vodě je také přístupný festivalový či párty areál VOSTROV¹⁷.

¹⁷ www.vostrov.cz

Tradiční kulturní a společenské akce

Každoročně jsou ve městě pořádány nejrůznější společenské s kulturní akce, které vždy přilákají řadu návštěvníků a turistů. Nejvíce akcí se koná **na Zámku Mnichovo Hradiště** – některé z nich byly zmíněny už výše, pro ilustraci jmenujme např.:

- Dvořákův festival
- Oživený zámek a zahrada
- Zámecká zahradní slavnost v raně barokním stylu k poctě Albrechta z Valdštejna
- Barokní opera a balet
- Valdštejnské vánoce
- Mezinárodní mistrovství ČR v jízdě na koni v dámském sedle atd.

Z hlediska cestovního ruchu lze takovéto akce jen doporučit, jsou stále oblíbenější. Je však třeba neopomínat jejich důslednou propagaci a medializaci a dbát i na kvalitní doprovodné zázemí.

Město pořádá velké množství **akcí i mimo zámek** – např. koncerty, výlety, představení, výstavy, soutěže, turnaje a nejrůznější další akce pro děti i dospělé. Ačkoliv řada z nich bude atraktivní zejména pro obyvatele místní a z nejbližšího okolí, jako lákadlo mohou posloužit jistě i pro turisty a návštěvníky – např. festivaly jako Olšinská struna nebo Metal Gate, koncerty populárních skupin jako Monkey Business, Sto zvířat nebo Tři sestry, poutě a mnohé další. Atraktivní kulturní akce se konají též v areálu VOSTROV (soukromý provozovatel). K volnočasovým aktivitám tradičně přispívají také akce městských spolků. Dle informací řešitelského týmu získaných od organizátorů akcí i zástupců městského úřadu vyplývá závěr, že se obě strany zcela neshodují na tom, zda je v současnosti dostatečně promyšleně realizována organizační, obsahová či marketingová koordinace pořádaných akcí organizátorů s městem. Řešitel v této oblasti doporučuje posílit aktivity spolupráce.

A.5.2 Rekreační bydlení

Specifickým fenoménem oblasti je rekreační ráz území – některé místní části mají rekreační funkci přímo určenou územním plánem (samozřejmě vedle obytné). Jedná se o části:

- Dneboh,
- Dobrá Voda,
- Hoškovice,
- Hradec,
- Olšina,
- Podolí,
- Sychrov a
- Zásadka.

Potenciál pro rekreační bydlení vykazuje také část města Lhotice.

Tato forma turismu je velice specifická, nejedná se klasický cestovní ruch, ale spíše o tzv. druhé bydlení – chataření a chalupaření. Jeho účastníci tráví na svých chatách a chalupách obvykle víkendy a často také dovolené, pokud se jedná o lidi v důchodovém věku, pak i delší období – většinou v letní sezóně. Účastníky cestovního ruchu a uživateli jeho služeb se stávají nepravidelně, jejich přínos pro rozvoj cestovního ruchu nelze jednoznačně určit. Pozitivně mohou působit např. jejich osobní reference o regionu a jeho atraktivitách, zvýšená poptávka po lokálních službách, vlastní aktivita v péči o vzhled o intravilán místní části, rozvoj sousedských vztahů, apod. Negativně je možné vnímat zvýšené nároky na veřejné statky a služby s dopadem do výdajové strany rozpočtu města. Přínos na příjmové straně rozpočtu města je v případě chalupářů zcela zanedbatelný. Na základě provedeného místního šetření zpracovatelem ve všech místních částech Mnichova Hradiště lze konstatovat, že v případě řešeného města zcela převažují pozitivní dopady druhého bydlení (funkční zaměření jednotlivých místních částí je popsáno v kapitole).

A.5.3 Infrastruktura cestovního ruchu

Základní služby

Ubytovací kapacity

V Mníchově Hradišti je k 20. 5. 2009 dle informací MIC Mníchovo Hradiště celkem 10 ubytovacích zařízení s celkovou kapacitou cca 214 lůžek. Ve spádové oblasti města se nachází řada dalších, např. areál Borovice LITES a SEBA s celkovou kapacitou lůžek 333 (LITES) a 120 (SEBA), nebo Penzion Naveta s 28 chatkami po čtyřech lůžkách.

Tab. č. 7: **Ubytovací kapacity ve městě Mníchovo Hradiště**

název	kapacita (počet lůžek)	cena
U Mydlářů ¹⁸	20	800,-- / 2lůžkový pokoj
Hotel U Hroznu	40	1200,-- / 2lůžkový pokoj
Penzion u Šulců	15	cena dohodou
U Kvapilů ¹⁹	20	170,-- / lůžko (ubytovna)
Apartmán Hélios ²⁰	4 + 1	1400,-- / noc, další 800,-- / noc
Ubytovna Real iol s.r.o.	100	109,-- / noc
VETRON spol. s r.o.	14	90-150,-- / noc (samostatné apartmány)
pí. Kafková, ubytování v soukromí	bez udání	250,-- / den
pí. Lochmanová, ubytování v soukromí	bez udání	250,-- / den

Kvalita ubytovacích zařízení:

- převládají ubytovací zařízení kvalitativně nižší úrovně s odpovídající nízkou cenou (cca 88 % ubytovacích kapacit);
- kvalitativně i cenově na vyšší úrovni jsou penziony rodinného typu (cca 4 % ubytovacích kapacit);
- nedostatečnou část tvoří ubytovací zařízení vyšší kvality i vyšší cenové úrovně (cca 8 % ubytovacích kapacit).

Na základě srovnání celkového počtu ubytovacích kapacit s kvalitativními charakteristikami lze z hlediska cestovního ruchu konstatovat, že drtivá většina ubytovacích kapacit je určena turistům nižších až nižších středních příjmových kategorií, naprosto chybí ubytovací zařízení pro turisty ze střední a vyšší střední příjmové kategorie a nedostatečně pokrytá je i poptávka movitější klientely. V této kategorii také chybí kapacity pro hromadné zájezdy (s výjimkou hotelu U Hroznu). Hosté (návštěvníci) si tak musí hledat ubytování v jiných městech nebo volí pouze jednodenní návštěvu Mníchova Hradiště. Tato situace je z hlediska cestovního ruchu jako specifického ekonomického odvětví (turistický průmysl) značně neefektivní. S ohledem na význam města, nejen v oblasti cestovního ruchu, a v návaznosti na charakter (kategorii) ubytovacích zařízení lze tak konstatovat aktuální i perspektivní kapacitní a typologickou nedostatečnost. V případě neřešení tohoto stavu to může pro město do budoucna znamenat významné ohrožení potenciálu rozvoje cestovního ruchu.

¹⁸ www.umydlaru.cz

¹⁹ www.zadarmo.info/katalog_detail.aspx?id=60010345

²⁰ www.mhradiste.cz/helios

Situace v charakteru a kapacitě ubytovacích zařízení rovněž dokládá i celkově nepříznivý stav cestovního ruchu v Mníchově Hradišti.

Kvalita i kategorizace nabídky ubytovacích kapacit z hlediska rozvoje cestovního ruchu jsou velice důležité, zejména kvůli silné regionální konkurenci. To samé platí i pro stravovací služby.

Stravovací kapacity

Na území města Mníchovo Hradiště je celkem 9 stravovacích zařízení v kategoriích:

- 8 restaurací a hospod
- 1 pizzerie
- 1 kavárna
- 1 čajovna
- 1 rychlé občerstvení

Kvalita stravovacích zařízení:

- ve městě existuje pestrá nabídka zařízení od pivnic po zařízení vyšší úrovně;
- ceny jsou odpovídající kvalitě, prostředí a orientaci na konkrétní zákaznické skupiny;
- kvalita personálu se liší případ od případu, u velké části je zřejmá nepříliš vysoká profesionalita personálu.

Doplňkové služby

Ostatní služby jsou zastoupeny např. službami a prodejem sportovních potřeb:

- Jiří Kafka – Cykloservis,
- Tařana Kováčová – HELIOS - Velkoobchod s cyklistickým vybavením,
- Radim Fiala – Cyklo Sport,

regeneračními a kosmetickými službami (např. Malyra – ošetřovatelská péče, rehabilitace, fyzioterapie, regenerační služby a masáže, Solná jeskyně Mníchovo Hradiště, Středisko rehabilitační péče Mníchovo Hradiště a další). Dále jsou poskytovány další služby typu bankovních, realitních, finančních, technických, pro automobilisty atd., které již s turismem přímo nesouvisí, nicméně patří jednoznačně k zázemí města a mohou být vyhledávány v případě potřeby i ze strany návštěvníků a turistů.

Turistická dopravní infrastruktura

Dopravní služby a spojení jsou popsány v kapitole [A.3.1 Dopravní infrastruktura](#). Významnou podporou rozvoje turismu v celém Českém ráji jsou turistické autobusy, prostřednictvím kterých jsou obsluhována i místa s minimální dopravní obslužností hromadnou dopravou²¹.

Turistický navigační systém (pěší a cyklotrasy) vykazuje rozsah a kvalitu v provedení standardizovaném v celém Českém ráji. Dostatečným způsobem je řešen městský navigační systém. Věcně se však omezuje pouze na nejvýznamnější kulturně-historické dominanty města a klíčové objekty veřejné správy. Informační tabule městského navigačního systému jsou nainstalovány na všech příjezdových komunikacích do města, vč. rychlostní silnice R10 (v obou směrech).

²¹ http://www.mnhradiste.cz/images/stories/dokumenty/informacni_stredisko/materialy_prodej/turisticke_autobusy-2008_2.pdf

Významný potenciál pro kvalitní turistickou dopravní dostupnost představuje veřejné mezinárodní letiště v Hoškovicích. V tomto případě lze identifikovat absenci spolupráce (partnerství) města a majitele, resp. provozovatele letiště nejen z hlediska jeho budoucího využití pro turistické lety, což výrazně zvyšuje konkurenceschopnost města v oblasti cestovního ruchu. Základní faktografické údaje o letišti jsou uvedeny v kapitole A.3.1 socio-ekonomické analýzy PRM.

Kulturní a sportovní infrastruktura

Kulturní a sportovní infrastruktura jsou popsány v kapitolách [A.2.6 Sport, zázemí pro volnočasové aktivity](#) a [A.2.7 Kultura](#).

Návštěvníkům jsou k dispozici např. sportovní hala, posilovna nebo spinning, řada klubů a spolků, jako třeba tenisový nabízí k pronájmu svá sportoviště a prostory. Město plánuje výstavbu víceúčelového venkovního koupaliště a dostavbu sportovního areálu u Jizery. V současné době můžeme tedy konstatovat, že sportovní infrastruktura je v Mníchově Hradišti přítomna, nicméně její využití z hlediska ČR je spíše doplňkové k dalším aktivitám. Jak bylo výše uvedeno, sportovní aktivity se soustředí více do atraktivního chráněného území Českého ráje, které skýtá rozsáhlou nabídku nejrůznějšího zaměření. Plánovaný sportovní areál u Jizery výrazně rozšíří stávající nabídku sportovního vyžití a bude i dostatečně atraktivní z hlediska doplňkových služeb cestovního ruchu.

Co se týká kulturní infrastruktury, tak zájemci mohou využít služeb městské knihovny, divadla, kina, muzea, hudebních klubů a volné scény, navštívit historické sakrální stavby nebo výše popsaný zámek a nejrůznější akce v jeho areálu pořádané. Z hlediska atraktivity je zámek v Mníchově Hradišti zcela určitě na předním místě zájmu, ostatní infrastruktura je využívána spíše doplňkově. Kulturní infrastrukturu tedy můžeme hodnotit jako postačující a z hlediska rozvoje cestovního ruchu i dostatečně atraktivní.

A.5.4 Management a marketing cestovního ruchu

Městské informační centrum Mníchovo Hradiště (MIC)

V Mníchově Hradišti působí informační centrum, které má kancelář v centru města v budově radnice. Od října do dubna má omezenější provoz, je otevřeno pouze ve všední dny, od května do září každý všední den kromě pondělí a v sobotu dopoledne. Z hlediska podpory rozvoje cestovního ruchu je tato otevírací doba nepostačující – zejména v hlavní sezóně a s polohou, jakou Mníchovo Hradiště zaujímá jako brána do Českého ráje, je zapotřebí poskytovat informace a další služby denně, anebo osobní servis nahradit alespoň interaktivním informačním systémem s možností vyhledávání potřebných informací atd. Přesto osobní servis je nahraditelný jen do určité míry a rozšíření otevírací doby je žádoucí. Organizačně spadá MIC pod obchodní společnost KLUB MNICHOVO HRADIŠTĚ s. r. o., kterou vlastní ze 70 % město Mníchovo Hradiště a ze 30 % soukromá fyzická osoba. Informační centrum poskytuje tradiční spektrum služeb a informací:

- informace o pořádaných akcích, kultuře a památkách,
- informace o ubytování a stravování,
- informace o dopravě,
- tipy na výlety,
- prodej informačních materiálů (mapy, sezónní turistické noviny, pohledy, knihy, slevovou kartu, průvodce, turistické známky atd.),
- vytváření databanky cestovního ruchu a její aktualizace.

MIC je personálně zabezpečeno jedním pracovníkem, což je pro velikostní kategorii města Mníchovo Hradiště a jeho turistický význam zcela nedostatečný stav. Ve spojení s velmi nízkým rozpočtem na komplexní a efektivnější činnost, propagační a organizační aktivity, koordinaci turistických akcí, apod. a kompetenčně nepřilíš zřejmou organizační strukturu MIC je situace, a tím i funkčnost informačního centra velmi problematická. V současnosti poskytuje MIC pouze základní služby (viz výše) v rámci omezené (nenahrazené) otevírací doby. MIC tak nemůže plnit další služby, které jsou pro kvalitní rozvoj cestovního ruchu ve městě zcela nezbytné a samozřejmé (rezervační systém, budování partnerství – turistická infrastruktura, atraktivita cestovního ruchu, turistické trasy, tvorba produktů cestovního ruchu, speciální programy pro různé zájmové skupiny turistů, aktivity ve prospěch prodloužení turistické sezóny, apod.).

Marketing cestovního ruchu

Oblast cestovního ruchu v Mníchově Hradišti kompetenčně spadá pod odbor správy majetku a rozvoje města, který mj. zajišťuje i propagaci města. Marketing v cestovním ruchu tedy částečně zajišťuje město samo a částečně deleguje některé činnosti na MIC, tzn. společnost KLUB MNICHOVO HRADIŠTĚ s. r. o. Z marketingových cest jsou uplatňovány zejména nástroje **propagace a prezentace**. Město se z hlediska cestovního ruchu propaguje zejména informačními brožurami a osobními prezentacemi na vybraných domácích i zahraničních veletrzích cestovního ruchu. Významnou roli hraje v celé oblasti cestovního ruchu Mníchova Hradiště, tedy i v marketingu, **Sdružení Český ráj**. Město v současné době využívá tohoto sdružení jako v podstatě jediného propagačního kanálu ohledně turismu vůči širší turistické klientele. Vlastní aktivita je velmi nízká a neodpovídá postavení a významu města v rozvoji cestovního ruchu.

Informování o veškerém dění z hlediska cestovního ruchu má na starosti částečně městský úřad a částečně MIC. V první řadě se jedná o **internetové stránky města**. Ačkoliv jsou na stránkách umístěny téměř všechny podstatné informace (z hlediska ČR) o konaných akcích i památkách a

kontakty na ubytovací a další služby, postrádají stránky přehlednost a aktuálnost, informace nebo fotodokumentace není u všech bodů nejlepší nebo nejsou poskytovány informace z poslední doby (např. v sekci Informační centrum – Aktuální informace je třetí v řadě článek o akci téměř rok staré apod.). Chybí také vizuální atraktivnost a zaměření na potenciální turisty (např. upoutávky). Z hlediska celkové úrovně a atraktivity tak mají stránky mnohé rezervy – a to platí nejen pro oblast cestovního ruchu, ale i pro oblasti další.

Dalším nástrojem poskytování informací o cestovním ruchu je **prezentační marketing** a aktivity **public relations** (PR) – např. propagace na veletrzích a jiných akcích (např. článek o prezentaci města na Valdštejnských slavnostech v Jičíně), medializace významných akcí, upoutávky na regionálních rozhlasových stanicích a v regionálních denících, plakáty, informační letáky, místní periodikum (pozn. město Mnichovo Hradiště nevydává žádný tištěný zpravodaj; Měsíčník Mnichovohradištska vydává soukromý subjekt), městský rozhlas. O významných akcích město informuje prostřednictvím regionálních médií – Rádio Contact Liberec, Rádio Jizera a Boleslavské listy.

Lze konstatovat, že marketing cestovního ruchu a propagace města Mnichovo Hradiště v této oblasti jsou na velmi nízké úrovni (s ohledem na význam města) a používané nástroje vykazují minimální účinnost. Město se v aktivitách cestovního ruchu příliš opírá o Sdružení Český ráj a realizace vlastních nástrojů je minimální. Hlavní příčiny této situace lze spatřovat v personální a finanční nedostatečnosti a v „netrpělivém“ přístupu města k otázkám nákladů a efektů cestovního ruchu.

Management cestovního ruchu

Doposud není v Mnichově Hradišti realizován žádný systém managementu a cíleného marketingu cestovního ruchu. Částečně tuto úlohu spontánně plní městské informační centrum (v absolutně nejnutnější míře – spolupráce v rámci mikroregionu, dílčí komunikace s místními poskytovateli služeb, komunikace s městem) a v rámci celého širšího území Českého ráje i Sdružení Český ráj. Žádné sofistikované manažerské nástroje a metody však aplikovány nejsou – městský úřad nemá odbor cestovního ruchu, oblast spadá pod působnost Odboru správy majetku a rozvoje města. Toto zajištění není dostačující (s ohledem na rozsah agendy), personální problém je evidentní i v této oblasti. Takovýto **nesystémový stav** je, z hlediska dalšího pozitivního vývoje turismu jako ekonomického odvětví, nepřijatelný.

S ohledem na výše uvedenou situaci v marketingu a managementu cestovního ruchu lze negativně hodnotit i absenci **inovativních forem cestovního ruchu** (kongresová turistika, wellness turistika, zdravotní turistika apod.), včetně praktické neexistence **specifických produktů** cestovního ruchu (produktových či cenových balíčků) k zajištění vyšší návštěvnosti města, k motivaci více skupin turistů apod. Absence tohoto typu aktivit může město do budoucna výrazně diskvalifikovat v rámci regionální konkurence.

Dlouhodobě uplatňované způsoby řízení cestovního ruchu v Mnichově Hradišti absolutně neodpovídají významu města a jeho turistického potenciálu, a jsou proto minimálně účinné.

Závěr

Charakterem turistických atraktivit, přírodním prostředím a geografickou polohou – zejména sousedstvím s Českým rájem – má Mnichovo Hradiště vynikající předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Cílovými skupinami mohou být všechny skupiny obyvatel – vyznavači poznávací turistiky, adrenalinových sportů, rodiny s dětmi, cykloturisté, příznivci pěší turistiky, česká i zahraniční klientela orientující se na kulturně-historické zajímavosti atd. Tento jedinečný potenciál je však zapotřebí

náležitě využít pro rozvoj cestovního ruchu a vytvořit k němu potřebné podmínky – jak ze strany municipality (management, marketing, propagace), tak podporou a intenzivním zapojením soukromých poskytovatelů základních a doplňkových služeb.

Rozvoj cestovního ruchu je pro město a jeho obyvatele přínosný v mnoha směrech. Jde zejména o růst poptávky a s tím související rozšiřování nabídky místních producentů → přímý ekonomický efekt pro poskytovatele služeb → rozšiřování nabídky pracovních příležitostí (cestovní ruch tak doplňuje a částečně diverzifikuje tradiční ekonomickou strukturu města). Nabídka služeb motivovaná nárůstem turistické poptávky navíc rozšiřuje spotřebitelské možnosti i místních obyvatel a přispívá k rozšíření občanské vybavenosti města. Přímý ekonomický efekt pro město jako instituci (pro rozpočet města) je v podobě zvýšení objemu vybíraných místních poplatků souvisejících s cestovním ruchem, nepřímý ekonomický efekt spočívá ve zvýšení výnosů některých daňových příjmů rozpočtu města. Oba tyto ekonomické efekty však nejsou motivační. Důležitější jsou efekty pro obyvatelstvo, které jsou jednoznačně pozitivní (a je třeba je považovat i za efekty pro město) a efekty neekonomické, jako např. růst prestiže města a zvyšování povědomí o městě (pozitivní prezentací vlastních zkušeností návštěvníků města). Je zřejmé, že v případě rozvoje cestovního ruchu nelze krátkodobě srovnávat vynaložené rozpočtové prostředky a okamžité hmatatelné ekonomické efekty. Ekonomická úspěšnost rozvoje cestovního ruchu je dlouhodobý proces, pozitivní efekty však lze, s ohledem na potenciál města, reálně očekávat.

Mezi zásadní problémy rozvoje cestovního ruchu v Mnichově Hradišti patří:

- minimální (nedostatečná) úroveň managementu cestovního ruchu
- minimální marketingové aktivity (s neurčitou účinností)
- nedostatečné personální zajištění oblasti cestovního ruchu
- problematické začlenění MIC do obchodní společnosti – nejasné řízení aktivit MIC
- zbytečné postupování aktivit a kompetencí v propagaci a marketingu Sdružení Český ráj, minimální vlastní aktivita města
- nízká finanční alokace z rozpočtu města

Dílčí SWOT analýza Cestovní ruch

Silné stránky

- přítomnost unikátní chráněné oblasti Českého ráje s velkou škálou nabídky aktivit a výletů
- zajímavé kulturně-historické objekty na území města – zejména zámku
- ideální podmínky pro pěší turistiku a cykloturistiku, velká nabídka tras
- pořádání velkého množství kulturně-společenských akcí

- systematický přístup k cestovnímu ruchu jako lukrativní ekonomické oblasti
- systémová organizace a řízení cestovního ruchu ze strany municipální autority
- zajištění plnohodnotného fungování a kvality poskytovaných služeb MIC
- zapojení soukromých poskytovatelů služeb
- spolupráce s cestovními kancelářemi
- tvorba produktových a cenových balíčků
- cílený marketing města jako atraktivní turistické destinace
- rozvoj řízeného cestovního ruchu v rámci mikroregionální spolupráce
- financování projektů cestovního ruchu ze Strukturálních fondů
- odpovídající alokace prostředků města do cestovního ruchu
- posílení kvality poskytovaných služeb
- využití potenciálních lokalit pro rozvoj agroturistiky

Příležitosti

Slabé stránky

- nedostatečné ubytovací kapacity
- MIC – nedostatečná otevírací doba IC, nedostatečné personální zajištění a poskytované služby, resp. realizované aktivity
- minimální (nedostatečná) úroveň managementu cestovního ruchu
- minimální marketingové aktivity (s neurčitou účinností)
- nedostatečné personální zajištění oblasti cestovního ruchu
- problematické začlenění MIC do obchodní společnosti – nejasné řízení aktivit MIC
- zbytečné postupování aktivit a kompetencí v propagaci a marketingu Sdružení Český ráj, minimální vlastní aktivita města
- nízká finanční alokace z rozpočtu města
- neexistence produktů a programů cestovního ruchu
- internetové stránky města

- ztráta potenciálních návštěvníků díky slabému marketingu a nedostatečnému informování
- odliv zákazníků kvůli nedostatečné kvalitě poskytovaných služeb
- silná regionální a municipální konkurence
- nevyužití možností cestovního ruchu pro ekonomický rozvoj města

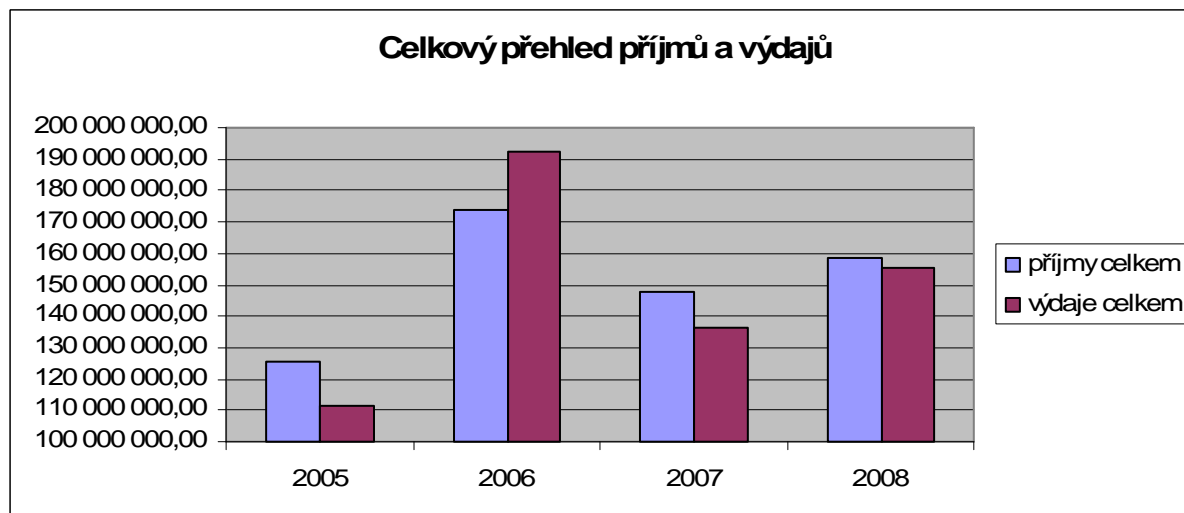
Hrozby

B. FINANČNÍ ANALÝZA

Saldo příjmů a výdajů rozpočtu bylo kladné v letech 2005, 2007 a 2008, ovšem jeho hodnota postupně klesala. Výjimku tvořil rok 2006, kdy saldo dosáhlo nejvyšší hodnoty ze všech sledovaných let, ale v záporné hodnotě (schodek rozpočtu činil 18,5 mil. Kč, což bylo způsobeno oproti jiným letům vysokými výdaji na budovy u základních škol a také na stavby u položky Silnice).

Graf č. 19: Celkový přehled příjmů a výdajů

Pro potřeby finanční analýzy bylo pracováno pouze s příjmy a výdaji po konsolidaci. Vyřazena ze sledování je zejména položka Převody z rozpočtových účtů, která by byla zařazena mezi přijaté dotace. To sice ovlivňuje celkovou výši rozpočtu (příjmy a výdaje před konsolidací dosahují vyšších absolutních hodnot), neovlivňuje to však poměr mezi příjmy a výdaji a celkové saldo rozpočtu.

Příjmy města Mnichovo Hradiště po konsolidaci se pohybovaly v rozmezí 125 - 174 mil. Kč. Výdaje po konsolidaci dosahovaly hodnot 111 – 192 mil. Kč.

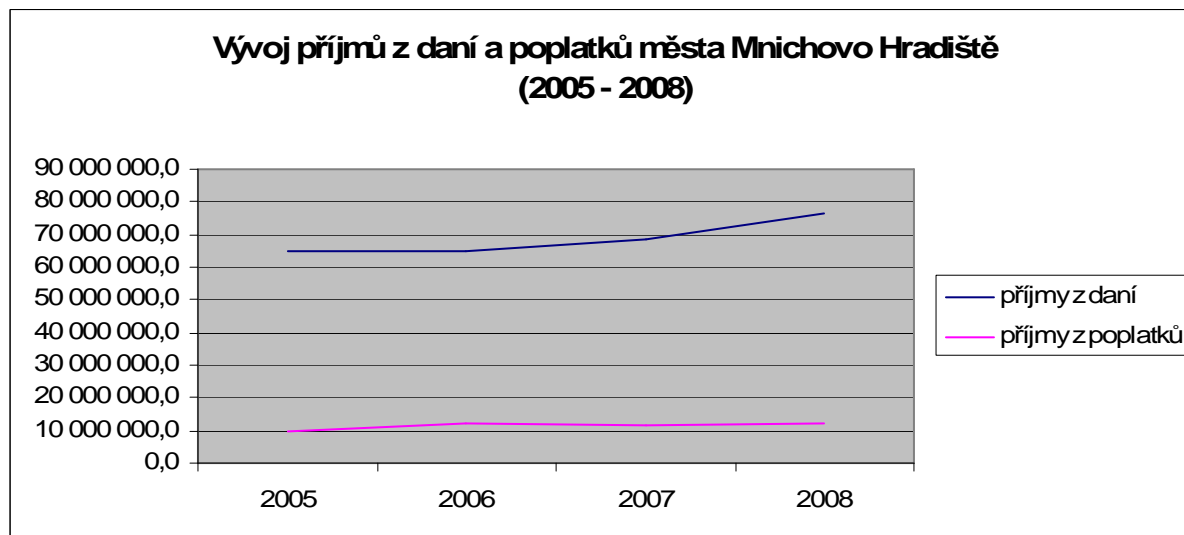
B.1 ANALÝZA PŘÍJMŮ MĚSTA

Průměrný přírůstek **daňových příjmů** byl 6,07%. Ve sledovaných letech rostly příjmy víceméně plynule, nejvyšší nárůst byl mezi lety 2007/2008, hlavně díky dani z příjmů právnických osob, které mezi lety 2007/2008 vzrostly o cca 4mil.Kč a také dani z přidané hodnoty, která vzrostla o zhruba 3 mil.Kč. V absolutních hodnotách se daňové příjmy pohybují v rozmezí 75 - 88 mil. Kč, tedy v průměru 53% celkového rozpočtu města.

Průměrný nárůst příjmů z daní byl mezi lety 2005 - 2008 5,8%. Nejnižší hodnotu vykázal rok 2006, poté hodnota daňových příjmů rostla čím dál většími skoky. Pokles příjmů zaznamenala daň z příjmu fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti, a to 23,5%. Pokles také vidíme u daně z příjmů právnických osob za obce (8,6%), ostatní položky v této kategorii v průběhu let rostly. Nejvyšší přírůstek vykazuje daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů (22%), nejvyšších absolutních hodnot dosahuje daň z přidané hodnoty (cca 30 mil. Kč v roce 2008), nejnižších hodnot dosahuje daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů (cca 1,2mil.Kč). Celková absolutní hodnota příjmů z daní se pohybuje mezi 64 - 76 mil.Kč.

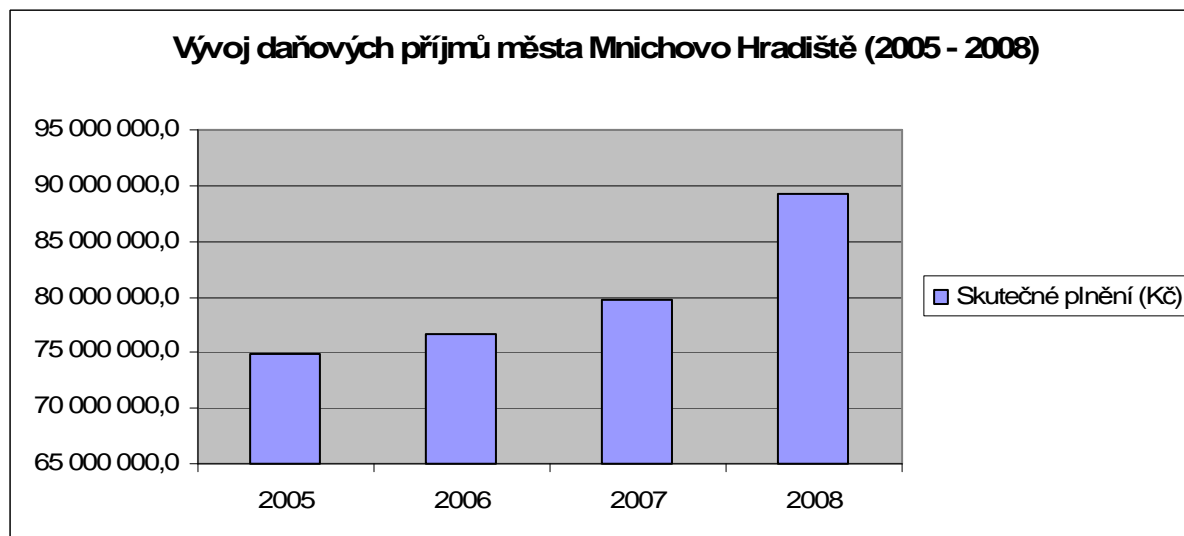
Průměrný přírůstek příjmů z poplatků byl 8,87%. Nejvyšší přírůstek byl zaznamenán mezi lety 2005/2006, což bylo způsobeno položkou 1361Správní poplatky. Nejvyšších absolutních hodnot dosahovaly poplatky v letech 2008 a 2006 (něco málo přes 12mil. Kč), z toho činila cca polovinu položka správní poplatky. V letech 2007 a 2008 se v rozpočtu města objevuje nová položka u místních poplatků - č. 1353 Doprava - za zkoušky. Tato položka dosahuje v rámci místních poplatků poměrně vysoké částky (okolo 300tis.Kč).

Graf č. 20: Vývoj příjmů z daní a poplatků města Mnichovo Hradiště (2005 – 2008)

Graf č. 21: Vývoj daňových příjmů města Mnichovo Hradiště

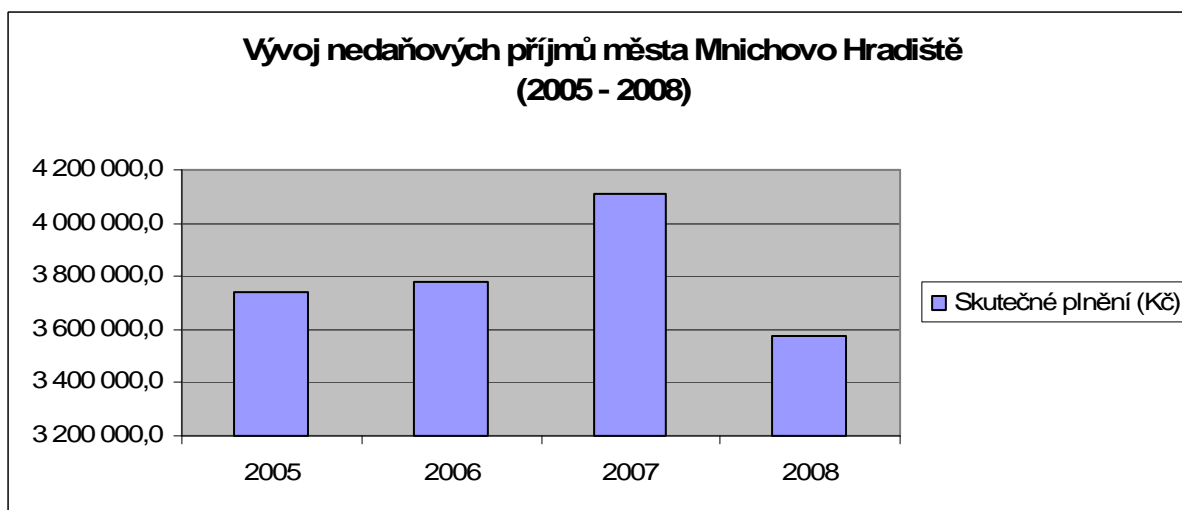
Průměrný úbytek **nedaňových příjmů** města Mnichovo Hradiště činil ve sledovaných letech 1,0%. Nejvyšší hodnoty dosahuje rok 2007 (4,1mil.Kč), největší zásluhu na tom mají položky 24** Přijaté splátky půjčených prostředků (tedy návratné finanční výpomoci, půjčky, úvěry a cena vlastních dluhopisů). V ostatních letech byla absolutní hodnota nedaňových příjmů zhruba stejná a pohybovala se okolo 3,6mil.Kč.

Předmětem rozboru v rámci finanční analýzy nejsou příjmy, které se vyskytují v rozpočtové struktuře jen zcela výjimečně a dosahují zanedbatelných hodnot. Do této kategorie spadají i příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku a příjmy z pronájmu majetku. Tyto příjmy jsou však realizovány prostřednictvím vedlejší hospodářské činnosti města a hospodářský výsledek z této činnosti vstupuje následně do rozpočtu města v rámci dotáčních příjmů.

Nejvyšší absolutní hodnoty dosahují v rámci nedaňových příjmů v roce 2008 Přijaté sankční platby (přes 800tis.Kč). Ostatní pravidelné položky všechny dosahují více než 500tis.Kč a jedná se o tyto příjmy: přijaté platby půjčených prostředků, ostatní nedaňové příjmy, příjmy z vlastní činnosti a příjmy z úroků a realizace finančního majetku.

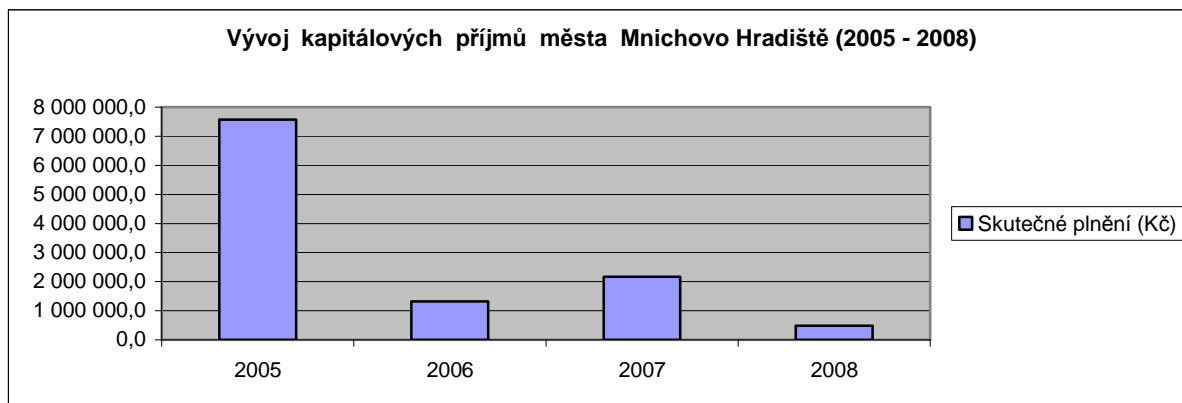

Graf č. 22: Vývoj nedaňových příjmů města Mnichovo Hradiště (2005 – 2008)

Kapitálové příjmy ve sledovaných letech v průměru klesly o 31,8%. Největší zásluhu na tom mají příjmy z prodeje majetkových podílů, jejichž hodnota v roce 2005 dosáhla více než 7mil.Kč. Následoval pokles kapitálových příjmů na 1,2mil.Kč a v roce 2006 jejich hodnota vzrostla na 2,2mil.Kč (díky příjmům z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku). V roce 2008 kapitálové příjmy nedosahovaly ani 500tis.Kč.

Graf č. 23: Vývoj kapitálových příjmů města Mnichovo Hradiště (2005 – 2008)

Průměrný nárůst **dotací** ve sledovaných letech v rozpočtu Mnichova Hradiště je 38,0%. Je to způsobeno nejen nárůstem neinvestičních přijatých dotací od veřejných rozpočtů ústřední úrovně v letech 2007 a 2008, ale také vysokou hodnotou dotací v roce 2006 (v tomto roce přijalo město investiční dotaci od veřejných rozpočtů ústřední úrovně ve výši 48,6mil.Kč). Vývoj dotací probíhal skokově s nejvyšší hodnotou v roce 2006 (89,5mil.Kč), následoval pokles na 58,7mil.Kč a opětovný nárůst na 61,4% v roce 2008.

Pokud pomineme Neinvestiční přijaté dotace od veřejných rozpočtů ústřední úrovně a Převody z vlastních fondů, potom se jiný typ dotací v rozpočtu města objevil pouze v roce 2005 a 2006, a to Investiční přijaté dotace od veřejných rozpočtů ústřední úrovně (1,5mil.Kč a 48,6mil.Kč) a Neinvestiční přijaté dotace ze zahraničí v roce 2008 ve výši 49tis.Kč)

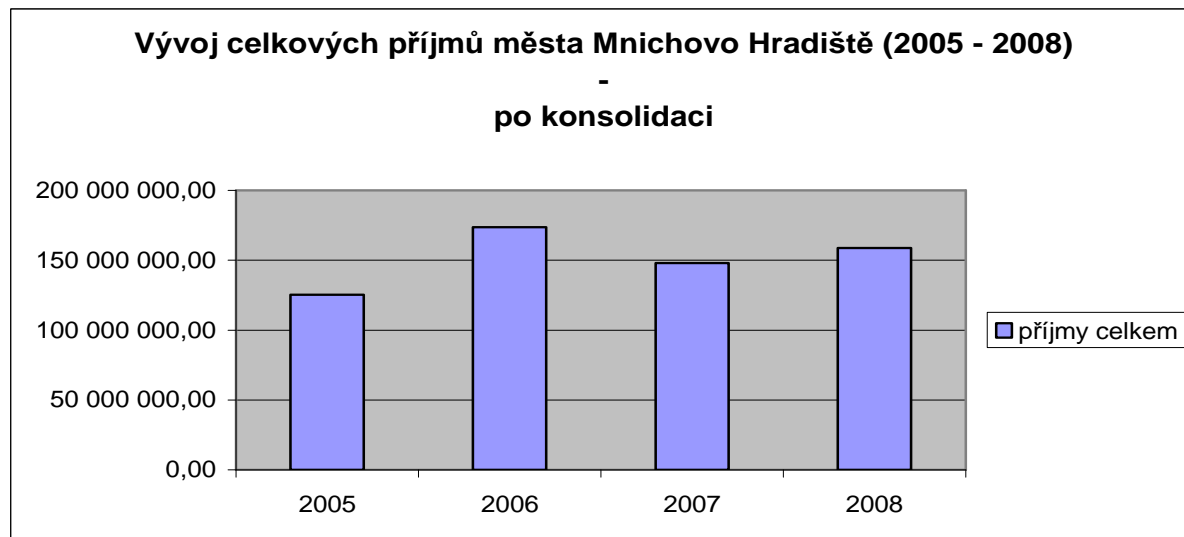
Graf č. 24: Přijaté dotace rozpočtu města Mnichovo Hradiště (2005 – 2008) – po konsolidaci

Příjmy - SHRnutí

Průměrný přírůstek **celkových příjmů** města Mnichovo Hradiště v letech 2005 - 2008 byl 10,4%. Absolutní hodnota příjmů v průběhu času kolísala a nejvyšší hodnoty dosáhla v roce 2006. Největší meziroční přírůstek můžeme zaznamenat mezi lety 2005/2006.

Graf č. 25: Vývoj celkových příjmů města Mnichovo Hradiště (2005 – 2008) – po konsolidaci

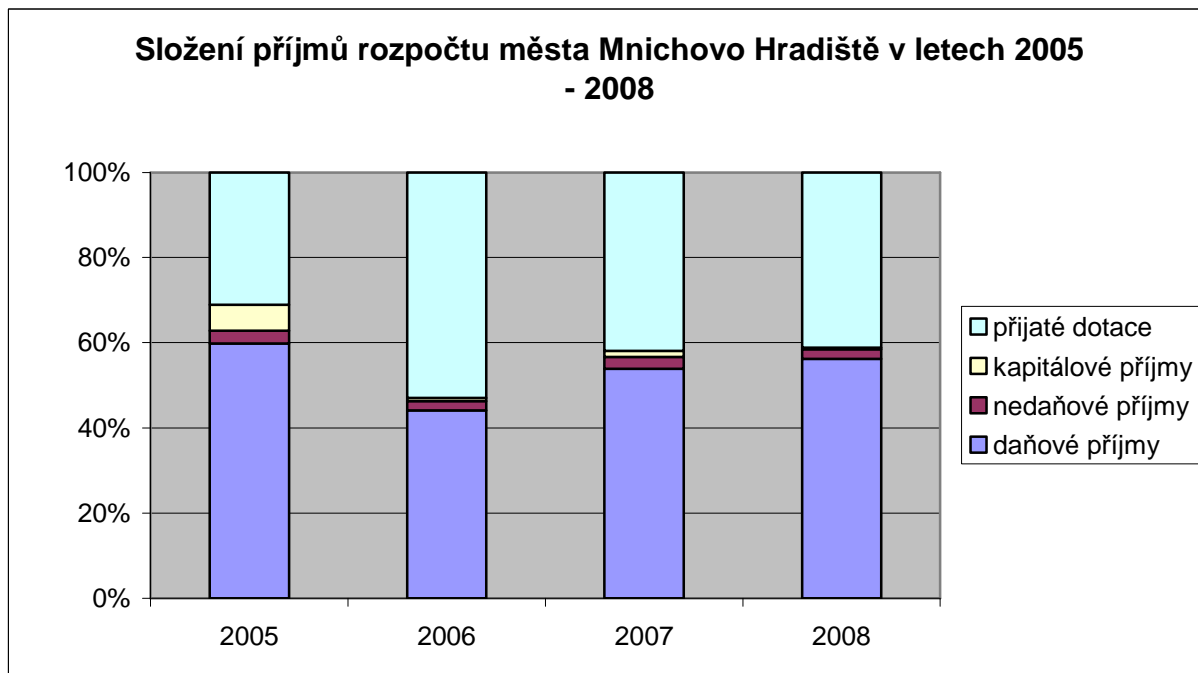

Pokud budeme sledovat **složení rozpočtu**, potom ve čtyřech sledovaných letech tvořily největší podíl rozpočtových příjmů daňové příjmy (53%), přijaté dotace se na příjmové straně rozpočtu podílely průměrně 43% a na nedaňové a kapitálové příjmy „zbyla“ dohromady 4%, která si tyto dvě skupiny rozdělily téměř rovným dílem.

Podíl dotací na celkových příjmech se v průběhu let liší, nejvyšší dotace získalo město Mnichovo Hradiště v roce 2006, což souvisí především s vysokými výdaji na budovy, haly, stavby u položky 2212 Silnice.

Graf č. 26: Složení příjmů rozpočtu města Mnichovo Hradiště v letech 2005 - 2008

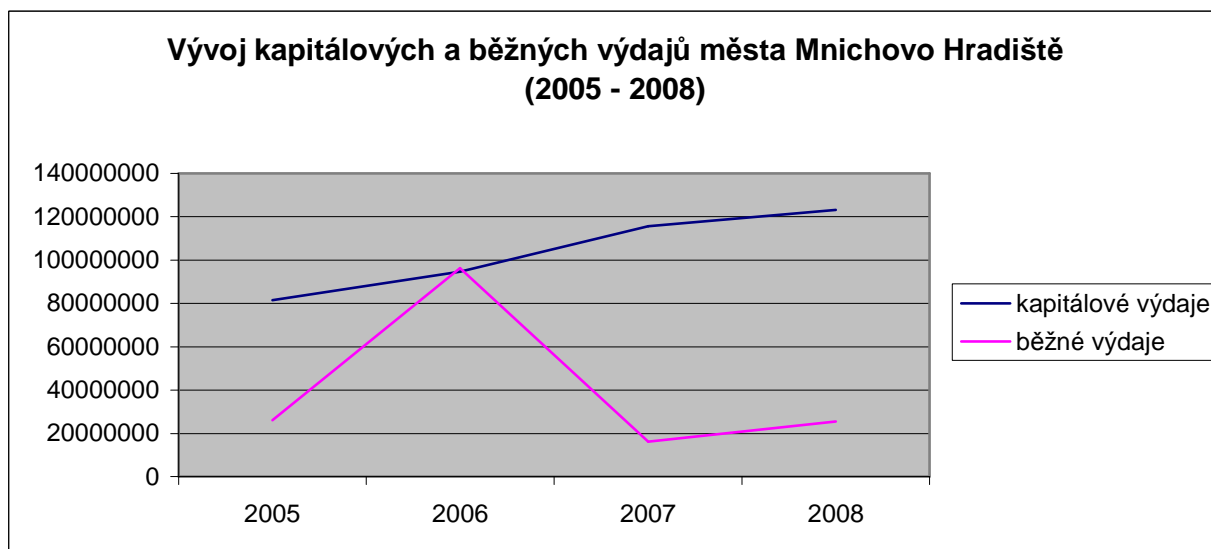
B.2 ANALÝZA VÝDAJŮ MĚSTA

Pokud budeme brát v úvahu pouze **běžné výdaje** rozpočtu města, potom jejich celkový průměrný nárůst ve sledovaných letech byl 15%, tedy o 5% méně než byl ve stejném období průměrný nárůst celkových výdajů. V absolutních hodnotách výdaje plynule rostou a jejich hodnota se pohybuje od 81mil.Kč v roce 2005 po 123 mil.Kč v roce 2008. Hlavní vliv na výši průměrného přírůstku mají výdaje na sociální oblast, kdy mezi lety 2006/2007 vzrostly tyto výdaje z 9 mil. Kč na 31 mil. Kč, což bylo způsobeno změnou metodiky výplaty sociálních dávek. Čtyři položky se v rozpočtu města vyskytují nepravidelně, a to: zdravotnická zařízení (v r. 2006 – vnitřní vybavení polikliniky a dar na pořízení RTG přístroje), základní umělecké školy (v letech 2005 a 2006), vnitřní obchod, služby a cestovní ruch (v r. 2008). Ostatní výdaje rostou mírným tempem (max. do 20%). Pokud v součtu běžných výdajů města vynecháme výdaje na sociální oblast, potom průměrný nárůst výdajů klesne z původních 15% na 7,2%.

Průměrný nárůst **kapitálových výdajů** města Mníchovo Hradiště má v letech 2005 - 2008 hodnotu 81,2%. Významný vliv na to má velmi vysoká hodnota těchto výdajů v roce 2006, kdy byla nadprůměrná hodnota výdajů u položky Mateřská a základní škola (18mil.Kč) a také u ostatních výdajů (53mil.Kč), konkrétně u silnic. Hodnoty kapitálových výdajů kromě uvedeného roku, kdy dosáhly více než 96mil.Kč, kolísaly ve sledovaných letech mezi 16 až 26mil.Kč.

Ne u všech položek se kapitálové výdaje vyskytují ve všech sledovaných letech. Vůbec nejsou u středních škol, vnitřního obchodu a cestovního ruchu. Pouze v některých letech najdeme kapitálové výdaje v oblastech: základní umělecká škola, sociální oblast, bezpečnost a veřejný pořádek, hospodaření s majetkem, ochrana přírody a krajiny a zdravotnická zařízení. Největší část kapitálových výdajů se týká položky Budovy, stavby a haly.

Graf č. 27: Vývoj kapitálových a běžných výdajů města Mníchovo Hradiště (2005 – 2008)

Při práci s **celkovými výdaji** města tvoří průměrné tempo nárůstu ostatních výdajů rozpočtu města Mníchovo Hradiště (bez položek 63** Finanční operace) ve sledovaných letech 103,1 %. Nejvyšších hodnot – až 54mil. Kč v roce 2006 - a výrazného kolísání dosahuje položka Silnice (položka Budovy, haly, stavby a Opravy a udržování). Velkou měrou se na výši ostatních běžných výdajů podílí také

položka 3722 Sběr a svoz komunálních odpadů, která od roku 2006 postupně roste, až k 6,1mil.Kč v roce 2008. Soustavně rostou v této skupině pouze výdaje na provoz veřejné silniční dopravy. Oproti tomu výdaje na pitnou vodu a ostatní nakládání s odpady od roku 2005 klesají. Ostatní výdaje v průběhu sledovaných let kolísají. Kromě 6112 Zastupitelstva obcí a 2321 Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly, kdy se hodnota výdajů pohybuje nad 1mil.Kč, dosahují ostatní výdaje v této skupině nejvýše 600tis.Kč.

Poměrně vysoký průměrný přírůstek ve sledovaných letech (nad 80 %) vykazují výdaje na sociální oblast, hasiče a ostatní výdaje. Výdaje na sociální oblast jsou v letech 2007 a 2008 dost vysoké (nad 30 mil.Kč), výdaje na požární ochranu dosáhly v roce 2008 3,6 mil. Kč.

Nižší přírůstek (22 %) můžeme pozorovat u výdajů na mateřskou a základní školu, ovšem absolutní hodnotou se jedná o zajímavé částky nad 10 mil. Kč.

Pod 10 % přírůstek mají výdaje na správu a údržbu obce. Výdaje na činnost místní správy s 34,7 mil. Kč v roce 2008 tvoří společně s výdaji na sociální činnost a s ostatními výdaji podstatnou část celkových výdajů. Výdaje na údržbu obce rostly v čase plynule z 3,4 mil. Kč v roce 2005 na 4,1 mil. Kč v roce 2008.

Průměrného poklesu většího než 30 % dosáhly výdaje na hospodaření s majetkem obce (z 2,6mil.Kč v roce 2005 na 0,4mil.Kč v roce 2008), zdravotnická zařízení (pouze v letech 2005 a 2006 v řádech milionů) a základní uměleckou školu (zde je pokles výdajů dokonce vyšší než 70 %, v absolutních hodnotách se jedná o částky okolo 0,2 mil. Kč).

Zanedbatelný průměrný pokles výdajů (cca 2 %) nalezneme u výdajů na bezpečnost, kulturu a sport a na vlastní činnost. Výdaje na bezpečnost se pohybují okolo 5 mil. Kč, zatímco výdaje na kulturu a sport jsou cca dvojnásobné (okolo 10 mil. Kč). Výdaje na vlastní činnost obce dosahují výše okolo 6 mil. Kč.

Nejvyšších absolutních hodnot dosahovaly v roce 2008 ostatní výdaje (36,7mil.Kč), výdaje na sociální oblast (35 mil.Kč) a výdaje na správu města (34,7 mil.Kč). Výdaje na mateřské a základní školy dosáhly v uvedeném roce 13,5 mil.Kč a výdaje na kulturu a sport 9,4 mil.Kč. Ostatní skupiny výdajů – kromě bytového hospodářství (0,4mil. Kč) – se pohybovaly mezi 3 – 6 mil.Kč.

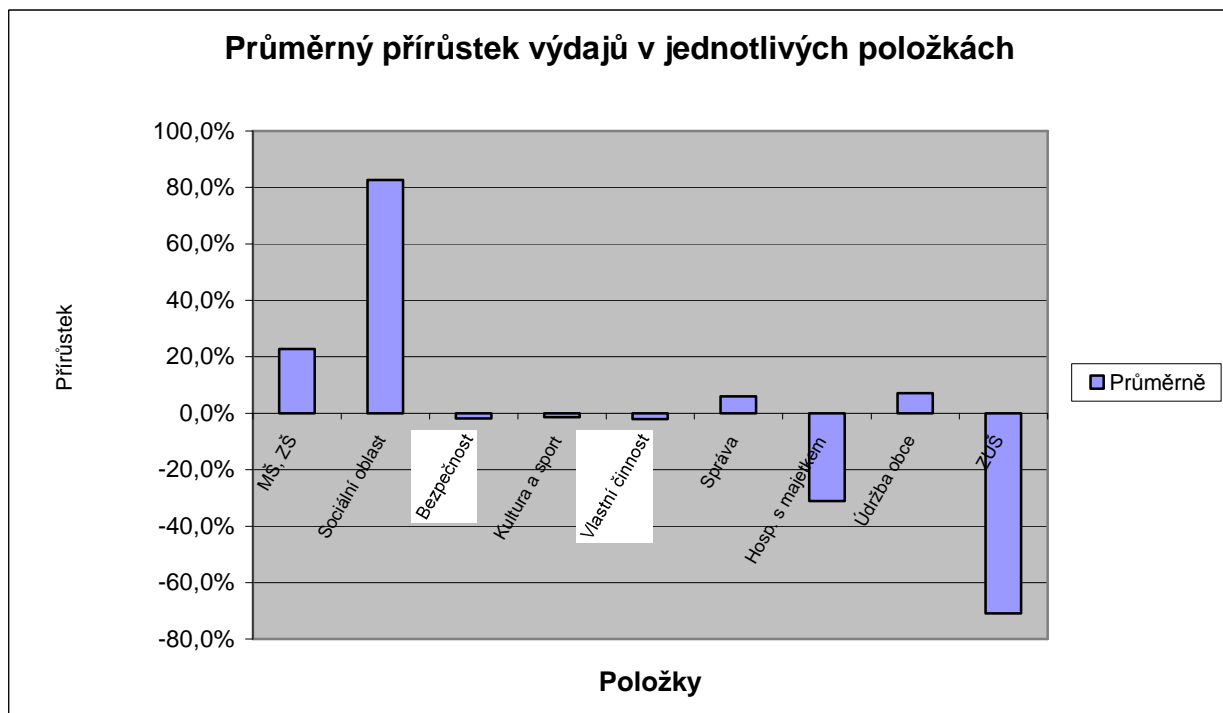
Mezi ostatní výdaje patří: 2212 Silnice, 2221 Provoz veřejné silniční dopravy, 2310 Pitná voda, 2321 Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly, 234* Voda v zemědělské krajině, 3722 Sběr a svoz komunálních odpadů, 3729 Ostatní nakládání s odpady, 5299 Ostatní záležitosti civilní připravenosti na krizové stavy a 6112 Zastupitelstva obcí.

Příležitostně se zde vyskytují následující položky: 2219 Ostatní záležitosti pozemních komunikací, 2339 Záležitosti vodních toků a vodohospodářských děl jinde nezařazené, 3723 Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních), 6114 Volby do Parlamentu ČR, 6115 Volby do zastupitelstev územních samosprávných celků a 6409 Ostatní činnosti jinde nezařazené.

Pro vyjádření průměrného přírůstku či úbytku u jednotlivých skupin výdajů je lepší opět grafické znázornění. Pro vyšší vypovídací hodnotu jsou z grafu odstraněny ostatní výdaje, resp. jejich přírůstek ve výši 103,1 %.

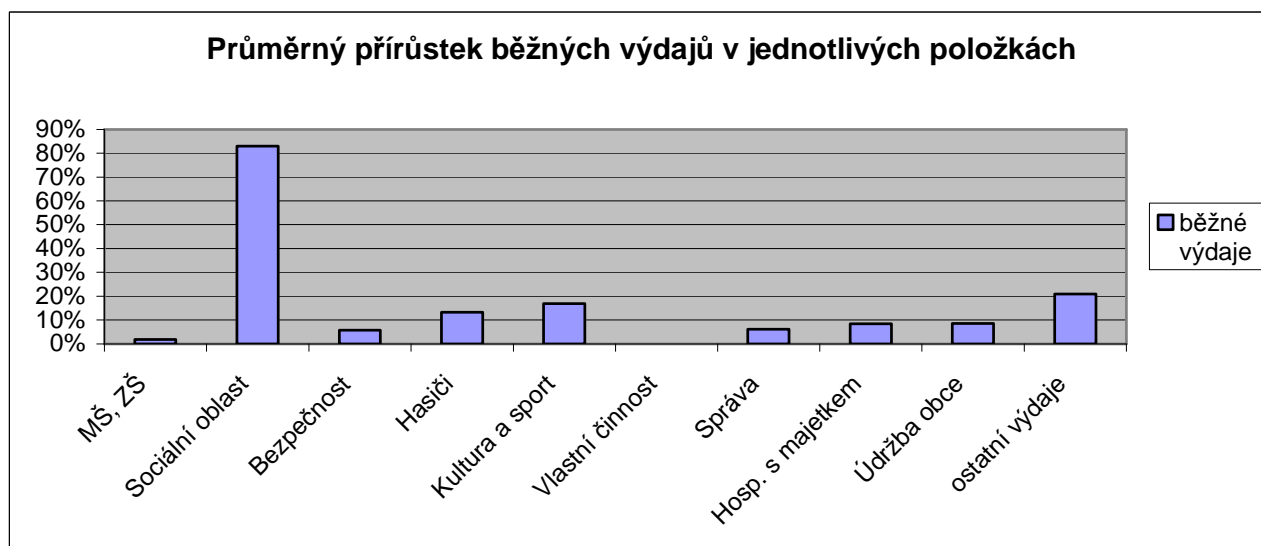

Graf č. 28: Průměrný přírůstek výdajů v jednotlivých položkách

Pokud budeme pracovat pouze s běžnými výdaji, potom se graf poměrně výrazně promění, v podstatě zde nenajdeme žádné záporné hodnoty. Pro lepší názornost jsou opět z grafu vypuštěny ostatní výdaje a jejich průměrný přírůstek ve výši 103,1%, a také přírůstek 170% u základní umělecké školy.

Graf č. 29: Průměrný přírůstek běžných výdajů v jednotlivých položkách

Výdaje – SHRnutí

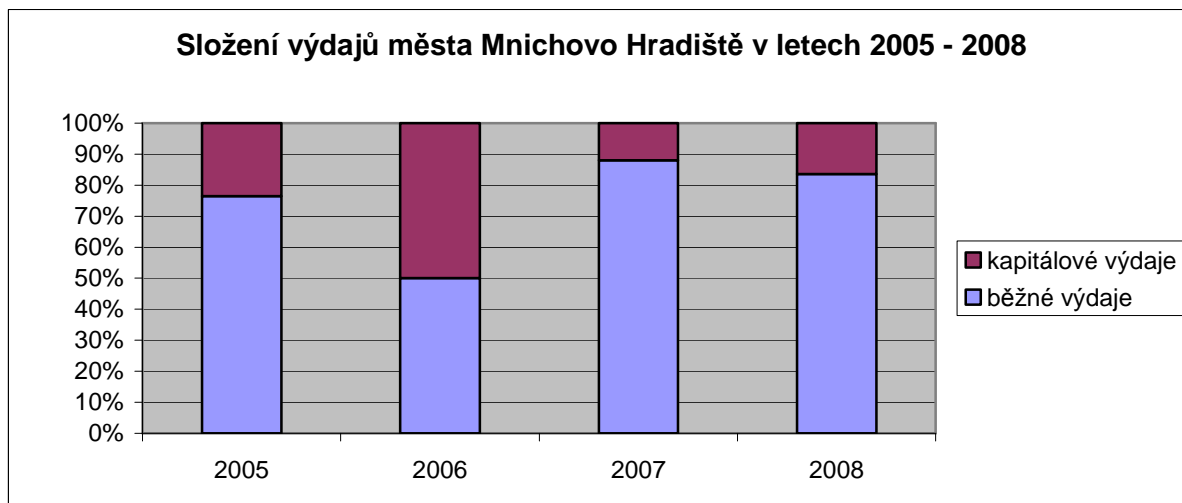
Průměrné tempo růstu **celkových výdajů** Mnichova Hradiště v letech 2005 - 2008 činilo 19,8%. Výdaje v průběhu let kolísají, nejvyšší hodnoty je dosaženo v roce 2006, následováno rokem 2008.

Graf č. 30: Vývoj výdajů rozpočtu města Mnichovo Hradiště (2005 – 2008)

Složení výdajů města Mnichovo Hradiště je v průměru na těchto hodnotách: 72% běžných výdajů ku 28% kapitálových výdajů. Z tohoto průměru ovšem vybočuje rok 2006, kdy je podíl běžných a kapitálových výdajů téměř stejný.

Graf č. 31: Složení výdajů města Mnichovo Hradiště v letech 2005 - 2008

B.3 UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY

Ukazatele finanční analýzy slouží k hodnocení celkové finanční situace a ke stanovení možnosti dalšího rozvoje z hlediska potřeby a dostupnosti finančních prostředků a dalších možných zdrojů.

Jedním z nejdůležitějších ukazatelů je ukazatel **zadluženosti**. Tento ukazatel je možno vyjádřit jednak v procentech (tj. jaká část celkového majetku města je kryta cizími zdroji) nebo v přepočtu na 1 obyvatele obce (tj. kolik by musel každý občan zaplatit, aby byla obec bez dluhů). Tento ukazatel je však nutné doplnit o ukazatele **likvidity**, tedy jak je obec schopna plnit své splatné závazky. Ukazatel zadluženosti bez tohoto doplnění může být ve většině případů zavádějící (většina obecního majetku je majetkem nemovitým a tedy velmi málo likvidním - tzn. není jej možno v krátké době proměnit na finanční prostředky). Proto i nízká zadluženost v podmínkách nízké likvidity majetku obce může být problematickou.

Ukazatel likvidity se měří ve třech úrovních:

- a) peněžní likvidita (finanční prostředky / krátkodobé závazky)
- b) pohotová likvidita (finanční prostředky + pohledávky / krátkodobé závazky)
- c) běžná likvidita (finanční prostředky + pohledávky + zásoby / krátkodobé závazky)

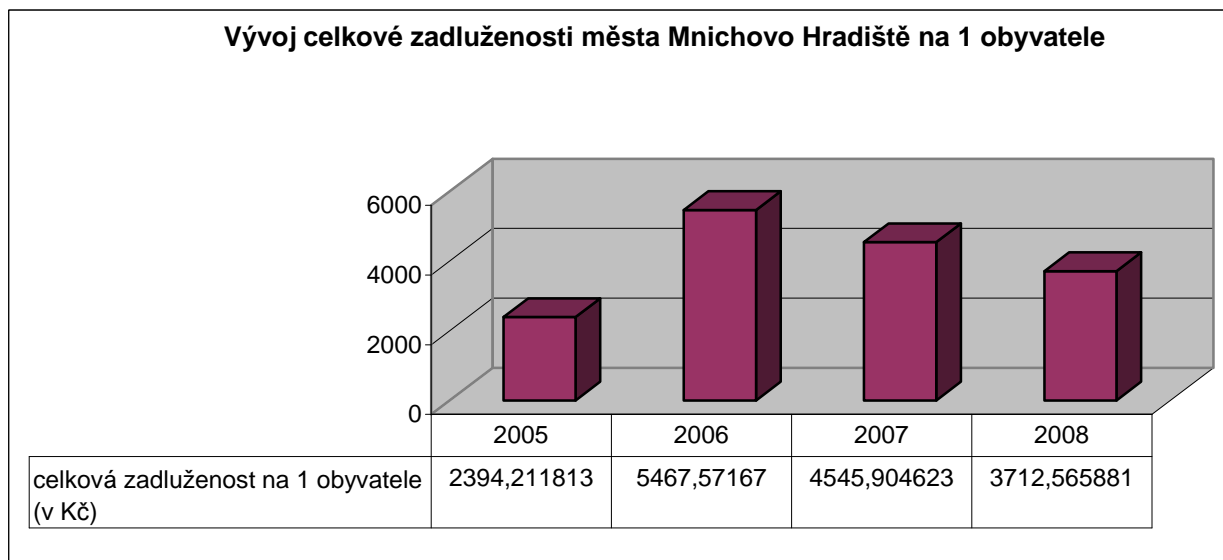
Pro výpočet reálné zadluženosti je třeba brát v úvahu i závazky vyplývající ze smluvních vztahů, které ovšem ještě nejsou zahrnuty v účetní evidenci. Jedná se zejména o uzavřené smlouvy, z nichž vyplývají závazky pro město a které dosud nebyly zařazeny na základě přijaté faktury do účetní evidence.

Celková zadluženost města v přepočtu na 1 obyvatele činila v roce 2008 (přesněji k 31.12.) 3.713 Kč/ob. Nejvyšší zadluženost na 1 obyvatele nalezneme v roce 2006 (5.468 Kč/ob.), od té doby zadluženost Mnichova Hradiště postupně klesá.

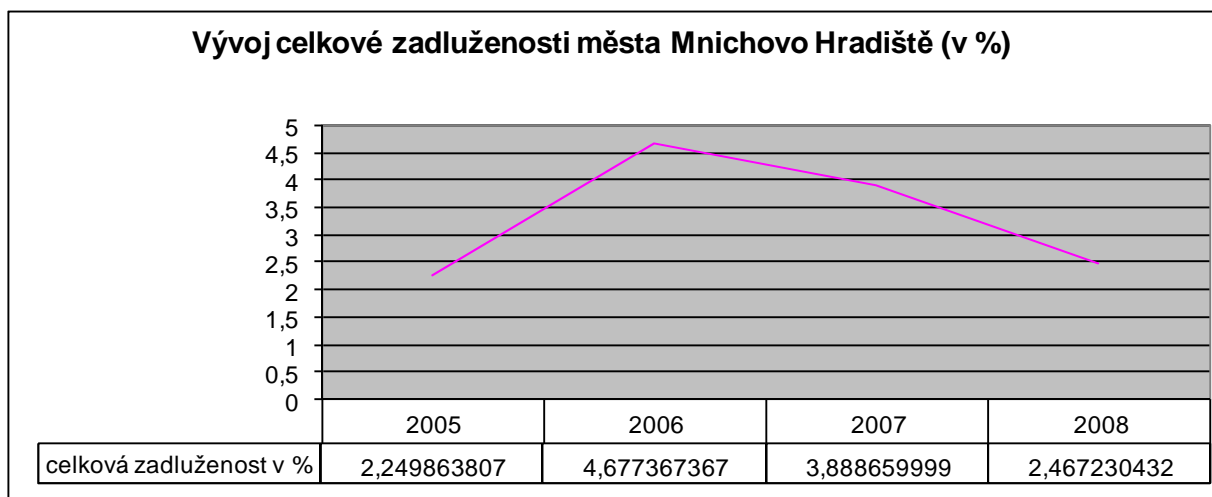
V přepočtu na procenta tvořila celková zadluženost města k 31.12. 2008 2,47 %, tzn. že 2,47 % celkového rozpočtu města je tvořeno cizími zdroji financování. I v tomto případě byl nejvyšší podíl cizích zdrojů na celkovém rozpočtu v roce 2006 (4,68 %), poté celková zadluženost vyjádřená v procentech klesá.

Graf č. 32: Vývoj celkové zadluženosti města Mnichovo Hradiště na 1 obyvatele

Graf č. 33: Vývoj celkové zadluženosti města Mnichovo Hradiště

Likvidita města je stanovena koeficientem, který udává, jak jsou kryty krátkodobé závazky likvidními prostředky.

Běžná likvidita města je k 31.12.2008 stanovena koeficientem **4,65**, což je nad doporučenou hodnotou. V předchozích letech byla hodnota koeficientu 4,56 – 7,16.

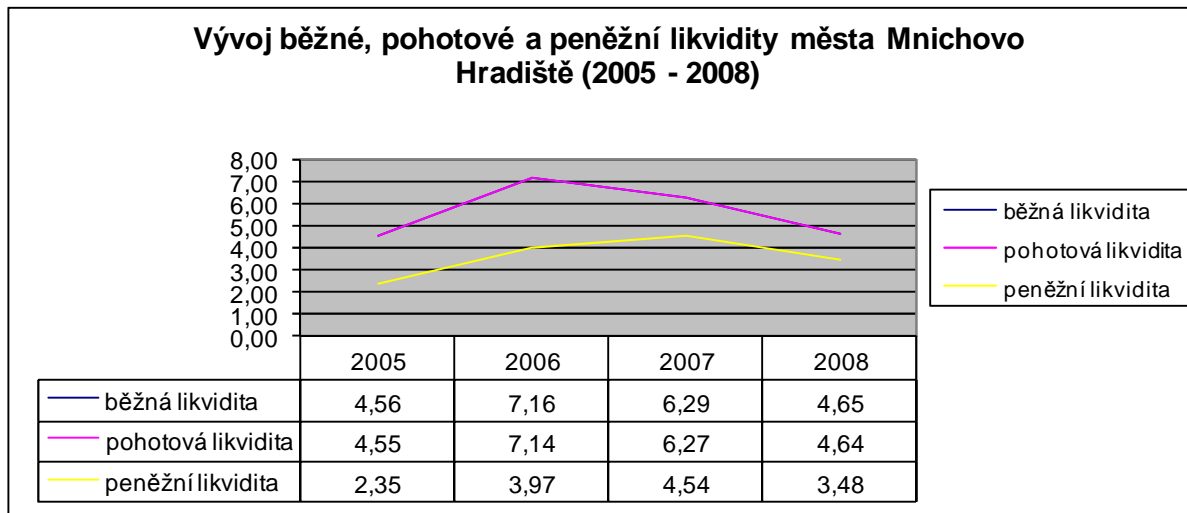
Pohotová likvidita města téměř kopíruje hodnoty běžné likvidity, její koeficient byl v roce 2008 **4,64**. Hodnoty koeficientu u **peněžní likvidity** jsou sice o něco nižší, stále však převyšují doporučené rozpětí. Také rok 2008, kdy byla hodnota koeficientu **3,48**. Nejnižší hodnotu koeficient vykazoval v roce 2005 (2,35).

Vysoká hodnota zejména ukazatele peněžní likvidity představuje možnost aplikovat finanční nástroje zhodnocení dočasně volných peněžních prostředků města. Pro hospodaření města je příznivé, že úspěšně realizuje výhodné pásmové úročení na svých bankovních účtech a průběžně monitoruje i jiné

nástroje zhodnocování dočasně volných finančních prostředků s důrazem na zajištění rovnováhy mezi přijímaným rizikem a očekávaným výnosem.

Graf č. 34: Vývoj běžné, pohotové a peněžní likvidity města Mníchovo Hradiště

Protože hodnoty běžné a pohotové likvidity jsou téměř shodné, není na grafu linie běžné likvidity patrná.

B.4 ODHAD OBJEMU ROZPOČTOVÝCH PROSTŘEDKŮ PRO SAMOSPRÁVNÉ ROZVOJOVÉ AKTIVITY MĚSTA

Pozn.: Všechny výše uvedené výpočty jsou zpracovány na základě rozborů rozpočtových výkazů za období 2005-2007, které však vykazují jen nezbytnou míru podrobnosti, na základě které lze stanovit pouze odhad s možností určité statistické chyby.

Eliminací extrémních hodnot v analyzované časové řadě jednotlivých typů rozpočtových výdajů s následným použitím metod popisné statistiky byl proveden odhad podílu nutných výdajů jednotlivých položek. Součtem tohoto odhadu podílů nutných výdajů, dospěla analýza k odhadu průměrných podílů dočasně volných (rozvojově využitelných) finančních zdrojů z ročního rozpočtu. Nutné výdaje jsou na základě těchto provedených výpočtů odhadovány na **cca 93,93 %** rozpočtu. V dalším kroku byly z výdajové struktury vyčleněny položky rozvojového charakteru (pozemní komunikace, cestovní ruch, kultura, sport, komunální služby a územní rozvoj), jejichž výši lze stanovovat v závislosti na schválené rozvojové koncepci (pozn.: ostatní výdaje jsou pro tuto část analýzy považovány za mandatorní). Tímto postupem klesl podíl nutných rozpočtových výdajů na úroveň **88,35 %**. Z toho lze usoudit, že v rámci městského rozpočtu je **průměrně 11,65 %** finančních zdrojů použitelných pro samosprávné aktivity rozvoje města. V absolutních číslech se průměrně jedná až o částku **cca 17,34 mil. Kč** použitelnou pro financování nadstandardních aktivit v obci.

Závěry a doporučení

Na základě provedeného vyhodnocení plnění rozpočtů a běžných finančních výkazů města Mnichovo Hradiště za léta 2005-2008 pro potřeby zpracování PRM **nejsou patrné nedostatky v hospodaření**. Z analyzovaných podkladů vyplývá **zodpovědný přístup ekonomického odboru města** ve vedení financí města, a to i přes značné ad hoc výkyvy v rozpočtových požadavcích (do značné míry dáno nekonceptním přístupem města k vlastnímu rozvoji). Z tohoto důvodu je též výrazným způsobem uplatňována **zásada opatrnosti**, která je zřejmá z udržování značně vysoké míry likvidních prostředků.

Uvedená nesystémovost a nekonceptnost rozvojových aktivit města je v ekonomické oblasti zřejmá z výrazných rozpočtových výkyvů na výdajové straně v závislosti na právě aktuálních dotačních příjmových zdrojích. Tato situace je do jisté míry dána nutností pružně reagovat na ad hoc vyhlašované dotační tituly a programy a zapojovat do nich městské projekty. To vede k závěru, že rozvoj města dosud není realizován na koncepčních základech, ale na aktuálních externích možnostech získat dotační prostředky. Tato situace m.j. vede i k omezení financování jiných žádoucích rozvojových aktivit (rozpočtové prostředky města jsou například vydány na kofinancování dotovaných aktivit), což je v rámci finanční analýzy patrné zejména na přehledu přírůstku jednotlivých výdajových položek městského rozpočtu.

Zejména v souvislosti s budoucí implementací PRM, lze městu doporučit některé kroky pro posílení finanční síly (soběstačnosti) a zefektivnění klíčových ekonomických rozhodování:

- Město Mnichovo Hradiště, i vzhledem ke své výhodné lokalizaci, disponuje významným vnitřním ekonomickým potenciálem, a to jak v oblasti podnikatelských aktivit (drobní podnikatelé, významní zaměstnavatelé), tak v oblasti cestovního ruchu či rekreace. S ohledem na nepříznivě (a nemotivačně) nastavený systém rozpočtového určení daní je třeba, aby zvýšilo **kooperační aktivity** s podnikatelským sektorem ve všech oblastech

(společné projekty, vytváření podmínek pro podnikatele, aktivní sponzoring ve prospěch města, komplexní propagace města, řízený rozvoj cestovního ruchu, apod.).

- Nemandatorní (rozvojové) výdaje realizovat **výhradně** na základě rozvojové koncepce města – k tomuto kroku významně přispěje právě zpracováváný PRM, který stanoví klíčové rozvojové cíle, dílčí úkoly, jejich význam a priority. Stane se tak základním nástrojem (argumentačním podkladem) pro rozhodování orgánů města o klíčových, zejména investičních, projektech.
- V návaznosti na návrhovou část PRM a za účelem zajištění maximální socioekonomické účinnosti, udržitelnosti a efektivnosti investic města je třeba přistoupit k posílení důsledného uplatňování nástrojů finančního řízení a investičního rozhodování, tzn. posuzovat jednotlivé investice v širších souvislostech:
 - ekonomické ukazatele vždy v části investiční i provozní – finanční náklady vs. finanční přínosy (poměrně snadná hodnotitelnost a vzájemná srovnatelnost – možné využít standardní podnikové nástroje finančního hodnocení a investičního rozhodování)
 - společenské ukazatele konkrétní akce (s ohledem na charakter řešeného problému je hodnocení a srovnávání těchto ukazatelů více problematické – prozatím neexistuje žádná standardizovaná metodika – přesto je třeba při každé konkrétní akci popsat potenciální společenské dopady (růst životní úrovně, rozvoj vzdělanosti, rozvoj volnočasových aktivit, apod.) a jejich význam kvantifikovat např. potenciálním počtem uživatelů, frekvencí využívání, multiplikačními efekty do jiných oblastí, apod.
- V oblasti běžných výdajů rozpočtu města Mníchovo Hradiště je třeba realizovat systém zvyšování úspor, tzn. minimalizaci provozních nákladů na jednotku výkonu odpovědných jednotek (absolutní snižování provozních nákladů nebo relativní snižování provozních nákladů prostřednictvím nárůstu jednotek výkonu).
- Pro posílení ekonomických aktivit města lze m.j. doporučit prověření efektivnosti majetkových účastí města ve společnostech KLUB Mníchovo Hradiště, s.r.o., a SATURN, spol. s r.o.

C. VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ ROZVOJOVÉ VZTAHY

Rozvoj a směřování města je z velké části závislé na uspořádání a realizaci vnitřních a vnějších vztahů se svým bezprostředním i vzdálenějším okolím. Nejde přitom pouze o vzájemnou spolupráci ekonomických subjektů, ale i o využití existujících a hledání nových funkčních vazeb závislých na prostorovém umístění města, jeho potenciálu a kulturně-historických předpokladech. Klíčovou rozvojovou dispozicí města Mnichovo Hradiště je jeho unikátní poloha: (i) v Českém ráji; (ii) v bezprostřední blízkosti rychlostní silnice R10; (iii) ve spádovém zázemí regionální metropole Mladá Boleslav.

Hlavní atributy výhodnosti polohy města v Českém ráji

- Město Mnichovo Hradiště je jednou ze 3 bran do Českého ráje – centrum Českého ráje s nejpříznivější dopravní dostupností – vč. rozvíjejících se možností letecké dopravy
- Město Mnichovo Hradiště je součástí Sdružení obcí Český ráj
- Město Mnichovo Hradiště je součástí DSO Drábské světničky
- Město Mnichovo Hradiště (prostřednictvím svých místních částí) přímo sousedí s nejnáměšnějšími turistickými atrakcivami jihozápadní části Českého ráje

Hlavní atributy výhodnosti polohy města na rychlostní silnici R10

- pohodlná a rychlá dostupnost z hlavního města Prahy
- ve Středočeském kraji přímá dopravní vazba na Mladou Boleslav
- s ohledem na polohu města na hranici dvou krajů výhodná dopravní vazba na město Turnov a prostřednictvím rychlostní silnice R35 na krajskou metropoli Liberec a Jablonec nad Nisou
- i přes vnitrostátní polohu Středočeského kraje může město Mnichovo Hradiště, z důvodu dobrého a rychlého dopravního napojení, rozvíjet vazby na regiony SRN (R10 → R35)

Hlavní atributy výhodnosti polohy města v zázemí Mladé Boleslavi

- širší možnosti trhu práce pro obyvatele města Mnichovo Hradiště
- občanská vybavenost vyššího řádu pro obyvatele města Mnichovo Hradiště
- vytváření rekreačního a volnočasového zázemí pro obyvatele Mladé Boleslavi
- rozšiřování obytné funkce města Mnichovo Hradiště pro zájemce o bydlení mimo Mladou Boleslav v dostupné vzdálenosti

C.1 MÍSTNÍ ČÁSTI

Pro komplexní rozvoj města je třeba věnovat pozornost všem jeho částem, tzn. nejen „centrálnímu“ městu, ale i prostorově odděleným sídlům právně patřícím k Mníchovu Hradišti (místní části). Funkce těchto sídel často doplňují funkce centrální části města a mohou též disponovat jedinečným, lokalitou určeným rozvojovým potenciálem.

Mníchovo Hradiště se skládá z 12 místních částí: Mníchovo Hradiště, Veselá, Lhotice, Dobrá Voda, Dneboh, Olšina, Hoškovice, Hradec, Kruhy, Podolí, Sychrov a Hněvousice. Pro směrování vývoje celého města je samozřejmě klíčový rozvoj MČ Mníchovo Hradiště (rozvojové jádro). Následující část analýzy se zaměřuje ve struktuře poznámek na specifikaci potenciálu a funkcí ostatních místních částí v kontextu rozvoje celého města Mníchovo Hradiště.

Veselá

- příměstské bydlení Mníchova Hradiště (obytné zázemí města)
- zachován vesnický charakter (výraz) – charakteristická náves s vodní plochou
- udržovaná místní část – soukromé majetky, veřejná infrastruktura, veřejná zeleň
- základní občanská vybavenost
- výborná dopravní dostupnost (Mníchovo Hradiště, Mladá Boleslav)
- frekventovaná silnice Bakov nad Jizerou – Mníchovo Hradiště (zvýšené bezpečnostní riziko)

Klíčová funkce: obytná
Doplňkové funkce: výrobní, rekreační

Lhotice

- osada tradičně zemědělského charakteru (problém na příjezdu od Veselé - zdevastovaná bývalá zemědělská usedlost – poměrně dominantní bod místní části)
- problematická údržba původní zástavby
- minimální občanská vybavenost (nápojka)

Klíčová funkce: rekreační
Doplňkové funkce: obytná

Dobrá Voda

- osada tradičně zemědělského charakteru, značně zanedbaná původní zástavba
- výhodná poloha na silnici Mníchovo Hradiště - Boseň
- nová individuální výstavba (velmi upravené objekty s bezprostředním okolím)
- bez vybavenosti

Klíčová funkce: rekreační
Doplňkové funkce: obytná (vlivem příznivé dopravní dostupnosti z rychlostní silnice R10)

Dneboh

- upravená, velmi dobře působící místní část
- nová individuální rodinná výstavba v zázemí města Mníchovo Hradiště
- veřejná infrastruktura s nutnou údržbou (veřejné osvětlení, místní komunikace)
- minimální občanská vybavenost
- významné zázemí pro sport a volný čas (sportovní areál, příjemná upravená náves)
- významná část obce leží na území chráněné krajinné oblasti

Klíčová funkce: obytná

Doplňkové funkce: rekreační (bezprostřední blízkost skalních měst)

Olšina

- osada silnicového typu
- původní zástavba prochází částečnou rekonstrukcí
- ojedinělá nová výstavba
- osada leží na hranici chráněné krajinné oblasti - patrný výrazný rozvojový vliv CHKO Český ráj (minimální rozvojová perspektiva)
- blízkost rychlostní silnice R10 – bezprostředně negativně neovlivňuje kvalitu života a výrazný venkovský charakter

Klíčová funkce: obytná

Doplňkové funkce: rekreační

Hoškovice

- místní část příměstského bydlení Mnichova Hradiště s výrazným a zachovalým venkovským charakterem
- původně zemědělská osada, v současné době udržovaná (soukromý i veřejný majetek)
- z charakteru zástavby a stylu bydlení patrná přítomnost mladší generace obyvatel
- minimální veřejné volnočasové zázemí
- probíhající modernizace domovního fondu citlivě zachovává žádoucí venkovských charakter místní části
- minimální občanská vybavenost (odpovídá lokální pozici místní části a blízkosti Mnichova Hradiště)
- výborná dopravní dostupnost z rychlostní silnice R10 a z Mnichova Hradiště
- existence a perspektiva mezinárodního letiště (pozitivní z hlediska města Mníchovo Hradiště a širokého regionu, negativní pro místní část z hlediska potenciálního zvyšování dopravní zátěže a hluku při rozšíření a zintenzivnění letového provozu)

Klíčová funkce: obytná (v zázemí Mnichova Hradiště)

Doplňkové funkce: rekreační

Výhledová funkce: dopravní

Hradec

- zanedbaná osada (soukromá i veřejná prostranství)
- odhadované stadium životního cyklu osady = úpadek
- bez občanské vybavenosti
- výhodná dostupnost z rychlostní silnice R10
- zachováván venkovský charakter osady

Klíčová funkce: rekreační

Kruhy (Hoření, Dolení)

- tradiční zemědělská osada s pozůstatky aktivní zemědělské výroby
- prostorová rozptýlenost výstavby
- probíhající nová výstavba objektů pro individuální bydlení
- vzhled místní části celkově neupravený (dílem způsobeno probíhající rodinnou výstavbou)
- osada se nachází v růstové fázi svého životního cyklu
- nevybavená místní část, problematická dopravní obslužnost veřejnou hromadnou dopravou

Klíčová funkce: rekreační

Doplňkové funkce: obytná (bez vybavenosti)

Podolí

- původní zemědělská osada se zchátralými pozůstatky zemědělských usedlostí
- soustředěná zástavba
- upravený intravilán (soukromé objekty), původní zástavba výrazně zanedbaná
- probíhající nová rodinná / rekreační výstavba
- vzhled obce příznivý, patrná pouze minimální nutná údržba veřejných prostranství
- pseudomoderní prvky některých objektů nepřispívají k zachování tradičního rázu osady
- vodní plochy v centru osady jsou v kritickém stavu, možné bezpečnostní riziko
- minimální obslužnost veřejnou hromadnou dopravou

Klíčová funkce: rekreační

Doplňkové funkce: obytná (bez vybavenosti)

Sychrov

- tradiční zemědělská osada s částečným zachováním zemědělské výroby (mlékárna Příšovice)
- zchátralé pozůstatky zemědělských usedlostí
- osada silnicového typu s rozptýlenou novou zástavbou mimo hlavní urbanistické linie
- bez vybavenosti
- zanedbaný vzhled soukromých i veřejných prostranství
- úpadková fáze životního cyklu osady
- s ohledem na polohu a charakter terénu lze považovat osadu za rozvojově limitovanou, osadě dominuje rodinná výstavba z období cca 80. let – rozmach patrně v souvislosti s intenzivní zemědělskou výrobou v rámci JZD

Klíčová funkce: rekreační
Doplňkové funkce: obytná (bez vybavenosti)

Hněvousice

- „staré“ Hněvousice - původní zemědělská samota je v současné době v úpadkové fázi svého životního cyklu, existence určitého územního potenciálu pro rozšíření rezidenční čtvrti „nové“ Hněvousice
- „staré“ Hněvousice – velmi problematická dopravní dostupnost po místní komunikaci (celkový rozpad vozovky)
- „nové“ Hněvousice – rezidenční čtvrť, atraktivní bydlení trabantního (satelitního) typu v zázemí Mnichova Hradiště (individuální bydlení s rizikem zvýšené sociální uzavřenosti), s minimální vybaveností (pozn.: veškerá vybavenost dobře dostupná v centrální části Mnichova Hradiště)

Klíčová funkce: obytná
Doplňkové funkce: turistická („staré“ Hněvousice – např. agroturistika)

Ze závěrů k jednotlivým místním částem zpracovaným na základě podkladů z provedeného místního šetření ve všech místní částech vyplývá, že v porovnání s ostatními místními částmi města Mnichovo Hradiště je možné za výrazně rozvojové osady považovat Veselou a Hoškovice. Problematickými z hlediska dostupnosti, potenciálu, charakteru, apod. jsou zejména osady Hradec, Kruhy, Podolí, Sychrov a „staré“ Hněvousice. Stabilizované, avšak rozvojově limitované, jsou místní části sousedící nebo částečně ležící v CHKO Český ráj – Dneboh, Olšina. Z hlediska výborné dopravní dostupnosti zejména z rychlostní silnice R10 jsou zajímavé v oblasti cestovního ruchu a rekreace. Efektivní rozvojové impulsy ze strany obce lze doporučit zejména v osadách Lhotice, Dobrá Voda a Hněvousice.

C.2 ČLENSTVÍ MĚSTA VE SDRUŽENÍ OBCÍ

C.2.1 DSO Drábské světničky

Svazek obcí Drábské světničky byl založen v r. 2002. Členskými obcemi jsou Boseň, Březina, Mnichovo Hradiště a Žďár. Hlavní předmět činnosti je koordinování celkového rozvoje území mikroregionu na základě společné strategie, přímé provádění společných investičních akcí a společná propagace mikroregionu v cestovním ruchu. S ohledem na charakter a potenciál členských obcí lze doporučit věnovat zvýšenou pozornost problematice cestovního ruchu. Lze též doporučit zvýšení aktivity města Mnichovo Hradiště jako největšího člena DSO s dostatečným aparátem a též z přirozeného a tradičního spádového centra oblasti vymezené hranicemi DSO Drábské světničky.

C.2.2 Sdružení obcí Český ráj

Sdružení je právnickým subjektem jako dobrovolné zájmové sdružení právnických osob v turistickém regionu Český ráj. Působnost sdružení zahrnuje území především mezi obcemi Jičín, Sobotka, Dolní Bousov, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Sychrov, Hodkovice, Železný Brod, Semily, Lomnice nad Popelkou. Sdružení bylo založeno na podporu koncepčního a efektivního rozvoje oblasti Českého ráje s významným zaměřením na udržitelný rozvoj cestovního ruchu a dalších souvisejících aktivit. Roční příspěvek města Mnichovo Hradiště činí téměř 43.000,- Kč (5,- Kč / 1 obyvatele dle § 4 Příspěvkového řádu sdružení). Sdružení zajišťuje zejména informovanost a propagaci v oblasti cestovního ruchu ve spravovaného regionu. Při srovnání ročního příspěvku a celkových aktivit sdružení lze konstatovat, že prostředky městského rozpočtu jsou vydávány s odpovídajícím efektem. Negativně lze hodnotit pouze minimální aktivitu města ve Sdružení obcí Český ráj. S ohledem na tradiční pozici města v Českém ráji s výrazným turistickým potenciálem by se mělo město výrazněji zapojovat do aktivit sdružení, resp. výrazněji se prosadit při formulování rozvojových programů / plánů i při jejich realizaci.

C.3 TRENDY KRÁTKODOBÉ MIGRACE

Město Mníchovo Hradiště je z hlediska socioekonomického rozvoje velmi výhodně lokalizováno. Klíčová je zejména blízkost regionální metropole Mladé Boleslavi a výborná dopravní dostupnost dalších významných center, včetně hlavního města Prahy pro rychlostní silnici R10. Tato poloha výrazně zjednodušuje možnosti mobility obyvatelstva a celkově lze chápat jako významný rozvojový prvek pro obyvatele a návštěvníky města. Aktuální data o mobilitě obyvatelstva nejsou v současné době k dispozici. Orientačně však lze vycházet z dat SLDB 2001, resp. v porovnání s r. 1991. Informační základna sleduje pouze krátkodobou migraci za prací a vzděláním, nezohledňuje migraci za kulturou, službami, volnočasovými aktivitami, apod. Ve srovnání let 1991 a 2001 lze pozorovat výrazný negativní trend salda krátkodobé migrace a to jak v oblasti zaměstnanosti, tak vzdělávání. Příčiny tohoto vývoje lze spatřovat v oslabování spádové funkce města Mníchovo Hradiště jak v ekonomické oblasti (restrukturalizace ekonomické základny), tak i v oblasti vzdělávání (rozšiřování možností a příležitostí získávat vzdělání i jinde). Vývoj mezi lety 2001 – 2009 lze pouze odhadovat na základě podpůrných informačních zdrojů (sčítání dopravy v r. 2005, demografický vývoj města, charakter osídlení, apod.). Dle těchto podpůrných ukazatelů lze odhadovat, že saldo krátkodobé migrace bude při fixaci stávajících podmínek stále záporné. Největší podíl dojíždějících do Mníchova Hradiště tvoří obyvatelé Bakova, Mladé Boleslavi a Kněžmostu. Z Mníchova Hradiště vyjíždí nejvíce pracovníků do Mladé Boleslavi – cca 55% všech vyjíždějících, resp. 27% všech ekonomicky aktivních. S ohledem na dopady současné ekonomické krize postihující zejména automobilový průmysl na jedné straně a diverzifikaci ekonomické základny města Mníchovo Hradiště na straně druhé lze očekávat mírné snižování podílu vyjíždějících do Mladé Boleslavi. Ekonomická struktura pracovníků vyjíždějících za prací do Mladé Boleslavi je tvořena z téměř 60% pracovníky průmyslu, ostatní odvětví vykazují podíly menší než 6%. Tato charakteristika ekonomické aktivity vyjíždějících je obdobná u všech ostatních méně frekventovaných center vyjížděky pracovníků z Mníchova Hradiště v rámci obcí okresu Mladá Boleslav. Vyjížděka mimo hranice okresu Mladá Boleslav tvořila v r. 2001 pouze 14% z celkového počtu vyjíždějících. Hlavním centrem mimookresní vyjížděky je přitom Praha (cca 1/3) a Turnov (20%). Dojížděka do Libereckého kraje, resp. do okresů Liberec a Jablonec nad Nisou byla pouze velmi okrajovou. S ohledem na rozvoj výstavby průmyslových areálů a průmyslových zón v Liberci je možné očekávat zvýšení zájmu o vyjížděku za prací z Mníchova Hradiště, otázkou však zůstává odvětvová struktura podniků v průmyslových areálech, požadavky na charakteristiky pracovníků a vývoj celkové ekonomické situace v ČR.

Z výše uvedeného lze dovodit, že krátkodobě migrující významně preferují pracovní dojížděku na kratší vzdálenosti s výhodnější dopravní a časovou dostupností a to zejména v návaznosti na veřejnou dopravu. V případě Mníchova Hradiště je toto ještě umocněno bezprostřední blízkostí regionální metropole Mladé Boleslavi, která je nejen centrem ekonomických aktivit, ale i centrem kulturním, společenským, centrem s občanskou vybaveností vyššího řádu, administrativním centrem, apod. Nelze očekávat výrazné zvýšení krátkodobé migrace do vzdálenějších center (Liberec, Praha), tato centra je však možno pokládat za případnou perspektivní rezervu.

Výhodná poloha města Mníchovo Hradiště by tedy měla být maximálně využita k posílení pozice a spádovosti města v celém regionu s výraznou orientací na rozvoj cestovního ruchu.

C.4 VÝZNAMNÉ VZTAHY V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU

Cestovní ruch představuje pro město Mnichovo Hradiště významný rozvojový potenciál. Izolované aktivity a činnosti však tento potenciál do určité míry znehodnocují. Po analýze oblasti cestovního ruchu (atraktivity, služby, managementu) lze v rámci vnějších a vnitřních vztahů doporučit následující:

- výrazný rozvoj spolupráce organizátora cestovního ruchu v Mnichově Hradišti (není zcela zřetelně stanovený) a poskytovatelů služeb v cestovním ruchu, včetně např. VOSTROVA a letiště Hořkovice (výměna informací, propagace, rezervační systém, produkty cestovního ruchu, apod.)
- navázání těsnější spolupráce se zdánlivě konkurenčními atraktivitami – v nejbližším okolí mimo DSO Drábské světničky např. zámek Sychrov, johanitská komenda v Českém Dubu, apod. – pro rozšíření nabídky turistických programů a možností
- s ohledem na polohu města téměř na hranici krajů Libereckého a Středočeského lze doporučit navázat spolupráci i s Libereckým krajem a výrazně prohloubit spolupráci se Středočeským krajem

D. ANALYTICKÝ SOUHRN

Lze konstatovat, že výsledky bodování SWOT analýzy potvrdily většinu předpokladů, které byly projednávány již od úvodních jednání pracovní skupiny a vyplynuly i z diskusí v rámci zjišťování analytických podkladů. Na základě provedených analýz byly identifikovány zásadní problémové okruhy, kterým by měla být věnována prioritní pozornost při dalším strategickém rozhodování města. Tyto priority budou dále ověřeny při projednávání programových úkolů a rozvojových aktivit v další fázi zpracování Programu rozvoje města. Některé dílčí analytické závěry zpracovatele se mohou mírně lišit od názoru členů pracovní skupiny a je potřeba je vnímat jako další prvek objektivizace a podněty k další diskusi o strategických prioritách města.

Tabulky globální SWOT analýzy, které jsou v závěru analytického souhrnu, byly prvotně sestaveny v pořadí dle kapitol (problémových okruhů) a následně byla stanovena důležitost jednotlivých výroků (na základě bodování členů pracovní skupiny, členů zastupitelstva a pracovníků městského úřadu). Tabulky zde umístěné jsou sestaveny podle pořadí důležitosti v jednotlivých kvadrantech SWOT analýzy. Nejvýznamnější výroky jsou shrnuty následovně:

Největší problémy Mnichova Hradiště jsou obecně spatřovány:

- v nepříznivé věkové struktuře obyvatelstva a záporném přirozeném přírůstku obyvatel (kladné demografické trendy zajišťují pouze migranti a to zejména z jiných zemí),
- ve zhoršujícím se stavu místních komunikací,
- v nevyužitém potenciálu města (a jeho okolí) a chybějící infrastruktuře pro rozvoj cestovního ruchu,
- v nedostatečné kapacitě části kanalizační sítě, která činí značné problémy v současnosti a významně podmiňuje také využití dalších lokalit pro rozvoj bydlení i ekonomických aktivit,
- v přílišné závislosti celého regionu na automobilovém průmyslu,
- v sociální situaci ve městě, spojené především s úrovní nezaměstnanosti a nepříznivou vzdělanostní strukturou obyvatelstva.

Významně hodnocenými negativy a hrozbami do budoucna jsou dále v sociální oblasti existence skupiny dětí s problémovým chováním, narůstající drobná kriminalita a nedostatečné zázemí pro nové volnočasové aktivity. Z dalších problémových oblastí je nutné zdůraznit také stav a nedostatečnou údržbu veřejné zeleně, neřešenou likvidaci biologického odpadu, ohrožení v případě nerealizace protipovodňových opatření a chybějící koncepci využívání školských objektů.

Velmi pozitivně a jako **velké rozvojové příležitosti** jsou naopak hodnoceny:

- dobrá silniční dostupnost města, která je podmínkou pro mnoho zásadních oblastí života (výběr místa pro život, umístění ekonomických aktivit, dostupnost služeb i zábavy),
- blízkost regionálního centra Mladé Boleslavi a tím velmi dobrá dostupnost vyšší občanské vybavenosti a dalších služeb,
- existence zámku a další historické a kulturní dědictví města, které je velkým potenciálem pro cestovní ruch i kvalitu života místních obyvatel,
- příznivé životní podmínky ve městě a obrovský přírodní potenciál okolí města,
- existence rozvojových ploch pro bydlení i ekonomické aktivity, vycházející ze stabilizovaného územního plánu města,
- existence zařízení a služeb pro širší spádové území (zdravotnictví, školství, úřady, obchody, atd.) a posilování pozice Mnichova Hradiště jako spádového centra,
- potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, který je třeba využít pomocí systematického a koordinovaného řešení aktivit v cestovním ruchu, včetně větší angažovanosti města v rámci regionálních projektů a spolupráce s okolím.

Uvedené analytické závěry jsou souhrnným výstupem všech kapitol analytické části Programu rozvoje města a základními věcnými východisky pro formulaci strategických cílů a dalších kapitol jeho návrhové části.

Mnichovo Hradiště má předpoklady stát se městem, ve kterém se bude dobře žít jeho obyvatelům, které bude vyhledáváno návštěvníky a které bude umět využít dobrou dostupnost i další potenciál pro

posílení pozice atraktivního centra širší spádové oblasti. Pro naplnění této vize je nutné systematicky přistoupit k eliminaci identifikovaných slabých stránek a hrozeb, stejně jako udržet stávající silné stránky a využít všechny příležitosti k rozvoji města. Dlouhodobým základem rozvoje se musí stát udržitelné zlepšení demografického vývoje a vytváření podmínek pro rozvoj ekonomických aktivit včetně cestovního ruchu.

Tabulky globální SWOT analýzy – jednotlivé kvadranty

Silné stránky

Silné stránky - vyhodnocení prioritace										
číslo	položka (výrok)	Ø PS	Ø PS*3	Ø ZM	Ø ZM*2	Ø MÚ	Ø MÚ*2	ZPR	výsledek	pořadí
S14	Dobrá silniční dostupnost města (R10)	21,00	63,00	21,50	43,00	19,50	39,00	23	21,00	1.
S22	Zajímavé kulturně-historické objekty na území města – zejména zámek	18,50	55,50	22,00	44,00	18,50	37,00	21	19,69	2.
S03	Blízkost Mladé Boleslavi a případně i hlavního města	18,75	56,25	21,00	42,00	16,83	33,67	22	19,24	3.
S21	Blízkost unikátní chráněné oblasti Českého ráje s velkou škálou nabídky aktivit a výletů	20,50	61,50	14,50	29,00	19,67	39,33	21	18,85	4.
S20	Čistota ovzduší (odstranění větších zdrojů znečištění ovzduší v minulosti)	15,67	47,00	22,50	45,00	13,83	27,67	15	16,83	5.
S09	Zastoupení všech stupňů škol (MŠ, ZŠ, SŠ)	17,00	51,00	17,50	35,00	15,83	31,67	16	16,71	6.
S19	Stabilizovaný územní plán	15,83	47,50	19,00	38,00	16,67	33,33	14	16,60	7.
S18	Provoz sběrného dvora	17,33	52,00	17,50	35,00	14,33	28,67	14	16,21	8.
S16	Stabilní situace v zásobování zemním plynem a pitnou vodou (v připojených částech města)	16,42	49,25	16,50	33,00	15,33	30,67	16	16,11	9.
S17	Stabilně zajištěný systém svozu a likvidace odpadů	17,42	52,25	17,00	34,00	14,50	29,00	12	15,91	10.
S15	Dopravní obslužnost v pracovních dnech, zejména spojení s Mladou Boleslaví	15,92	47,75	11,00	22,00	17,17	34,33	21	15,64	11.
S06	Dostatečná (dobře dostupná) základní zdravotní péče	13,67	41,00	17,00	34,00	18,00	36,00	14	15,63	12.
S08	Dostatečná kapacita školní infrastruktury	15,17	45,50	16,00	32,00	14,00	28,00	15	15,06	13.
S23	Ideální podmínky pro pěší turistiku a cykloturistiku	14,75	44,25	11,50	23,00	17,00	34,00	19	15,03	14.
S12	Rozrůstající se nová výstavba – nové parcely a rodinné domy	15,58	46,75	9,50	19,00	15,67	31,33	19	14,51	15.
S10	Dostupnost základních sociálních služeb pro všechny cílové skupiny	15,00	45,00	10,00	20,00	15,67	31,33	14	13,79	16.
S02	Nižší míra nezaměstnanosti než ve Středočeském kraji a ČR	15,08	45,25	15,00	30,00	9,67	19,33	8	12,82	17.
S07	Stabilizovaný kádr pracovníků škol s pedagogickou způsobilostí a odpovídající aprobovaností	13,67	41,00	17,50	35,00	7,00	14,00	12	12,75	18.
S11	Zahájený proces komunitního plánování	13,50	40,50	10,50	21,00	11,83	23,67	9	11,77	19.
S24	Pořádání velkého množství kulturně-společenských akcí	11,83	35,50	11,50	23,00	12,00	24,00	11	11,69	20.
S01	Příznivá odvětvová struktura ekonomických subjektů na území města	11,50	34,50	8,50	17,00	10,67	21,33	16	11,10	21.
S13	Pozitivní působení spolků a zájmových organizací	12,75	38,25	8,00	16,00	10,17	20,33	14	11,07	22.
S05	Kladný migrační přírůstek a příznivá demografická struktura nově přistěhovaných obyvatel	7,92	23,75	11,50	23,00	6,00	12,00	18	9,59	23.
S04	Příznivá struktura uchazečů o zaměstnání podle délky nezaměstnanosti	9,92	29,75	9,00	18,00	5,83	11,67	5	8,05	24.

Slabé stránky

Slabé stránky - vyhodnocení prioritace										
číslo	položka (výrok)	Ø PS	Ø PS*3	Ø ZM	Ø ZM*2	Ø MÚ	Ø MÚ*2	ZPR	výsledek	pořadí
W20	Kapacita páteřní kanalizační stoky A	29,50	88,50	31,50	63,00	31,67	63,33	32	30,85	1.
W18	Stav místních komunikací	24,25	72,75	35,00	70,00	28,00	56,00	27	28,22	2.
W29	Nedostatečné ubytovací kapacity	17,83	53,50	32,00	64,00	24,50	49,00	31	24,69	3.
W12	Existence a činnost skupin problémových dětí	22,17	66,50	31,50	63,00	21,67	43,33	21	24,23	4.
W27	Chybějící prostředky na obnovu parků a veřejně zeleně	25,67	77,00	28,00	56,00	17,83	35,67	22	23,83	5.
W13	Neexistence služebních a startovacích bytů	27,00	81,00	27,50	55,00	21,17	42,33	12	23,79	6.
W14	Neexistence zázemí a prostor pro nové formy volnočasových aktivit	24,00	72,00	27,00	54,00	19,67	39,33	25	23,79	7.
W15	Narůstající drobná kriminalita	22,58	67,75	29,50	59,00	21,67	43,33	19	23,64	8.
W04	Záporný přirozený přírůstek obyvatel	23,08	69,25	18,50	37,00	23,00	46,00	25	22,16	9.
W32	Minimální marketingové aktivity (s neurčitou účinností)	21,00	63,00	25,00	50,00	13,50	27,00	31	21,38	10.
W31	Minimální (nedostatečná) úroveň managementu cestovního ruchu, včetně personálního a finančního zajištění	23,83	71,50	18,50	37,00	16,33	32,67	28	21,15	11.
W21	Chybějící odkanalizování místních částí	26,25	78,75	13,00	26,00	28,17	56,33	8	21,14	12.
W08	Nekoncepční přístup k plánování rozvoje oblasti školství a z toho plynoucí problémy mezi ZŠ a gymnáziem	17,75	53,25	31,50	63,00	12,00	24,00	28	21,03	13.
W06	Neexistence stanoviště rychlé lékařské pomoci	17,17	51,50	29,50	59,00	18,83	37,67	20	21,02	14.
W29	Nedostatek parkovacích ploch	15,00	45,00	23,00	46,00	23,83	47,67	27	20,71	15.
W34	Neexistence produktů a programů cestovního ruchu	22,67	68,00	20,50	41,00	14,00	28,00	28	20,63	16.
W28	Chybějící koncepce revitalizace zeleně ve městě	25,00	75,00	20,00	40,00	12,00	24,00	25	20,50	17.
W05	Nepříznivé věkové složení populace města (horší hodnoty i než průměr ORP, okresu a kraje)	21,67	65,00	18,50	37,00	18,83	37,67	24	20,46	18.
W16	Trasa průjezdního úseku silnice II/277 (průjezd dolní částí města)	22,75	68,25	20,50	41,00	12,67	25,33	28	20,32	19.
W30	Nejasné řízení MIC a nedostatečné využití jeho možností, nekoncepční zajištění jeho činnosti a poskytovaných služeb	19,67	59,00	21,50	43,00	17,17	34,33	23	19,92	20.
W22	Kapacitně nedostatečné zásobování elektrickou energií	15,75	47,25	14,00	28,00	25,50	51,00	28	19,28	21.
W09	Převis poptávky po pobytových zařízeních sociálních služeb	18,75	56,25	17,00	34,00	25,50	51,00	11	19,03	22.
W23	Zásobování pitnou vodou v místních částech, které nejsou napojeny na skupinový vodovod	21,08	63,25	8,00	16,00	30,17	60,33	12	18,95	23.
W25	Emisní situace v okolí průjezdních úseků silnic I. a II. třídy a hluková zátěž ze silniční dopravy	21,75	65,25	14,50	29,00	17,33	34,67	19	18,49	24.
W33	Nízká finanční alokace z rozpočtu města do oblasti CR	19,08	57,25	17,00	34,00	13,83	27,67	23	17,74	25.
W10	Nezajištění organizační struktury a financování plánování rozvoje sociálních služeb pro město i jeho spádovou oblast	22,92	68,75	9,00	18,00	16,83	33,67	20	17,55	26.
W24	Malá podpora cyklistické dopravy	22,25	66,75	3,50	7,00	18,83	37,67	26	17,18	27.
W01	Klesající počet ekonomických subjektů	18,17	54,50	17,50	35,00	15,83	31,67	14	16,90	28.
W07	Nízká naplněnost kapacit ZŠ a z toho plynoucí rivalita	18,17	54,50	17,50	35,00	11,00	22,00	23	16,81	29.
W02	Rostoucí míra nezaměstnanosti a zvyšující se rychlost tempa růstu nezaměstnanosti	18,50	55,50	8,00	16,00	16,33	32,67	16	15,02	30.
W03	Nepříznivá věková a vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání	17,50	52,50	13,00	26,00	11,67	23,33	18	14,98	31.
W35	Nízká úroveň internetových stránek města	17,25	51,75	7,50	15,00	8,17	16,33	21	13,01	32.
W26	Nezajištěná separace a využití biologicky rozložitelného odpadu	19,33	58,00	1,50	3,00	13,33	26,67	15	12,83	33.
W17	Malé využití železniční dopravy (osobní i nákladní)	16,08	48,25	4,00	8,00	12,83	25,67	15	12,11	34.
W11	Neexistuje systém ochrany pracovníků odboru SVZ proti stresu a syndromu vyhoření	12,50	37,50	14,50	29,00	6,50	13,00	3	10,31	35.

Příležitosti

Příležitosti - vyhodnocení prioritace										
číslo	položka (výrok)	Ø PS	Ø PS*3	Ø ZM	Ø ZM*2	Ø MÚ	Ø MÚ*2	ZPR	výsledek	pořadí
O06	Motivace mladé populace, aby neopouštěla město a zakládala zde rodiny – podpora mladých rodin	24,33	73,00	26,50	53,00	24,00	48,00	23	24,63	1.
O04	Pozice Mnichova Hradiště jako spádového centra	23,08	69,25	23,50	47,00	24,33	48,67	31	24,49	2.
O28	Cílený marketing města jako atraktivní turistické destinace	20,92	62,75	30,50	61,00	23,00	46,00	23	24,09	3.
O29	Rozvoj řízeného cestovního ruchu v rámci mikroregionální spolupráce	21,17	63,50	24,50	49,00	24,33	48,67	25	23,27	4.
O02	Podpora drobného podnikání (vytváření podmínek pro podnikání)	20,08	60,25	29,50	59,00	19,33	38,67	23	22,61	5.
O25	Systematický přístup města k řízení a financování cestovního ruchu jako lukrativní ekonomické oblasti	22,75	68,25	20,50	41,00	20,00	40,00	30	22,41	6.
O26	Zajištění plnohodnotného fungování a kvality poskytovaných služeb MIC	20,83	62,50	22,50	45,00	21,83	43,67	27	22,27	7.
O03	Využití nabídky rozvojových ploch pro výrobu a skladování	18,08	54,25	26,00	52,00	22,83	45,67	26	22,24	8.
O27	Spolupráce s cestovními kancelářemi a poskytovateli služeb	17,50	52,50	27,50	55,00	21,17	42,33	22	21,48	9.
O30	Zvýšení kvality základní a doplňkových služeb cestovního ruchu	19,83	59,50	24,00	48,00	22,50	45,00	16	21,06	10.
O01	Orientace na služby s vyšší přidanou hodnotou	17,83	53,50	30,00	60,00	16,33	32,67	20	20,77	11.
O19	Systematické řešení parkování, pěší a cyklistické dopravy	22,17	66,50	19,50	39,00	20,33	40,67	19	20,65	12.
O15	Prevence a potírání drobné kriminality a drogové problematiky	18,00	54,00	26,50	53,00	18,33	36,67	18	20,21	13.
O10	Zkvalitnění komunikace a koordinace činnosti škol a jejich zřizovatelů	18,42	55,25	25,00	50,00	16,17	32,33	21	19,82	14.
O08	Vyšší využitelnost kapacitních možností jednotlivých objektů školské infrastruktury	19,92	59,75	23,00	46,00	11,83	23,67	28	19,68	15.
O20	Rozvoj letiště Hořkovice	15,58	46,75	23,00	46,00	16,67	33,33	30	19,51	16.
O09	Optimalizace finančních toků investovaných do rozvoje škol na základě zmapování reálné situace	20,33	61,00	15,50	31,00	18,50	37,00	24	19,13	17.
O14	Rozšíření nebo rozčlenění obecního bytového fondu u startovací nebo služební byty	23,33	70,00	19,50	39,00	14,50	29,00	14	19,00	18.
O11	Zavedení koncepčního řízení rozvoje sociálních služeb pro město a jeho spádovou oblast	18,92	56,75	17,50	35,00	18,83	37,67	22	18,93	19.
O21	Realizace plánovaných protipovodňových opatření	18,25	54,75	17,00	34,00	17,83	35,67	26	18,80	20.
O16	Výstavba severního silničního obchvatu města	17,50	52,50	23,00	46,00	16,67	33,33	17	18,60	21.
O12	Zahájení činnosti poskytovatelů sociálních služeb, které ve městě chybí a jsou potřebné	18,75	56,25	14,50	29,00	18,50	37,00	20	17,78	22.
O24	Podpora vzniku a realizace koncepčního programu opatření na úsporu energie	16,50	49,50	20,50	41,00	16,83	33,67	13	17,15	23.
O31	Využití potenciálních lokalit pro rozvoj agroturistiky	14,50	43,50	16,50	33,00	17,33	34,67	23	16,77	24.
O13	Připravenost na další rozšíření možností individuální bytové výstavby (rostoucí zájem)	18,42	55,25	12,00	24,00	17,33	34,67	17	16,36	25.
O22	Využití okolní krajiny pro extenzivní zemědělskou činnost a rekreační účely	11,75	35,25	19,50	39,00	17,50	35,00	19	16,03	26.
O17	Větší využití železniční dopravy a její integrace v souvislosti s přemístěním autobusového nádraží	18,00	54,00	11,00	22,00	12,17	24,33	21	15,17	27.
O07	Dobrá dostupnost vysokého školství	17,83	53,50	17,50	35,00	7,33	14,67	17	15,02	28.
O18	Využití železniční stanice a vlečky pro nákladní dopravu do průmyslové zóny	16,25	48,75	11,50	23,00	11,67	23,33	19	14,26	29.
O05	Nárůst podílu populace v předproduktivním věku díky migraci a v souvislosti s migrací nových obyvatel	15,92	47,75	3,50	7,00	13,83	27,67	19	12,68	30.
O23	Zvýšení podílu separovaného a využitého odpadu	15,25	45,75	13,00	26,00	10,33	20,67	8	12,55	31.

Hrozby

Hrozby - vyhodnocení prioritace										
číslo	položka (výrok)	Ø PS	Ø PS*3	Ø ZM	Ø ZM*2	Ø MÚ	Ø MÚ*2	ZPR	výsledek	pořadí
T13	Zvyšující se zanedbanost stavu místních komunikací a veřejných prostor	18,25	54,75	24,00	48,00	18,33	36,67	22	20,18	1.
T03	Riziko přílišné závislosti na automobilovém průmyslu a na jednom dominantním zaměstnavateli	21,08	63,25	16,50	33,00	18,50	37,00	18	18,91	2.
T18	Nerealizace výstavby a zkapacitnění kanalizačních stok A a B	20,25	60,75	10,50	21,00	22,00	44,00	22	18,47	3.
T21	Ztráta potenciálních návštěvníků díky slabému marketingu a nedostatečnému informování a nedostatečné kvalitě služeb	17,25	51,75	21,50	43,00	12,67	25,33	19	17,39	4.
T22	Nevyužití možností cestovního ruchu pro ekonomický rozvoj města	16,08	48,25	17,50	35,00	15,67	31,33	22	17,07	5.
T24	Riziko povodňových škod v případě nerealizace výstavby hráze na řece Jizeře	14,50	43,50	17,50	35,00	16,83	33,67	19	16,40	6.
T05	Pokračující stárnutí obyvatel – nárůst podíl populace nad 65 let	16,17	48,50	17,00	34,00	12,17	24,33	18	15,60	7.
T12	Rostoucí intenzita automobilové dopravy v centru města (zejména na průjezdných úsecích silnic II.třídy)	15,67	47,00	14,00	28,00	15,17	30,33	14	14,92	8.
T10	Nedostatečné množství nástrojů a malá invence města při řešení stavu skupiny problémových dětí	14,42	43,25	17,00	34,00	12,50	25,00	15	14,66	9.
T07	Nedostatečná kapacita MŠ v důsledku zvýšené poptávky	10,67	32,00	18,50	37,00	13,83	27,67	17	14,21	10.
T08	Realizace investičních akcí ve školství bez předchozího zmapování skutečné potřeby a dlouhodobé efektivity	14,33	43,00	9,00	18,00	15,67	31,33	19	13,92	11.
T19	Neexistující nebo nefunkční dešťová kanalizace v místních částech	14,92	44,75	11,00	22,00	15,83	31,67	10	13,55	12.
T11	Neuskutečnění projektů sportovní infrastruktury schválených zastupitelstvem	15,33	46,00	12,00	24,00	11,33	22,67	14	13,33	13.
T02	Další pokles počtu ekonomických subjektů	16,25	48,75	11,00	22,00	12,67	25,33	9	13,14	14.
T06	Zvýšené požadavky na rozpočet města v důsledku nedostatečného využívání a neznalosti budoucí potřeby kapacit objektů školství	13,67	41,00	13,00	26,00	11,33	22,67	15	13,08	15.
T09	Pokračující nesystémové financování sociálních služeb a malá ochota města podpořit nové potřebné služby	13,75	41,25	12,00	24,00	10,67	21,33	17	12,95	16.
T15	Nevyužití potenciálu letiště	9,42	28,25	17,50	35,00	9,17	18,33	21	12,82	17.
T04	Pokračující růst míry nezaměstnanosti a riziko prodloužování doby nezaměstnanosti	15,42	46,25	7,00	14,00	11,50	23,00	17	12,53	18.
T14	Omezování veřejné osobní dopravy	11,25	33,75	13,50	27,00	10,00	20,00	17	12,22	19.
T01	Pokračující hospodářská krize	18,67	56,00	4,00	8,00	11,83	23,67	5	11,58	20.
T20	Opakovaně zakládání černé skládky	11,67	35,00	11,50	23,00	9,50	19,00	9	10,75	21.
T17	Zhoršení čistoty vody v Jizeře a jejích přítocích	9,92	29,75	9,50	19,00	10,83	21,67	15	10,68	22.
T16	Potenciální zvýšení dopravní a hlukové zátěže spojené s rozvojem letiště v Hoškovicích	13,00	39,00	5,00	10,00	10,83	21,67	7	9,71	23.
T23	Možnost využití potenciálních ploch určených pro rozšíření průmyslových zón	11,75	35,25	7,50	15,00	10,33	20,67	6	9,61	24.